

BILTEN

Društvo Slovencev RS TRIGLAV Banjaluka • november 2017 • št. 17

UVODNIK	3	Nastop ob Dnevu Republike Srbije	37
POSEBNI DOGODKI		Koncert s pesmijo od Šentvida do Banjaluke	38
Savjetovanje mladi u transnacionalnim povezovanjima	4	Koncert s pjesmom od Šentvida do Banjaluke	38
Posvet mladi v transnacionalnih povezavah	4	Slovenski citrarski kvartet v Banjaluci	39
Predavanje o slovenski etnični manjšini v BiH	5	Slovenački citraški kvartet u Banjaluci	39
Predavanje o slovenačkoj nacionalnoj manjini u BiH	6	MEPZ Davorin Jenko gost na koncertu Veče uz prim	40
Območno srečanje otroških in odraslih folklornih skupin	6	Hor Davorin Jenko gost na koncertu "Veče uz prim"	40
Područni susreti dječijih i odraslih folklornih grupa	7	Odprtje razstave JSKD, OI NM: Kulturna dediščina - detalj	41
Premijer dr.Cerar u radnoj posjeti Bosni i Hercegovini	8	Otvaranje izložbe: Kulturno nasljeđe – detalj	41
Premier dr. Cerar na uradnem obisku Bosne in Hercegovine	8	Predstavev društvev nacionalnih manjšina ob dnevu mesta	42
Konferencija o EVS u Sarajevu	8	Predstavljanje udruženja nacionalnih manjina povodom dana grada	42
Raziskava jezikovne in kulturne situacije Slovencev v R.Srbski	9	Noč knjige 2017	43
Istraživanje jezičke i kulturne situacije Slovenaca u R.Srpskoj	9	Noč knjige 2017	45
UČIMO SE SLOVENŠČINO		Pot ob žici	44
Obisk dijakov iz Ljubljane	11	Put po žici	44
Posjeta učenika iz Ljubljane	12	Koncert Primorskoga akademskoga zbora Vinko Vodopivec	45
Ustvarjalna delavnica	13	Koncert Primorskog akademskog hora Vinko Vodopivec	45
Kreativna radionica	13	Predstavev slovenske kulinarike na Filološki fakulteti u Banjaluci	46
Dva dobra moža v Banjaluci	14	Predstavljanje slovenačke kulinarike na Filološkom fakultetu u Banjaluci	46
Dva dobra čovjeka u Banjaluci	14	Likovna dela naših učenicev na razstavi v Ljubljani	47
Dramska delavnica in kviz o življenju in delu F. Prešerna	15	Likovna djela naših učenika na izložbi u Ljubljani	47
Dramska radionica i kviz o životu i radu F. Prešerna	15	Odmevna predstavitev knjige Saše Pavček V srčnem žepu	48
Delavnica slovenskega jezika	16	Interesantno predstavljanje knjige Saše Pavček U srčanom džepu	48
Radionica slovenačkog jezika	16	48. Tabor slovenskih pevskih zborov	49
Ekskurzija v Podčetrtek in Maribor	17	48. Susreti slovenačkih horova	50
Ekskurzija u Podčetrtek i Maribor	17	Strokovno predavanje Jože Plečnik in Ljubljana	50
Banjaluški osnovnošolci in srednješolci pri Mariborskih	18	Stručno predavanje „Jože Plečnik i Ljubljana“	51
Banjalučki osnovci i sredjoškcolci u Mariboru	19	VIII. Slovenski dan v Slatini	52
Po poteh prednikov - Štajerska	20	VIII Slovenački dan uSlatini	52
Ekskurzija Kranj	22	Brkinska godba 2000 v Banjaluci	53
Ekskurzija Kranj	22	Brkinska godba 2000 u Banjaluci	53
Srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine	24	Dobrodošli doma 2017	53
Susret učenika dodatne nastave slovenačkog jezika	24	Dobrodošli doma 2017.	54
Priprave na obisk Saše Pavček	25	Kozara etno 2017	54
Pripreme za posjetu Saše Pavček	25	Kozara etno 2017	55
Zaključek pouka za osnovnošolce	26	Četrta likovna kolonija Slovenci v Tuzli 2017	55
Kraj nastave za osnovce	26	Četvrta likovna kolonija "Slovenci u Tuzli 2017"	56
Šolsko leto se je izteklo	27	Revija narodnih manjšin v Prnjavoru	56
Školska godina je gotova	27	Smotra nacionalnih manjina u Prnjavoru	57
Na poletnih solah slovenščine	28	14. Revija kulturne ustvarjalnosti narodnih manjšin	57
Slovenščina v otroški knjižnici Borik V Banjaluci	29	14. Smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina	57
Slovenački jezik u dječijoj biblioteci Borik U Banjaluci	29	Koncert slovenskih zborov v Banjaluci	58
Obisk mariborskih osnovnošolcev in dijakov	30	Koncert slovenačkih horova u Banjaluci	59
posjeta mariborskih osnovaca i sredjoškcolaca	30	Posjeta učenika gimnazije F. Prešerna i učenika OŠ F. Prešerna iz Kranja	59
Druženje učencev iz Banjaluke in Kranja	31	Obisk učencev gimnazije F. Prešeren in učencev OŠ F. Prešeren iz Kranja	60
Druženje učenika iz Banjaluke i Kranja	31	V literaturi in ilustraciji	62
Kaj vemo o Sloveniji?	32	U literaturi i ilustraciji	62
Šta znamo o Sloveniji?	32	Mercator ponovno v Banjaluci	63
Likovna delavnica z ilustratorjem Petrom Škerlom	33	Mercator ponovo u Banjaluci	63
Likovna radionica sa ilustratorom Petrom Škerlom	33	VTISI S POTI	64
Praznične delavnice	34	NISMO JIH POZABILI	65
KULTURA NAS ZDRUŽUJE		KUHAJMO Z LJUBEZNIJO	66
Slovenci, spoznajmo se	35	ZLATE MISLI	67
Slovenci, upoznajmo se	35		
XVIII. Martinovanje banjalučkih Slovencev	36		
XVIII Martinovanje banjalučkih Slovenaca	36		
Nastup povodom Dana Republike Srbije	37		

AKTIVNOSTI V NOVEMBRU IN DECEMBRU 2017

Predstavitev dvojezične knjige Pripovedi Soče in Vrbsa / XIX Martinovanje v Banjaluci
 Predstavitev Kamišibaj Gledališča za otroke, mladino in odrasle / Obisk dedka Mraza

Pred dvajsetimi leti, 6. februarja 1998, so se Slovenci v Republiki Srbski združili in ustanovili Zvezo Slovencev Republike Srbske. V Prijedoru in Doboju sta kasneje nastali samostojni društvi, Slovenci iz Banjaluke in Slatine pa so 22. februarja 2007 Zvezo preimenovali v Društvo Slovencev Republike Srbske Triglav. Triglav je slovanski bog, je vladar nebes, zemlje in podzemlja. Naši predniki so ga častili pred pokristjanjevanjem in tudi še v času krščanstva. Danes ob besedi Triglav pomislimo na najvišjo slovensko goro, ki ima za Slovence poseben pomen. Gora je simbol trdnosti in ponosa, te vrednote pa želi prenašati tudi Društvo Slovencev Triglav.

Je dvajset let malo ali veliko? Ni veliko, a Društvo je v teh dvajsetih letih storilo veliko. Njegova naloga na začetku je bila predvsem združiti Slovence, ki živijo na tem območju, ter ohranjati njihovo narodno identiteto, kmalu pa je prerasla v spodbujanje sodelovanja s Slovenci v matični domovini in z Društvi Slovencev, ki delujejo v Bosni in Hercegovini ter v bližnjih državah. Kulturni dogodki, ki jih organizira Društvo Slovencev Triglav, se kar vrstijo. Ti dogodki niso pomembni le za Slovence, ampak vsem narodom, ki sooblikujejo življenje v Banjaluki, sporočajo, da so Slovenci tu, da negujejo svoj jezik in kulturo, da imajo kaj pokazati. Življenje vseh, ki živijo na tem prostoru, je zaradi delovanja Društva bogatejše. Vsi se učimo sprejemanja različnosti, brez tega ni napredka v družbi.

Tudi pri pouku je čas za pogovore o vsem tem, kar se dogaja v družbi in vpliva na naša življenja. Govorimo pa tudi o Sloveniji, učimo se o njenih značilnostih in o ljudeh, ki so jo zaznamovali. Ob besedah in slikah spoznavamo pokrajine, mesta, reke, hrano, slovenske umetnike, šege in navade. Ko obiščemo Slovenijo in vse to vidimo, občutimo, okusimo, je veselje veliko. Z besedami se ne da vsega opisati in vendar se pri pouku učimo, kako pomembne so besede. Iščemo njihove skrite pomene, borimo se z dvojino in s skloni, smejemo se ob nerodnih prevodih in počasi gradimo svoje sporazumevalne zmožnosti.

Člani Društva, učenci slovenščine, plesalci otroške folklorne skupine in pevci Mešanega pevskega zbora Davorin Jenko se srečujejo na številnih prireditvah. Pogosto se jim pridružijo gostje iz drugih krajev Bosne in Hercegovine in iz Slovenije. Slovenci, ki pridejo v Banjaluko, so očarani nad lepoto mesta in gostoljubjem ljudi. Prihajajo pevci, ilustratorji, pisatelji, znanstveniki ...

Ob zaključku šolskega leta nas je s svojim nastopom navdušila slovenska dramska igralka, pesnica in pisateljica Saša Pavček. Letošnja dobitnica Borštnikovega prstana za življenjsko delo je ponosna, da je Društvo Slovencev Triglav izdalo dvojezično knjigo njenih pesmi, esejev in dramatik. Med mislimi, ki jih je umetnica povedala v enem izmed intervjujev, so tudi besede o slovenskem jeziku in kulturi: *"Mislim, da ni potrebe, da bi sami nase še vedno in kar naprej gledali kot na majhen narod, majhen jezik, majhno kulturo. Bolje bi bilo, da bi se denimo vrednotili kot redko in zato tem bolj zaščiteno in negovano bogastvo. Kot iskano, butično, vrhunsko vrednost."* V Društvu Slovencev Triglav se zavedajo vrednosti slovenskega jezika in kulture in prav zato ju tako predano širijo naprej.

Barbara Hanuš
učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine

Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srpske

Grad Banja Luka

Društvo Slovencev Republike Srbske "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Cara Lazara 20;
tel/fax +387 51 461 068; e- mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

SAVJETOVANJE "MLADI U TRANSNACIONALNIM POVEZIVANJIMA: PRIMJER SLOVENAČKIH ISELJENIKA U BIH"

Udruženje Slovenaca "Triglav" Banja Luka je, u saradnji sa Društvom za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto i Institutom za slovenačko iseljništvo i migracije ZRC SAZU, organizovalo savjetovanje za mlade. Tema savjetovanja, koje je bilo održano 19.11.2016.godine, je bila "Mladi u transnacionalnim povezivanjima: primjer slovenačkih iseljenika u BiH". Ovo savjetovanje je, zapravo, bilo nastavak odlično organizovanog savjetovanja koje je bilo održano u junu 2016. godine u Novom mestu.

U prvom dijelu programa koji je vodila prof. Suzana Krvavica iz Gimnazije Novo mesto, prisutnima su se obratili Aljaž Zupan, zamjenik ambasadora Republike Slovenije u BiH, Branka Bukovec iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, Marina Lukšič-Hacin iz Instituta za slovenačko iseljništvo i migracije ZRC SAZU, Marjan Cukrov iz Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu i Andrej Šter iz Ministarstva za vanjske poslove Republike Slovenije. Svi gosti su naglasili važnost uključivanja mladih u udruženja, očuvanja veze sa Slovenijom te uzimanja u obzir novih vidova komunikacije, interesovanja i aktivnosti mladih. G. Cukrov je posebno naglasio organizovanje učenja slovenačkog jezika, pri čemu se više može saznati i o stipendijama, školovanju u Sloveniji, ali i očuvati veze sa Slovenijom, te unaprijediti znanje slovenačkog jezika kroz razne aktivnosti.

U drugom dijelu savjetovanja, kao goste smo imali mlade članove Udruženja "Triglav" (Maja Tomašević, Nikolina Čenić i Jovana Dimitrijević) koji su trenutno u Sloveniji na školovanju. Član Udruženja Triglav Nikola Kunjadić i gost iz Crne Gore Čedo Velašević su pričali o svojim iskustvima u Evropskom volonterskom servisu, te o mogućnostima mobilnosti mladih. Tri mlade članice su iz svoje perspektive govorile o značaju učenja slovenačkog jezika u matičnom udruženju, koje služi kao dobra osnova za razumijevanje tokom razmjene učenika koje udruženje organizuje, kao i za naprednije kurseve, te školovanje u Sloveniji.

U toku savjetovanja se razvila odlična diskusija, u kojoj su učestvovali i predstavnici ostalih slovenačkih udruženja u BiH. Razmijenile su se ideje o aktivnijem angažmanu mladih, načinima povezivanja sa osnovnim i srednjim školama u Sloveniji u svrhu razmjene učenika i saradnji između slovenačkih udruženja u BiH.

Ana Marjanović

POSVET MLADI V TRANSNACIONALNIH POVEZAVAH: PRIMER SLOVENSkih IZSELJENCEV V BIH

Društvo Slovencev Triglav Banjaluka je v sodelovanju z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in Institutom za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU organiziralo posvet za mlade. Tema posveta, ki je bil 19. novembra 2016, je bila Mladi v transnacionalnih povezavah: primer slovenskih izseljencev v BiH. Ta posvet je nadaljevanje odlično organiziranega posveta, ki je bil junija 2016 v Novem mestu.

V prvem delu programa, ki ga je vodila prof. Suzana Krvavica z novomeške Gimnazije, so prisotne nagovorili Aljaž Zupan, namestnik veleposlanika Republike Slovenije v BiH, Branka Bukovec iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Marina

Lukšič Hacin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Marjan Cukrov z Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence iz zamejstva in po svetu in Andrej Štern z Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije. Gošnje so poudarili, da je pomembno vključevanje mladih v društva in ohranjanje vezi s Slovenijo, upoštevati moramo nove oblike komunikacije, zanimanje in dejavnosti mladih. Gospod Cukrov je posebej izpostavil organizacijo pouka slovenskega jezika. Pri pouku slovenščine morajo mladi dobiti informacije o štipendijah in šolanju v Sloveniji, znanje slovenskega jezika je potrebno izboljšati z ohranjanjem vezi s Slovenijo in prek raznih dejavnosti.

V drugem delu posveta so bile gostje mlade članice Društva Triglav Maja Tomašević, Nikolina Čenić in Jovana Dimitrijević, ki se trenutno šolajo v Sloveniji. Član Društva Triglav Nikola Kunjadić in gost iz Črne gore Čedo Velašević sta govorila o svojih izkušnjah s programom Evropska prostovoljna služba in o možnostih mobilnosti mladih. Tri mlade članice so predstavile svoj pogled na pomen učenja slovenskega jezika v matičnem društvu. Pridobljeno znanje jezika je dobra osnova za izmenjave učencev, ki jih društvo organizira, in tudi za udeležbo na tečajih ter za šolanje v Sloveniji.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki ostalih slovenskih društev v BiH. Izmenjali so si mnenja o aktivnejšem vključevanju mladih, o načinih povezovanja z osnovnimi in srednjimi šolami v Sloveniji in o sodelovanju med slovenskimi društvi v BiH.

Prevod Nataša Kajmaković

PREDAVANJE O SLOVENSKI ETNIČNI MANJŠINI V BOSNI IN HERCEGOVINI

V sredo, 22. februarja, in v četrtek, 23. februarja, smo v Banjaluki lahko prisluhnili predavanju gospoda Dušana Tomažiča Slovenska etnična manjšina v Bosni in Hercegovini s pogledom na delovanje slovenskega društva Triglav Banjaluka.

Dušan Tomažič je magister geografije in profesor zgodovine. Zaposlen je na RTV Slovenija, v regionalnem centru Maribor. V svoji magistrski nalogi, ki jo je zagovarjal na Univerzi v Tuzli, je raziskoval doseljevanje Slovencev na področje današnje Bosne in Hercegovine. Slovenci so začeli prihajati že v času Avstroogrške monarhije. Po prvem popisu (1921) v Kraljevini Jugoslaviji je bilo na območju Bosne in Hercegovine 4.682 oseb, ki so za materni jezik navedle slovenščino, kar pa nujno ne pomeni, da so bili vsi tudi etnično opredeljeni kot Slovenci. Prvi popis v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji (1948) izkazuje podatek, da je na območju Bosne in Hercegovine živel 4.380 oseb, ki so se opredelile kot Slovenci, kar je kar dvakrat več kot leta 1991, ko je bilo Slovencev le še 2.190. Kaj pa danes? Aktivnih članov v društvih Slovencev je 2.229 – a društva niso samo slovenska, ampak multinacionalna oziroma multietnična. Žal podatki o nacionalnih manjšinah v Bosni in Hercegovini iz popisa 2013 še vedno niso objavljeni, različne institucije navajajo zelo nasprotujoče si podatke.

Dušan Tomažič je preučeval problematiko Slovencev v Bosni in Hercegovini z antropogeografskega vidika. Spregovoril je tudi o tem, kako Slovenija podpira delovanje društev. Del predavanja so bili posnetki dokumentarnih filmov, ki jih je za televizijsko oddajo Sledi posnel v Banjaluki, Sarajevu, Tuzli in Zenici. Gospod Tomažič je z veseljem odgovarjal na vprašanja. Interpretacija podatkov, ki jih je pridobil ob svojem raziskovalnem delu, je pri poslušalcih zbudila zanimanje za zgodovino doseljevanja Slovencev. Vsi se zavedamo, da se za številkami skrivajo zgodbe posameznikov – tudi prednikov tistih, ki so gospodu Tomažiču v Banjaluki pozorno prisluhnili.

Barbara Hanuš

PREDAVANJE O SLOVENAČKOJ NACIONALNOJ MANJINI U BOSNI I HERCEGOVINI

U srijedu, 22. februara, i u četvrtak, 23. februara, u Banjaluci smo mogli poslušati predavanje gospodina Dušana Tomažiča Slovenačka nacionalna manjina u Bosni i Hercegovini s pogledom na djelovanje slovenačkog udruženja Triglav Banjaluka.

Dušan Tomažič je magistar geografije i profesor istorije. Zaposlen je na RTV Slovenija, u regionalnom centru Maribor. U svom magistarskom radu, kojeg je branio na Univerzitetu u Tuzli, istraživao je doseljavanje Slovenaca na područje današnje Bosne i Hercegovine. Slovenci su počeli dolaziti još u vrijeme Austrougarske monarhije. Nakon prvog popisa (1921) u Kraljevini Jugoslaviji na području Bosne i Hercegovine su bile 4.682 osobe, koje su za maternji jezik navele slovenački, što pak ne mora da znači da su svi bili i etnički opredijeljeni kao Slovenci. Prvi popis u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (1948) daje podatak da je na području Bosne i Hercegovine živjelo 4.380 osoba koje su se opredijelile kao Slovenci, što je bar dva puta više nego 1991. godine, kada je bilo samo još 2.190 Slovenaca. A kako je danas? Aktivnih članova u udruženjima Slovenaca je 2.229 – a udruženja nisu samo slovenačka, već multinacionalna odnosno multietnička. Nažalost, podaci o nacionalnim manjinama u Bosni i Hercegovini iz popisa 2013. godine još uvijek nisu objavljeni, a različite institucije navode kontradiktorne podatke.

Dušan Tomažič je proučavao problematiku Slovenaca u Bosni i Hercegovini sa antropogeografskog stanovišta. Govorio je i o tome kako Slovenija podržava rad udruženja. Dio predavanja su bili i isječci iz dokumentarnih filmova, koje je za televizijsku emisiju Sledi snimio u Banjaluci, Sarajevu, Tuzli i Zenici. Gospodin Tomažič je rado odgovarao na pitanja. Interpretacija podataka koje je dobio tokom svog istraživačkog rada je kod slušalaca pobudila zanimanje za istoriju doseljavanja Slovenaca. Svi smo svjesni da se iza brojki skrivaju priče pojedinaca – pa i predaka onih koji su gospodina Tomažiča u Banjaluci pažljivo slušali.

Dušan Tomažič je proučavao problematiku Slovenaca u Bosni i Hercegovini sa antropogeografskog stanovišta. Govorio je i o tome kako Slovenija podržava rad udruženja. Dio predavanja su bili i isječci iz dokumentarnih filmova, koje je za televizijsku emisiju Sledi snimio u Banjaluci, Sarajevu, Tuzli i Zenici. Gospodin Tomažič je rado odgovarao na pitanja. Interpretacija podataka koje je dobio tokom svog istraživačkog rada je kod slušalaca pobudila zanimanje za istoriju doseljavanja Slovenaca. Svi smo svjesni da se iza brojki skrivaju priče pojedinaca – pa i predaka onih koji su gospodina Tomažiča u Banjaluci pažljivo slušali.

Prevod Ana Marjanović

OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH IN ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN

Območna folklorna srečanja, ki v mesecu marcu in aprilu potekajo po vsej Sloveniji v organizaciji JSKD, so namenjena predstavitvi otroških, mladinskih in odraslih folklornih skupin.

Območna izpostava Novo mesto je tudi letos z razpisom na srečanje povabila vse delujoče skupine, ki poustvarjajo folklorno tradicijo na našem območju. Na letošnjem srečanju so se predstavile tako otroške kot tudi odrasle folklorne skupine, ki so se odzvale na razpis.

V Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu se je 31. marca 2017 na prireditvi Tu je pa ena leipa reič predstavilo številnemu občinstvu deset otroških in odraslih folklornih skupin. Med dvesto nastopajočih je kot gost nastopila Otroška folklorna skupina društva Slovencev RS Triglav Banjaluka.

Po zaključku programa je organizator JSKD Javni sklad RS za kulturne dejavnosti podelil priznanja in zahvale. Priznanje za odrsko predstavitev - Splet gorenjskih plesov je prejela Otroška folklorna skupina društva Slovencev Triglav Banjaluka in vodja skupine Predrag Savič.

Zahvalo za sodelovanje na območnem srečanju 2017 je JSKD Javni sklad RS za kulturne dejavnosti namenil Otroški folklorni skupini društva Slovencev Triglav Banjaluka in vodji projekta Mariji Grbić in Branki Bukovec.

Prireditev Tu je pa ena leipa reiĉ sta strokovno spremljala Aleksandra Petrović in Vasja Samec. Prireditev je povezoval Tomaž Simetinger.

Za Otroško folklorno skupino in za Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka je bila čast sodelovati na prireditvi, katere naziv Tu je pa ena leipa reiĉ pomeni veliko.

Nataša Kajmakoviĉ

PODRUČNI SUSRETI DJEČIJIH I ODRASLIH FOLKLORNIH GRUPA

Područni folklorni susreti, koji se u martu i aprilu održavaju u cijeloj Sloveniji u organizaciji JSKD (Javni zavod za kulturne djelatnosti Slovenije), namijenjena su predstavljanju dječijih, omladinskih i odraslih folklornih grupa.

Područna ispostava Novo mesto je i ove godine pozivom na susrete pozvala sve aktivne grupe, koje održavaju folklornu tradiciju na našem području. Na ovogodišnjim susretima su se predstavile ne samo dječije već i odrasle folklorne grupe, koje su se odazvale na poziv.

U Kulturnom centru Janeza Trdine u Novom mestu se 31.3.2017. na priredbi TU JE PA ENA LEIPA REIĀ brojnoj publici predstavilo deset dječijih i odraslih folklornih grupa. Među 200 onih koji su nastupali bila je i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca RS Triglav Banjaluka.

Nakon završetka programa je organizator JSKD podijelio priznanja i zahvale.

Priznanje za scensko predstavljanje - Splet gorenjskih plesova je dobila Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka i koreograf Predrag Savić.

Zahvalu za učešće na područnim susretima 2017. je JSKD namijenio Dječijoj folklornoj grupi Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka i voditeljima projekta Mariji Grbić i Branki Bukovec.

Priredbu TU JE PA ENA LEIPA REIĀ su stručno pratili Aleksandra Petrović i Vasja Samec. Priredbu je vodio Tomaž Simetinger.

Za Dječiju folklornu grupu i za Udruženje Slovenaca RS Triglav Banjaluka je bila čast učestvovati na priredbi, čiji naziv TU JE PA ENA LEIPA REIĀ mnogo znači.

Ana Marjanoviĉ

PREMIER DR. CERAR NA URADNEM OBISKU BOSNE IN HERCEGOVINE

V sklopu zelo uspešnega uradnega obiska v Bosni in Hercegovini se je predsednik Vlade RS dr. Miro Cerar, v ponedeljek, 10. aprila 2017, srečal tudi z predstavniki slovenske skupnosti v BiH. Na srečanju v novih prostorih Veleposlanništva RS v Sarajevu so bili prisotni predstavniki vseh delujočih društev Slovencev in predsednik Zveze slovenskih društev v BiH Evropa zdaj Darko Mijatović. V daljšem in simpatičnem druženju so se imeli priložnost pogovoriti s predsednikom Vlade in mu predstaviti življenje slovenske skupnosti v BiH.

PREMIJER DR. CERAR U RADNOJ POSJETI BOSNI I HERCEGOVINI

U sklopu vrlo uspješne službene posjete u Bosni i Hercegovini predsjednik Vlade Republike Slovenije dr Miro Cerar se, u ponedjeljak, 10.4.2017. godine, susreo i sa predstavnicima slovenačke zajednice u BiH.

Na susretima u novim prostorijama Ambasade RS u Sarajevu su bili prisutni predstavnici svih aktivnih udruženja Slovenaca i predsjednik Saveza slovenačkih društava u BiH Evropa sad Darko Mijatović. U dužem i simpatičnom druženju su imali mogućnost razgovarati sa predsjednikom Vlade i predstaviti mu kako živi slovenačka zajednica u BiH.

Prevod: Ana Marjanović

KONFERENCIJA O EVS U SARAJEVU

U organizaciji SALTO-YOUTH (Support, Advanced Learning and Training Opportunities for Youth <https://www.salto-youth.net/rc/see/>) održana je dvodnevna radionica u Sarajevu koja je okupila organizacije akreditovane za EVS (Evropski volonterski servis) iz BiH i Crne Gore.

S obzirom da je Udruženje Slovenaca "Triglav" akreditovano za EVS, koordinator ispred Udruženja za taj program je učestvovala na radionici 18. i 19.5.2017. Ciljevi radionice su bili pružiti podršku organizacijama u razmjeni iskustava i izazova sa kojima se suočavaju u primjeni EVS, obavijestiti organizacije o sistemu podrške koji nude SALTO SEE i kontakt tačke za Erasmus+ YIA u BiH i Crnoj Gori, podržati umrežavanje organizacija i upoznati organizacije o novitetima u E+ za budućnost.

Radionica je bila odlična prilika za razmjenu iskustava, dobrih praksi, te rješenja za probleme sa kojima se suočavaju. Učestvovalo je preko 20 predstavnika iz raznih udruženja sa područja cijele BiH koji su imali priliku da daju aktivan doprinos razvoju programa.

Ana Marjanović

RAZISKAVA JEZIKOVNE IN KULTURNE SITUACIJE SLOVENCEV V REPUBLIKI SRBSKI

Dr. Gleb Pilipenko, znanstveni sodelavec Inštituta za slavistiko Ruske akademije znanosti, je konec avgusta obiskal Banjaluko. Cilj obiska, ki je potekal od 28. 8. do 31. 8. 2017, je bil raziskava jezikovne in kulturne situacije Slovencev v Republiki Srbski.

Raziskava je del mednarodnega projekta med Inštitutom za slavistiko Ruske akademije znanosti in Filološko fakulteto Univerze v Banjaluki (Ohranjanje kulturne dediščine nacionalnih manjšin v RS). V času obiska je posnel pogovore s Slovenci, ki živijo v Banjaluki, Slatini, Malem Blašku in Prijedoru. Med sogovorniki so bili tako predstavniki predvojne migracije Slovencev na področju Bosne in Hercegovine, kot tudi Slovenci in njihovi potomci, ki so prišli na ta prostor v času druge Jugoslavije. Skupaj je bilo posnetih 12 intervjujev. Pogovor je potekal večinoma v slovenskem jeziku, včasih pa tudi v srbskem jeziku, ker slovenskega jezika nekateri predstavniki slovenske manjšine ne znajo. Zanimal ga je predvsem jezik, ki ga govorijo Slovenci, interference s srbskim jezikom, izposojene besede in sintaktične konstrukcije, kodno preklapljanje. Pri Slovenih starejše generacije se da ugotoviti tudi vpliv primarnega narečja tistega področja, od koder so se preselili njihovi predniki. Poleg tega so se pogovarjali o ohranjanju kulturnih prvin, ki so značilne za Slovence: prazniki, kulinarika, materialna dediščina itn. Hkrati pa je bilo zanimivo izvedeti, kako se lokalna in slovenska kultura prepletata, kaj Slovenci prevzamejo od svojih sosedov in kaj ohranjajo nedotaknjeno. Srečal se je tako s starejšimi člani slovenskih društev, kot tudi z mladimi ljudmi. Najbolj zanimivi so mešani zakoni, kjer se srečujeta dve tradiciji, dva jezika. V takšnem primeru so opazne strategije prilagajanja in obogatitve ene kulture z drugo.

Slovenski kulturni društvi v RS (Triglav v Banjaluki in Lipa v Prijedoru) sta zelo aktivni, izvajajo pouk slovenskega jezika, organizirajo kulturne dogodke, izdajajo še posebej pomembne knjige o slovenski manjšini v teh krajih. Bolj podrobna analiza zbranih podatkov bo pokazala, na kateri jezikovni ravni so očitne izposojenke in kako poteka adaptacija jezikovnih prvin.

dr. Gleb Pilipenko

ISTRAŽIVANJE JEZIČKE I KULTURNE SITUACIJE SLOVENACA U REPUBLICI SRPSKOJ

Dr. Gleb Pilipenko, naučni saradnik Instituta za slavistiku Ruske akademije nauka, je krajem avgusta posjetio Banjaluku. Cilj posjete koja se održala od 28. 8. do 31. 8. 2017.god. bio je istraživanje jezičke i kulturne situacije Slovenaca u Republici Srpskoj.

Istraživanje je dio međunarodnog projekta između Instituta za slavistiku Ruske akademije nauka i Filološkog fakulteta Univerziteta u Banjaluci (Očuvanje kulturnog nasljeđa nacionalnih manjina u RS). Tokom posjete je snimio razgovore sa Slovincima, koji žive u Banjaluci, Slatini, Malom Blašku i Prijedoru. Među sagovornicima su bili kako predstavnici predratne migracije Slovenaca na području Bosne i Hercegovine, tako i Slovenci i njihovi potomci, koji su došli na te prostore u vrijeme druge Jugoslavije. Ukupno je bilo snimljeno 12 intervjua. Razgovor je vođen većinom na slovenačkom jeziku, a ponekad i na srpskom, jer neki predstavnici slovenačke manjine ne znaju slovenački jezik. Zanimao ga je prvenstveno jezik koji govore Slovenci, interference sa srpskim jezikom, tuđice i sintaktičke konstrukcije. Kod Slovenaca starije generacije se da primijetiti i uticaj primarnog narječja onog područja sa kojeg su se preselili njihovi preci. Pored toga, razgovarali su i o očuvanju kulturnih elemenata, koji su značajni za Slovence: praznici, kulinarika, materijalno nasljeđe, itd. Istovremeno, bilo je zanimljivo vidjeti kako se lokalna i slovenačka kultura prepliću, šta Slovenci preuzimaju od svojih susjeda i šta čuvaju netaknuto. Susreo se kako sa starijim članovima slovenačkih udruženja, tako i sa mladim ljudima. Najzanimljiviji su miješani brakovi u kojima se susreću dvije tradicije, dva jezika. U tom primjeru se vide strategije prilagođavanja i bogaćenja jedne kulture sa drugom. Slovenačka kulturna udruženja u RS (Triglav u Banjaluci i Lipa u Prijedoru) su veoma aktivna, organizuju nastavu slovenačkog jezika, kulturne događaje, izdaju i značajne knjige o slovenačkoj manjini u tim krajevima. Detaljnija analiza prikupljenih podataka će pokazati na kojem jezičkom nivou su očite posuđenice i kako teče adaptacija jezičkih elemenata.

Prevod Ana Marjanovic

OBISK DIJAKOV IZ LJUBLJANE

Aprila so bili učenci dopolnilnega pouka slovenščine gostje dijakov Gimnazije Ledina, 18. novembra so oni obiskali nas. S profesoricama Nino Levstik in Darinko Avbar Kosovelj je prišlo šest dijakov 2. a.

Prvi dan so si ogledali Slatino. Sprejela jih je prof. geografije Oksana Lunić s svojimi učenca. Učenca, ki obiskujeta turistični krožek, sta predstavila znamenitosti tega zdraviliškega kraja, učenki dopolnilnega pouka slovenščine Katarina Jekić in Elena Lunić sta njune besede prevajali v slovenščino. Gostje so bili navdušeni nad vsem, kar so videli, celo do kamnite krogle so se sprehodili. Poskusili so tudi tradicionalno hrano – banjaluške čevapčiče.

Iz Slatine so se odpeljali v Banjaluko. Pred Društvom Slovencev Triglav so jih počakali naši dijaki. Skupaj so preživeli popoldne in večer, naslednji dan pa so prišli na ustvarjalno delavnico. V prostoru, kjer vsako soboto poteka pouk slovenščine, to soboto nismo pokazali samo svojega znanja jezika, ampak smo skupaj risali, slikali in celo šivali. Delavnico poslikave platnenih torb sta vodili Katja Bevk in Božena Kolman Finžgar iz Knjižnice Antona Tomaža Linhartarja iz Radovljice. Po delavnici sta nas dijakinji Srednje turistične šole Sofija Vranješ in Marija Pristaš popeljali na ogled Banjaluke.

Zvečer so se gostje in gostitelji udeležili martinovanja, tako so imeli dijaki iz Ljubljane možnost prisostvovati staremu obredu – krstu mladega vina. Kulturnemu programu, v katerem je nastopila tudi otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav, je sledila večerja in sproščena zabava ob glasbi. V nedeljo, 20. novembra, je bil čas le še za sprehod po mestu, popoldan so se dijaki iz Ljubljane odpeljali domov. Vsaka izmenjava učencev je priložnost za učenje jezika in spoznavanje kultur. Vedno se stkejo nova prijateljstva in vedno znova se zavemo, kako podobni so si cilji in želje vrstnikov, čeprav ne odraščajo v isti državi.

Dijaki z Gimnazije Ledina so svoje vtise o obisku pri nas zapisali v pesmi:

Smo v petek, 18. novembra 2016, se v Banjaluko namenili,
Ljublano zgodaj s profesoricama Darinko in Nino zapustili,
Očarani s pričakovanji se novih dogodivščin veselili.
V Slatini se prvič z go. Oksano in mladimi geografi seznanili.
Enkratno predstavitev v dveh jezikih doživeli,
Na sončku kod Miče ob čevapčičih se greli,
Slatinskega vira toploto preverili in kamen premerili,
Ko že proti Banjaluki smo kombi usmerili.
Ob Klubu narodnih manjšin že Barbara ter gostitelji so nas prevzeli,
V nadaljevanju prijeten dan ter topel sprejem smo ge. Marije doživeli.
Banjaluških znamenitosti smo si v soboto zaželeli ter delavnico torb imeli.
Ampak zabava s tem se šele dobro je začela,
Nam s svetim Valentinom spomin na običaj je ogrela.
Je folklor nas, go. Natašo in ostale prijatelje iz Društva Slovencev razveselila,
Ansambla Efekta glasba nam vsem dobro voljo ob krstu vina namenila,
Ljube Anjo, Marijo, Tijano, Sofijo, Anđelo in Mihaela v plesu z nami je združila.
Ure hitro so do nedeljskega slovesa minile,
Ko Lare, Sandre, Maje, Vite, Gašperja in Jureta se misli v upu na ponovno snidenje so poslovile,
In nam vsem srca v zahvalo toplo so združile.

Barbara Hanuš

POSJETA UČENIKA IZ LJUBLJANE

Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika su u aprilu ove godine bili gosti učenika Gimnazije Ledina, a 18. novembra su oni posjetili nas.

Sa profesoricama Ninom Levstik i Darinkom Avbar Kosovelj je došlo šest učenika razreda 2a. Prvog dana su posjetili Slatinu. Primila ih je prof. geografije Oksana Lunić sa svojim učenicima. Učenici, članovi turističke organizacije, su predstavili znamenitosti tog lječilišta, a učenice dodatne nastave slovenačkog jezika Katarina Jekić i Elena Lunić su njihove riječi prevodile na slovenački jezik. Gosti su bili oduševljeni svime što su vidjeli, a prošetali su i do kamene kugle. Probali su i tradicionalnu hranu – banjalučke čevape.

Iz Slatine su otišli u Banjaluku. Pred Udruženjem Slovenaca Triglav su ih sačekali naši učenici. Zajedno su proveli popodne i večer, a naredni dan su došli na kreativnu radionicu. U prostorijama, gdje se svake subote održava nastava slovenačkog jezika, te subote nismo samo pokazali svoje znanje jezika, već smo zajedno i crtali, slikali, pa i šivali. Radionicu oslikavanja platnenih torbi su vodile Katja Bevk i Božena Kolman Finžgar iz Biblioteke Antona Tomaža Linhartar iz Radovljice. Nakon radionice su nas učenice Srednje turističke škole Sofija Vranješ i Marija Pristaš odvele u obilazak Banjaluke.

Naveče su gosti i domaćini prisustvovali Martinovanju, tako da su učenici iz Ljubljane imali mogućnost prisustvovati starom ritualu – krštenje mladog vina. Nakon kulturnog programa, u kojem je nastupila i dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav, uslijedila je večera i opuštena zabava uz muziku. U nedjelju, 20. novembra, ostalo je vremena za šetnju po gradu a popodne su učenici iz Ljubljane otišli kući. Svaka razmjena učenika je mogućnost za učenje jezika i upoznavanje kulture. Uvijek se istakaju nova prijateljstva i uvijek iznova budemo svjesni kako su slični ciljevi i želje vršnjaka, iako ne odrastaju u istoj državi.

Učenici iz Gimnazije Ledina su svoje utiske o posjeti kod nas zapisali u pjesmi:

Stigli smo u petak 18. novembra 2016. u Banjaluku,
Ljubljanu rano sa profesoricama Darinkom i Ninom napustili,
Očekivanja puni i veseleći se novim doživljajima.
Veselo gospođu Oksanu i mlade geografе slušali.
Eh kako jedinstveno predstavljanje na dva jezika doživjeli,
Na suncu kod Miće uz čevape se grijali,
Slatinskog vira toplotu provjerili i kamen premjerili,
Kombi smo već prema Banjaluci usmjerili.
Od Kluba nacionalnih manjina dalje sa Barbarom i domaćinima nastavili,
Vrlo prijatan dan proveli i na topao prijem kod gospođe Marije naišli.
Banjalučke znamenitosti smo u subotu vidjeli a i radionicu torbi imali.
Ali zabava je time samo počela,
Nama sjećanje na običaj svetog Martina je izazvala.
Jer je folklor, nas, gospođu Natašu i ostale prijatelje iz Udruženja Slovenaca razveselio,
Ansambl Efekta nam je dobro raspoloženje uz krštenje vina namijenio,
Lijepa Anju, Mariju, Tjanu, Sofiju, Anđelu i Mihaelu u plesu sa nama združio.
Uh što je vrijeme do nedjelje i rastanka brzo prošlo,
Kada su Lara, Sandra, Maja, Vito, Gašper i Jure poželjeli ponovno viđenje, onda se pozdravili,
I nama svima srca u toplu zahvalnost združili.

USTVARJALNA DELAVNICA

V petek, 18. novembra, in v soboto, 19. novembra, so bile v prostoru Društva narodnih manjšin v Banjaluci ustvarjalne delavnice. Vodili sta jih Božena Kolman Finžgar in Katja Bevk, obe prihajata iz Knjižnice Antona Tomaža Linharta iz Radovljice. Delavnice sta izvedli v okviru projekta Knjižnica – veselje zakladov, ki že štiri leta povezuje radovljiško knjižnico in Društvo Slovencev Triglav.

Na delavnicah smo krasili platnene torbe. Sodelovali so odrasli, osnovnošolci, srednješolci in tudi gostje z Gimnazije Ledine iz Ljubljane. Vsi so lahko pokazali svojo umetniško žilico, nekateri so risali, drugi slikali, eni so si pomagali s šampiljkami iz krompirja, nekateri pa so prijeli v roke šivanko in sukanec in so na torbo kaj prišli. Prav vsaka torba je zato nekaj posebnega. Za vse, ki radi ustvarjajo, so ustvarjalne delavnice priložnost za druženje, izdelki, ki nastanejo, pa lep spomin.

Uvod v delavnici za odrasle in osnovnošolce je bila pravljica Pšenica – najlepši cvet. Knjižničarka Katja Bevk nas je s svojim glasom popeljala v pravljичni svet, ki ni le domišljjski, saj skriva v sebi veliko resnic o svetu, v katerem živimo. Umetnost bogati naše življenje, skozi umetnost vstopamo v medosebne odnose, zato je vsak stik s književnostjo, glasbo, filmom in likovno umetnostjo dragoceni del dopolnilnega pouka slovenščine.

Barbara Hanuš

KREATIVNA RADIONICA

U petak, 18. novembra, i u subotu, 19. novembra, u prostorijama Udruženja nacionalnih manjina u Banjaluci su održane kreativne radionice.

Vodile su ih Božena Kolman Finžgar i Katja Bevk, obe iz Biblioteke Antona Tomaža Linharta iz Radovljice. Radionice su održane u okviru projekta Biblioteka – vasiona blaga, koji već četiri godine povezuje biblioteku iz Radovljice i Udruženje Triglav.

Na radionicama smo krasili platnene torbe. Učestvovali su odrasli, osnovci, srednjoškcolci, ali i gosti iz Gimnazije Ledina iz Ljubljane. Svi su mogli pokazati svoj umjetnički dar, neki su crtali, drugi slikali, jedni se poslužili pečatima napravljenim od krompira, a neki su u ruke uzeli iglu i konac i nešto prišli na torbu. Baš svaka torba je zato nešto posebno. Za sve, koji vole stvarati, kreativne radionice su mogućnost za druženje, a predmeti koji nastanu su lijepa uspomena.

Uvod u radionice za odrasle i osnovce je bila bajka Pšenica – najljepši cvijet. Bibliotekarka Katja Bevk nas je svojim glasom odvela u svijet bajki, koji nije bio samo maštovit, jer skriva u sebi mnogo istine o svijetu u kojem živimo. Umjetnost obogaćuje naš život, kroz umjetnost stupamo u međusobne odnose, zato je svaka veza sa književnošću, muzikom, filmom i likovnom umjetnošću dragocjeni dio dodatne nastave slovenačkog jezika.

Prevod Ana Marjanović

DVA DOBRA MOŽA V BANJALUKI

Otroke v Banjaluki sta letos obiskala kar dva dobra moža: Božiček in dedek Mrz. Prišla sta skupaj, prvi v rdeči obleki in rdeči kapi, drugi v sivem kožuhu in s sivo kučmo.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so jima pripravili predstave, onadva pa sta jih razveselila z darili.

V sredo, 14. decembra, je bila smrečica v Klubu narodnih manjšin že okrašena, otroci pa so nestrpno pogledovali, kdo je pod smrečico pustil darila. Preden smo poklicali dedka Mrza, smo si ogledali lutkovno predstavo Sapramiška ter igri Muca Copatarica in Hvaležni kipci. Z lutkovno predstavo o miški, ki se ji je zlomil zob, so nas razveselili učenci dopolnilnega pouka iz Slatine. Miška se je opogumila in odšla k zobozdravniku, zato smo na koncu predstave vsi skupaj zapeli pesmico Moji beli zobki. Ob pravljici o Sapramiški odraščajo vedno nove generacije otrok, tako priljubljena kot pogumna miš pa je tudi muca, ki otrokom, ki ne pospravijo svojih copat, copate odnese. Igro Muca Copatarica so odigrali naši najmlajši učenci, starejši učenci pa so nastopili v predstavi Hvaležni kipci.

Po programu smo poklicali dedka Mrza. Letos nas je čakalo presenečenje. Dedek Mrz ni prišel sam, z njim je bil Božiček. Poln koš daril sta imela, v paketu ni bilo le slaščic, vsak otrok je prejel tudi knjigo. Otroci so pogumno prihajali po darila in fotografije z obema dobrima možema bodo lep spomin na novoletno pričakovanje.

Barbara Hanuš

DVA DOBRA ČOVJEKA U BANJALUCI

Djecu u Banjaluci su ove godine posjetila čak dva dobra čovjeka: Djed Božićnjak i Deda Mrz. Došli su zajedno, prvi u crvenoj odjeći i crvenoj kapi, a drugi u sivom kaputu i sivoj kapi.

Učenci dodatne nastave slovenačkog jezika su im pripremili predstave, a oni su ih razveselili poklonima.

U srijedu, 14. decembra, je jelka u Klubu nacionalnih manjina bila već ukrašena, a djeca su nestrpljivo gledala ko je pod jelku ostavio poklone. Prije nego što smo pozvali Deda Mrza, pogledali smo lutkarsku predstavu "Sapramiška" te predstave Maca Papučarka i Zahvalni kipovi. Lutkarskom predstavom o mišu, koji je slomio zub, su nas razveselili učenci dodatne nastave iz Slatine. Miš se ohrabrio i otišao zubaru, zato smo na kraju predstave svi zajedno zapjevali pjesmicu Moji bijeli zubići. Uz bajku o Sapramiški odrastaju uvijek nove generacije djece, a omiljena kao hrabri miš je i maca koja djeci odnese papuče ako ih nisu pospremili. Predstavu Maca Papučarka su odigrali naši najmlađi učenci, a stariji učenci su nastupili u predstavi Zahvalni kipovi.

Nakon programa smo pozvali Deda Mrza. Ove godine smo se iznenadili. Deda Mrz nije došao sam, sa njim je bio i Djed Božićnjak. Punu korpu poklona su donijeli, a u paketu nisu bili samo slatkiši, već je svako dijete dobilo i knjigu. Djeca su hrabro dolazila po poklone a fotografije sa oba dobra čovjeka će biti lijepa uspomena na novogodišnje očekivanje.

Prevod Ana Marjanović

DRAMSKA DELAVNICA IN KVIZ O ŽIVLJENJU IN DELU FRANCETA PREŠERNA

V soboto, 4. marca, sta bili v prostorih Društva Slovencev Triglav v Banjaluki dve dejavnosti, namenjeni spoznavanju Prešernovega življenja in dela. Obiskala sta nas igralec Pavle Ravnohrib in psiholog Darko Hederih.

Pavle Ravnohrib, ki je v slovenski televizijski nadaljevanki odlično upodobil Franceta Prešerna, je učence vodil pri poustvarjanju Turjaške Rozamunde. Cilj ni bil priprava predstave, ampak poglobljeno spoznavanje te Prešernove romane, njen "prevod" v sodobno slovenščino in zabavna improvizacija. Dobili smo odlično Rozamundo pa tudi Lejla, Rozamundina teta, Ostrovrhar in drugi so pokazali svoje veselje do igre.

Pri dopolnilnem pouku slovenščine smo v vseh skupinah februar posvetili kulturi. Brali smo o življenju Primičeve Julije, spoznali smo Julijin portret, ki ga je naslikal Matevž Langus, ogledali smo si slovenski film Razredni sovražnik, osnovnošolci in srednješolci pa so brali Prešernove pesmi in zapise o njegovem življenju in delu. Svoje znanje so imeli priložnost pokazati na kvizu, ki ga je pripravil in vodil Darko Hederih. Sodelovalo je šest ekip iz Banjaluke in Slatine. Ni bilo vprašanja, na katerega ne bi znali odgovoriti, zato so poslušalci izvedeli marsikaj zanimivega.

Delo Franceta Prešerna je še vedno živo, njegove pesmi ponujajo razmislek o življenju danes, mnoge teme so blizu tudi sodobnim mladostnikom. Vse to se je potrdilo na dramski delavnici in kvizu, s katerima smo obogatili mesec kulture. O prireditvah so poročali tudi v jutranjem televizijskem programu.

Barbara Hanuš

DRAMSKA RADIONICA I KVIZ O ŽIVOTU I RADU FRANCA PREŠERNA

U subotu, 4. marta, u prostorijama Udruženja Slovenaca Triglav u Banjaluci održane su dve aktivnosti namijenjene upoznavanju Prešernovog života i rada. Posjetili su nas glumac Pavle Ravnohrib i psiholog Darko Hederih.

Pavle Ravnohrib, koji je u slovenačkoj TV seriji odlično uprizorio Franca Prešerna, učenike je vodio pri ostvarenju Turjaške Rozamunde. Cilj nije bio priprema predstave, već detaljnije upoznavanje te Prešernove romane, njen "prevod" na moderni slovenački jezik i zabavna improvizacija. Dobili smo odličnu Rozamundu, a Lejla, Rozamundina tetka, Ostrovrhar i drugi su pokazali svoje zadovoljstvo glumom.

Na časovima dodatne nastave slovenačkog jezika smo u svim grupama februar posvetili kulturi. Čitali smo o životu Primičeve Julije, upoznali smo Julijin portret, koji je naslikao Matevž Langus, pogledali smo slovenački film "Razredni sovražnik", a osnovci i srednjoškolci su čitali Prešernove pjesme i zapise o njegovom životu i radu. Svoje znanje su imali mogućnost pokazati na kvizu, koji je priredio i vodio Darko Hederih. Učestvovalo je šest ekipa iz Banjaluke i Slatine. Nije bilo pitanja na koje nisu znali odgovor, zato su slušaoci saznali dosta zanimljivog.

Djelo Franca Prešerna je još uvijek živo, a njegove pjesme nude razmišljanje o životu danas, jer mnoge teme su bliske i današnjim mladima. Sve to se potvrdilo na dramskoj radionici i kvizu, kojima smo obogatili mjesec kulture. O priredbama su izvještavali i u jutranjem televizijskom programu.

Prevod Ana Marjanović

DELAVNICA SLOVENSKEGA JEZIKA

24. 3. 2017 je Društvo Slovencev Triglav Banjaluka skupaj z Otroško knjižnico Borik iz Banjaluke organiziralo delavnico slovenskega jezika. Udeležili so se je učenci 3. razreda Osnovne šole Vuk Stefanović Karadžić iz Banjaluke.

Delavnica je bila v prostorih Otroške knjižnice Borik. Udeležence je pričakala in pozdravila pisateljica Aleksandra Čvorović, vodja knjižnice.

Delavnico je vodila profesorica slovenščine, pisateljica in knjižničarka iz Ljubljane Barbara Hanuš, ki v društvih Slovencev v Banjaluki, Slatini, Prijedoru in Tesliću poučuje dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture.

Ura se je začela z obnavljanjem abecede in azbuke ter z opazovanjem podobnosti in razlik med srbsko in slovensko abecedo. Učenci so se postopoma ob ogledu ilustracij, ki so prikazovale črke v naravi in v učilnici, naučili dvajset slovenskih besed in števila do deset. Vsi so aktivno sodelovali in z učenjem novih besed niso imeli težav. Tako so iz ponujenih črk na koncu ure že znali sestaviti svoje besede v slovenščini.

V spomin na delavnico in na prvo spoznavanje slovenskega jezika so učenci dobili slovenske bombone in knjižne kazalke s slovenskim besedilom.

Cilj delavnice je bil, da najmlajšim predstavimo slovenščino – jezik nekaterih njihovih someščanov, s katerim se še niso imeli priložnosti srečati.

Sodelovanje z Otroško knjižnico in s pisateljico Aleksandro Čvorović je bilo ob vseh dosedanjih skupnih projektih zelo dobro in ga bomo nadaljevali tudi v prihodnosti.

Marija Petković

RADIONICA SLOVENAČKOG JEZIKA

Udruženje Slovenaca Triglav Banja Luka, je u saradnji sa Dječijom bibliotekom Borik iz Banja Luke, 24.03.2017. godine, organizovalo radionicu slovenačkog jezika, za učenike 3. razreda Osnovne škole Vuk Stefanović Karadžić iz Banja Luke.

Radionica se održala u prostorijama Dječije biblioteke Borik, gdje je učesnike radionice dočekala i pozdravila voditeljica biblioteke, književnica Aleksandra Čvorović.

Radionicu je vodila profesorica slovenačkog jezika, književnica i bibliotekarka iz Ljubljane Barbara Hanuš, koja u udruženjima Slovenaca u Banjoj Luci, Slatini, Prijedoru i Tesliću vodi dodatnu nastavu slovenačkog jezika.

Čas je započeo provjerom poznavanja abecede i azbuke, uočavanjem međusobnih sličnosti i razlika. Učenci su postepeno kroz slikovni prikaz nekih događaja u prirodi i u učionici naučili dvadesetak slovenačkih riječi, kao i brojanje do deset. Svi su vrlo aktivno učestvovali u radu radionice, brzo su usvajali slovenačke riječi, tako da su na kraju časa uspjeli sami od ponuđenih im slova složiti riječi na slovenačkom jeziku.

U znak sjećanja na ovu radionicu i prvo upoznavanje sa slovenačkim jezikom, od profesorice su dobili slatkiše i markere za knjige ispisane slovenačkim riječima.

Cilj ove radionice je bio da se lokalnoj zajednici, odnosno njenim mlađim članovima, učenicima nižih razreda osnovne škole predstavi slovenački jezik, jezik nekih njihovih sugrađana, sa kojim se do sada nisu imali prilike susresti.

Saradnja sa Dječijom bibliotekom i književnicom Aleksandrom Čvorović na do sada zajedničkim projektima bila je konstruktiva i dobro osmišljena, te ćemo je nastaviti i na budućim projektima.

Prevod Ana Marjanović

EKSKURZIJA V PODČETRTEK IN MARIBOR

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine in člani Društva Slovencev Triglav Banjaluka vsako leto z zanimanjem pričakujemo, kam nas bo vodila pot spomladanske ekskurzije. Letos smo šli na Štajersko. Tako pravi ljudska pesem: *Gremo na Štajersko, gledat, kaj delajo, gledat, kaj delajo ljubice tri*. Mi smo imeli za ogleda tri dni.

V nedeljo, 9. aprila, smo se po prehodu slovenske meje najprej ustavili v pivovarni Haler v Podčetrtku. Pokazali so nam, kako varijo pivo, pripravili so nam tudi kosilo. Program ogledov v Podčetrtku je pripravil Darko Hederih, ki tu izvaja tabore za nadarjene. Pri vodenju mu je pomagala kolegica Ana, zato smo se razdelili v dve skupini. Osnovnošolci in srednješolci so si najprej ogledali živalski vrt, potem pa jelenov greben, čokoladnico in samostan. Odrasli so več časa namenili ogledu mino-

ritskega samostana in tretje najstarejše lekarne v Evropi. Vsi so bili navdušeni nad lepotami kraja in gradu.

Pozno popoldan smo nadaljevali pot v Maribor. Osnovnošolci in srednješolci so odšli k svojim vrstnikom, program ogledov za odrasle pa je pripravil mag. Dušan Tomažič. Televizijski novinar, zgodovinar in geograf ima bogato znanje, hkrati pa so mu odprta tudi vsa vrata, zato smo videli marsikaj, kar običajno turistom ostane skrito. Pridružil se nam je tudi pisatelj in dramatik Tone Partljič, odprl nam je vrata v mariborsko gledališče, ob stari trti pa nam je povedal veliko zanimivega o Lentu, splavarjih, reki Dravi in mariborskih mostovih. To, kar o mestu povedo tisti, ki so v njem odraščali in poznajo vsak njegov kamen, se poslušalcev najbolj dotakne.

Ponedeljek smo začeli s sprehodom po mestnem parku in ogledom treh ribnikov. Dopoldan smo preživeli v središču mesta, popoldan pa v naravi – po ogledu Regionalnega centra RTV SLO smo zavili pod Pohorje, obiskali smo tudi Botanični vrt v Pivoli. Ogled mesta, njegovih trgov in znamenitih zgradb smo nadaljevali še v torek, obiskali smo sinagogo in se ustavili ob najstarejši trti na svetu. V Izobraževalnem centru Piramida so nam pripravili odlično kosilo, navdušeni smo bili tudi nad urejenostjo šole. Po kosilu smo obiskali Akvarij in že je bil čas za odhod. O vsem, kar smo doživeli, bomo še dolgo premišljevali. Marsikoga je Maribor presenetil s svojo urejenostjo in velikostjo, navdušila nas je prijaznost ljudi. Tudi v Dijaškem domu, kjer smo spali, so bili zelo gostoljubni, ravnateljica Ksenija Jaušovec nas je prišla pozdravit.

Ekskurzije vedno puščajo sledi, vtisi pa so odvisni od ljudi, ki nam pomagajo, da spoznamo mesto. Zato hvala Dušanu, Tonetu, Darku in vsem, ki so nam odkrivali lepote tega dela Slovenije.

Barbara Hanuš

EKSKURZIJA U PODČETRTEK I MARIBOR

Učenci dodatne nastave slovenač kog jezika i članovi Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka svake godine sa zanimanjem očekuju kuda će ih odvesti put pro-lječne ekskurzije. Ove godine smo išli u Štajersku. Za posjetu smo imali tri dana.

U nedjelju, 9. aprila, smo nakon prelaska slovenačke granice stali u pivari Haler u Podčetrtku. Pokazali su nam kako čuvaju pivo, pripremili su nam i ručak. Program posjete u Podčetrtku je pripremio Darko Hederih, koji tu organizuje kampove za nadarene. Pri tome mu je pomagala kolegica Ana, pa smo se zato

jeci Dravi i mariborskim mostovima. To, što o gradu pričaju oni koji su u njemu odrasli i poznaju svaki njegov kamen, slušaocima se najviše sviđa.

Ponedjeljak smo počeli šetnjom po gradskom parku i posjetom trima ribnjacima. Dopodne smo proveli u centru grada, a popodne u prirodi – nakon posjete Regionalnom centru RTV SLO smo otišli pod Pohorje, a posjetili smo i Botanički vrt u Pivoli. Posjetu gradu, njegovim trgovima i znamenitim zgradama smo nastavili još u utorak, posjetili smo sinagogu i zaustavili se kod najstarije loze na svijetu. U Obrazovnom centru Piramida su nam pripremili odličan ručak, a oduševljeni smo bili i time kako je škola uredna. Nakon ručka smo posjetili Akvarijum i već je bilo vrijeme za odlazak. O svemu što smo doživjeli ćemo još dugo razmišljati. Maribor nas je iznenadio uređenošću i veličinom, a oduševila nas je prijatnost ljudi. I u Đačkom domu, gdje smo spavali, bili su veoma gostoljubivi, direktorica Ksenija Jaušovec nas je došla pozdraviti.

Ekскурzije uvijek ostavljaju tragove, a utisci zavise od ljudi, koji nam pomažu da upoznamo grad. Zato hvala Dušanu, Tonetu, Darku i svima koji su nam otkrili ljepote tog dijela Slovenije.

Prevod Ana Marjanović

BANJALUŠKI OSNOVNOŠOLCI I SREDNJEŠOLCI PRI MARIBORSKIH

Del ekskurzije Društva Slovencev Triglav je vsako leto tudi obisk učencev in dijakov pri vrstnikih iz Slovenije. Osnovnošolci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine, so obiskali vrstnike z OŠ bratov Polančičev, srednješolci vrstnike 1. Gimnazije Maribor.

V nedeljo, 9. aprila, smo se odrasli, mladostniki in otroci skupaj odpeljali proti Sloveniji. Kar dvonadstropni avtobus smo potrebovali, saj je bilo zanimanje za ekskurzijo izjemno. Prijavilo se je 13 osnovnošolcev, 14 srednješolcev in 33 odraslih. Poleg članov Društva Slovencev Triglav so bili z nami še udeleženci iz Teslića in dijakinja iz Novega Grada. V nedeljo smo občudovali znamenitosti Podčetrtka, zvečer pa smo prispeli v Maribor in učenci so odšli k vrstnikom.

V ponedeljek in v torek dopoldan so učenci sodelovali pri pouku, popoldan pa so preživeli z družinami. Marsikaj zanimivega so doživeli, ves čas so bili v stiku s slovenščino. Odhod na ekskurzijo je pogosto motivacija za obiskovanje dopolnilnega pouka slovenščine. Zavod za šolstvo Republike Slovenije to obliko dejavnosti podpira, saj vedo, kako pomembno je, da imajo mladostniki svoje znanje priložnost preskusiti v komunikaciji z vrstniki. To ni enkratni obisk, ampak je izmenjava učencev, Mariborčani bodo jeseni prišli v Banjaluko.

Obisk na Osnovni šoli bratov Polančičev je pripravil psiholog Darko Hederih, ki že dolgo sodeluje z Društvom Slovencev Triglav. Brez podpore gospe ravnateljice Brigite Smogavec izmenjave ne bi mogli izpeljati. Obisk na 1. Gimnaziji sta pripravila ravnatelj Herman Pušnik in profesor Miha Debenak. Člani Društva smo obiskali obe šoli in se zahvalili za gostoljubje. Na 1. Gimnaziji smo si skupaj z dijaki ogledali tudi zanimivo predstavo Živinska komedija, ki so jo dijakinje pripravile z mentorico Gledališke šole Prve gimnazije Maribor Barbaro Jamšek.

Mladi so se polni novih vtisov vračali domov. Sodobni mediji omogočajo, da stiki ne zamrejo. Tisti, ki odhajajo v Slovenijo študirat, pri novih znancih lahko poiščejo informacije in prav zaradi teh izmenjav je korak v novo življenje pogosto lažji.

Mladi so se polni novih vtisov vračali domov. Sodobni mediji omogočajo, da stiki ne zamrejo. Tisti, ki odhajajo v Slovenijo študirat, pri novih znancih lahko poiščejo informacije in prav zaradi teh izmenjav je korak v novo življenje pogosto lažji.

Barbara Hanuš

BANJALUČKI OSNOVCI I SREDNJOŠKOLCI U MARIBORU

Dio ekskurzije Udruženja Slovenaca Triglav je svake godine i posjeta učenika i đaka vršnjacima iz Slovenije. Osnovci, koji pohađaju dodatnu nastavu slovenačkog jezika, posjetili su vršnjake iz OŠ bratov Polančičev, a srednjoškolci vršnjake 1. Gimnazije Maribor.

U nedjelju, 9. aprila, su se odrasli, mladi i djeca zajedno odvezli prema Sloveniji. Zanimanje za ekskurziju je bilo toliko da nam je trebao autobus na sprat. Prijavilo se 13 osnovaca, 14 srednjoškolaca i 33 odraslih. Pored članova Udruženja Slovenaca Triglav sa nama su bili i učesnici iz Teslića i učenica iz Novog Grada. U nedjelju smo se divili znamenitostima Podčetrтка, a naveče smo došli u Maribor te su učenici otišli kod vršnjaka.

U ponedjeljak i utorak prijepodne su učenici učestvovati na nastavi, a popodne su proveli sa porodicama. Mnogo toga zanimljivog su doživjeli, a cijelo vrijeme su bili u kontaktu sa slovenačkim jezikom. Odlazak na ekskurziju je često motivacija za pohađanje dodatne nastave slovenačkog jezika. Zavod za školstvo Republike Slovenije taj oblik aktivnosti podržava, jer znaju koliko je važno da mladi imaju mogućnost testirati svoje znanje u komunikaciji sa vršnjacima. To nije jednokratna posjeta, već razmjena učenika, jer Mariborčani na jesen dolaze u Banjaluku.

Posjetu Osnovnoj školi bratov Polančičev je pripremio psiholog Darko Hederih, koji već duže vremena saraduje sa Udruženjem Slovenaca Triglav. Bez podrške direktorice Brigite Smogavec razmjene učenika se ne bi mogle organizovati. Posjetu 1. Gimnaziji su pripremili direktor Herman Pušnik i profesor Miha Debenak. Članovi Udruženja su posjetili obe škole i zahvalili se za gostoprimiteljnost. U 1. Gimnaziji smo zajedno sa đacima posjetili zanimljivu predstavu Životinjska komedija, koju su đaci pripremili sa mentoricom Pozorišne škole Prve gimnazije Maribor Barbarom Jamšek.

Mladi su se puni novih utisaka vratili kući. Moderni mediji omogućuju da uspostavljene veze ne nestanu. Oni koji odlaze studirati u Sloveniju kod novih poznanika mogu potražiti informacije i upravo iz tog razloga razmjena učenika često olakšava korak u novi život.

Prevod Ana Marjanović

PO POTEH PREDNIKOV - ŠTAJERSKA – SLOVENIJA

Letos smo člani našega Društva obiskali Štajersko. Ekskurzija je imela dva programa. Prvi program je bil namenjen mlajšim, a drugi starejšim učencem, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine. Mlajši učenci so bili gosti pri vrstnikih OŠ bratov Polančičev, stareši so bili pri vrstnikih Prve gimnazije Maribor. Drugi program je bil program za starejše člane našega društva.

Že takoj na začetku smo bili mnogi presensčeni. Na zbirnem prostoru nas je čakal dvonadstropni avtobus, znan kot double decker, ki vozi že od davnine po Angliji a v Banjaluki ga redko vidimo. Število popotnikov je bilo veliko, čakalo nas je daljše potovanje in prav je, da smo imeli odličen avtobus in idealnega voznika.

Pot nas je najprej vodila na del mejnega področja Štajerske, na Kozjansko. Ustavili smo se v bližini Podčetrka, v podnožju Olimjske gore, kjer leži majhen kraj poln zanimivosti, Olimje. Tu so nas že čakali prof. Darko Hederih in njegova kolegica ter učiteljica naših otrok mag. Barbara in njen mož Franci. Na domačiji gostišča Haler smo si pred obedom ogledali njihovo malo domačo pivovarno. Majhna pivovarna svetlega in temnega piva je odraz iznajdljive stare družine Haler.

Po dobrem domačen kosilu in pokušini piva smo se napotili do minoritskega samosta Olimje. V davнинi je bil takratni grad v lasti grofov Atems, od 1663 so se vanj naselili patri pavlinci, ki so se in se tudi danes bavijo s proučevanjem zdravilnih zelišč. Tu se nahaja tretja najstarejša lekarna v Evropi. Na njihovem skrbno urejenem zeliščnem vrtu se najde za vsako bolezen ena rožca, kot je v filmu Kekec dejal Kosobrinček.

Zdravilne rastline, idila doline, vrhovi polni iglavcev in ostalih dreves, Jelenov greben, kjer se v zaščiteni naravi pasejo jeleni, potočki in raj za sladokusce, čokoladnica. Čudovito področje za malo daljši oddih, žal zanj nismo imeli časa.

Prišli smo v prestolnico Štajerske, Maribor. Učence so čakali njihovi gostitelji, nas starejše je čakal vodič mag. Dušan Tomažič, ki je bil pred kratkih tudi naš gost v Banjaluki.

Veselo srečanje z Dušanom, dogovori o ogledih zanimivosti za preostala dneva in namestitvev v dijaškem domu. Tu smo imeli vso oskrbo. Počitek in dober spanec sta nam bila močno potreben.

Drugi dan po zajtrku nas je že čakal „vodič“ Dušan. Želel nas je seznaniti z bogato zgodovino mesta Maribor, danes gospodarskega in kulturnega središča severovzhodne Slovenije.

Mesto Maribor leži na stiku predalpskega in panonskega pasu, na križišču pomembnih evropskih poti, ob reki Dravi, med Pohorjem, Kozjanskem, Slovenskimi goricami, med Dravsko dolino in Dravskim poljem, na severovzhodnem delu Slovenije.

V 12. stoletju je bilo to ozemlje mejna grofija. Zaradi madžarskih in otomanskih vdorov je bila tik nad mestom obrambna trdnjava Piramida. Mesto je doživljalo številne padce in vzpone. V 19. stoletju je bilo to mali podeželski kraj, v katerem so živeli trgovci, obrtniki združeni v mnogih cehih, nekaj uradništva, vojakov in malo plemstva. Največji del prebivalcev so bili Judje. To je bila tako imenovana judovska skupnost, ki je imela svojo sinagogo v bližini Židovskega stolpa v Židovski ulici. Del starega mesta je Lent, tako se tudi danes imenuje. Pritiski režima so povročili izgon Judov iz tega področja. Prebivalci mesta so v različnih obdobjih doživljali elementarne nesreče in druge težave. Kljubovali so požigom, večletni epidemiji kuge, vdorom Otomanov (zatočišče Vodni stolp) in okupacijam. Velika nesreča, ki je povzročila izgon številnih prebivalcev, je bila v času druge svetovne vojne. Čas nesreč, čas nemirov, čas vojn je, upajmo končan.

Danes nas na to spominjajo stare zgradbe v najlepšem delu Lenta. Začnejo se s hišo stare trte, ki je najstarejša trta na svetu, od tam se nadaljujejo proti središču mesta. Tu stoje mogočne stavbe s čudovitimi pročelji - Mestna hiša - Rotovž, Terezijški dvor, Kužno znamenje, Minoritska cerkev s samostanom v bližini Sodnega stolpa, grad z delom

mestnega obzidja, stolna cerkev v gotskem in deloma tudi baročnem stilu, kip sv. Florjana, spomenik Antonu Martinu Slomšku, vodnjaki, ki krasijo mestne trge, spomenik Rudolfu Majstru na Trgu generala Majstra, spomenik NOB, Slovensko narodno gledališče, stadion Ljudski vrt itd.

Vrnimo se na čudovito reko Dravo, ki je v davni velika pomenila splavarjem, danes pomeni veselje in strast ljubiteljem regat in tistim, ki se radi sprehajajo po sprehajališču ob reki. Pet mostov povezuje nabrežje, povezuje ljudi različnih čustev, različnih narodnosti.

Drava je tudi nas povezala, nam obogatila misli in nam dan naše ekskurzije izpolnila v poslušanju in neposrednem kramljanju z znanim slovenskim pisateljem in Prešernovim nagrajencem Tonetom Partljičem. Za spomin na naše snidenje nam je gospod Partljič podaril knjigo *Sebastjan in most*.

Ure so hitro minevale. Čas za kosilo je bil omejen in naš popoldanski načrt je bil, da si ogledamo novo stavbo RTV Maribor. Naš neizčrpen vodič, ki je strokovnjak za zgodovino, geografijo, novinar, eden od vodilnih na RTV Maribor, nas je popeljal v deželo sodobne tehnike, nepoznanih aparatov, mikrofonov, reflektorjev in hitro mislečih in govorečih novinarjev. V novem ambientu televizijske hiše smo se prvič srečali s tem poklicem. Nismo veliko komentirali. Naš zaključek: „Gospodje z „mufi“ težkimi kamerami, gospodje in gospe, za katere smo vedno rekli, da so brez dlake na jeziku, ki smo jih velikokrat za njihove komentarje zmerjali, imajo močno odgovoren in stresen poklic.“ Opravičujemo se vsem novinarjem zaradi naših napačnih misli in pika.

Ostal je še kratek obisk Pohorja, pogled na vzpenjačo za smučarje in na koncu še obisk Botaničnega vrta. Šarmantna voditeljica dipl. inž. agronomije, strokovnjakinja za hortikulturo nas je najprej peljala v prostor številnih dreves. Od kavkaških jelk, cipres, smrek nam je ostalo v spominu mamutovo deblo, katerega obseg je 8m. V drevesni tišini smo videli tudi večje kupole, porasle s travo. To so spomeniki, grobovi, ki so po oceni arheologov iz železne dobe. Botanični vrt je spomladi manj privlačen. V tem času še ne cveto kraljice cvetja vrtnice, vendar smo kljub temu uživali ob gledanju poljane različnih cvetov narcis in tulipanov, katerih vonj se je širil po okolju. Navdušeni smo bili tudi nad magnolijami. Mnogi od nas nismo vedeli, da obstajajo poleg vijoličastih in nekkih belih magnolij tudi mnoge druge, rumeno - zelene z bogatimi cvetnimi listi. V tem izobilju bilk smo se zaustavili na poseben način pripravljenih gredic dišavnic. Videli smo veliko skalnakov, sestavljenih iz različnih nizkih in visoko rastočih dreves, cvetic in mahov. Vreme se je iz minute v minuto spreminjalo. Kazalo je, da bo začelo deževati. Hitro smo se napotili proti avtobusu. Sreča, dežju smo se izognili. Precej smo bili utrujeni. Po večerji smo še malo pokramljali in odšli na počitek. Ostal je še zadnji dan ogleda, Izobraževalni center Piramida. V tem centru je triletna šola za bodoče mesarje, slaščičarje in kuharje, štiriletna šola za bodoče tehnike teh strok in študij živilskih in prehrabnenih strokovnjakov. V tej inštitucije je tudi prodajalna, v kateri prodajajo vse proizvode, ki jih dijaki sami pripravljajo. Tu so nas pogostili z odličnim domačim slovenskim kosilom.

Avtobus nas je že čakal. Poslovlili smo se od našega vodiča. Zahvala za vse, kar je storil za nas v času obiska je premajhna, pa saj se mu bomo posebej zahvalili, ko bo prišel v Banjaluko. Upamo, da bo to kmalu.

Nataša Kajmakovič

EKSKURZIJA KRANJ

Učenci dodatne nastave slovenačkog jezika, osnovci, srednjoškolski, kao i članovi Udruženja Slovenaca Triglav Banja Luka, boravili su u Kranju, Republika Slovenija, od 04. do 06. maja 2017.

U sklopu projekta razmjene učenika dodatne nastave slovenačkog jezika iz Banja Luke, OŠ France Prešeren Kranj i Gimnazije France Prešeren Kranj, učenici su boravili u porodicama svojih vršnjaka, dok su članovi Udruženja boravili u đaćkom domu.

Boravak u Kranju organizovali su direktor OŠ France Prešeren Kranj, g. Aleš Žitnik i direktorica Gimnazije France Prešeren Kranj, gđa Mirjam Bizjak. Oni su organizovali sve školske i vanškolske aktivnosti kako za učenike dodatne nastave tako i za članove Udruženja.

Učenci dodatne nastave slovenačkog jezika prisustvovali su nastavi svojih vršnjaka, upoznali se sa njihovim načinom izvođenja nastave, pokazali svoje znanje slovenačkog jezika i za to dobili sve pohvale.

Članovi Udruženja su za to vrijeme imali priliku da ih zamjenica direktorice Gimnazije France Prešeren

gđa Tanja Ahčin upozna sa radom njihove škole. Škola ima tri nastavna smjera, opšti, ekonomski i, što je posebnost, sportski smjer. Ovaj smjer trenutno pohađa Domen Prevc, slovenački ski skakač, koji je ove godine pokazao izvanredne rezultate u ovom sportu. Škola ima najsavremenije opremljene kabinete za učenje stranih jezika, muzičko i likovno vaspitanje, kabinete za biologiju, hemiju, fiziku, informatiku, kao i sportske sale za sve vrste sportova, penjanje po stijenama, ples i balet. Cijeli ambijent škole odiše predanošću za znanjem, sportom, disciplinom i čistoćom.

Rad osnovne i njoj pripadajuće područne škole France Prešeren predstavio je direktor, g. Aleš Žitnik. Velika pažnja u OŠ France Prešeren, pored redovne nastave posvećuje se i nastavi u prirodi, kao i školskim ekskurzijama (za koje učenici tokom godine skupljaju stari papir i od njegove prodaje djelomično financiraju ekskurziju). Pažnja je posvećena i školskoj prehrani, koja je po najvišim evropskim standardima i podlježe najrigoroznijim evropskim kontrolama.

Svi učenici su sa članovima Udruženja uz turističke vodiče, učestvovali razgledanju starog dijela Kranja, Brda kod Kranja, kranjskih rovova, Radovljice, Bleda i Bledskog jezera. Svako od ovih posjećenih mjesta ima svoju zanimljivost, koju je vrijedilo posjetiti, ljepotu koja se pamti, a ukus gorenjske čokolade je još samo jedan u nizu od njih.

Posjeta Kranju biće zapamćena i po „kmetskim“ večerama i druženju sa gostoprivljivim domaćinima.

Uzvratni posjet učenika OŠ France Prešeren Kranj i Gimnazije France Prešeren Kranj, kao i njihovih nastavnika dogovoren je za oktobar, odnosno novembar 2017. godine, a zavisan je od rasporeda obaveza koje odgovorni za to, imaju u ovim školama.

Marija Petković

EKSKURZIJA KRANJ

Učenci dopunilnoga pouka slovenščine, osnovnoškolski, srednješkolski in člani Društva Slovencev Triglav Banjaluka so bili od 4. do 6. maja 2017 v Kranju v Republiki Sloveniji.

V skupnem projektu izmenjave učencev in dijakov dopunilnoga pouka slovenščine iz Banjaluke in učencev OŠ France Prešeren Kranj in Gimnazije France Prešeren Kranj so bili banjaluški učenci gosti pri

družinah svojih vrstnikov, starejši člani pa so imeli udobno namestitvev v dijaškem domu.

Bivanje v Kranju sta organizirala ravnatelj OŠ France Prešeren gospod Aleš Žitnik in ravnateljica Gimnazije France Prešeren gospa Mirjam Bizjak. Bila sta tudi organizatorja vseh šolskih in izvenšolskih aktivnosti za učence, dijake in člane Društva.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so s svojimi vrstniki sodelovali pri pouku. Spoznali so način njihovega pouka, pokazali so svoje znanje slovenščine in za njo dobili pohvalno oceno.

Medtem ko so bili učenci pri pouku, je namestnica direktorice Gimnazije France Prešeren gospa Tanja Ahčin člane Društva seznanila z delom njihove šole. Šola ima tri smeri, splošno, ekonomsko in športno. Na športni smeri je trenutno Domen Prevc, slovenski smučarski skakalec, ki je v letošnjem letu dosegel odlične rezultate. Šola ima sodobno opremljene kabinete za učenje jezikov, za glasbeno in likovno vzgojo, kabinet za biologijo, kemijo, fiziko, informatiko in dvorane za vse vrste športov, kot so plezanje, ples in balet. Celoten prostor šole daje navdih predanosti znanju, športu, disciplini in čistoči.

Delo OŠ in njenih podružničnih šol je predstavil direktor OŠ France Prešeren. Poleg pouka je pomemben del namenjen pouku v naravi in šolskim ekskurzijam. Med šolskim letom zbirajo star papir in z denarjem od njegove prodaje delno financirajo ekskurzije. Velika skrb je posvečena šolski prehrani, ki sledi najvišjim evropskim standardom v skladu s strogimi evropskimi kontrolami.

Vsi učenci so bili skupaj s člani Društva in turističnimi vodiči na ogledu starega dela mesta Kranj, Brda pri Kranju, kranjskih rovov, Radovljice, Bleda in Blejskega jezera. Vsako mesto ima svojo znamenitost, ki jo je vredno obiskati. Ima lepoto, ki je ne bomo pozabili, tudi okus gorenjske čokolade je nepozaben.

Obisk Kranja nam bo ostal v spominu še po „kmečkih“ večerjeh in druženju z gostoljubnimi gostitelji. Učenci OŠ France Prešeren Kranj, dijaki Gimnazije France Prešeren in njihovi profesorji nas bodo obiskali oktobra ali novembra 2017.

Prevod Nataša Kajmakovič

SREČANJE UČENCEV DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE

V Sarajevu je bilo 13. in 14. maja srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture. Srečanja učencev, ki se v Bosni in Hercegovini učijo slovenščino, so tradicionalna, letošnje je bilo osemnajsto. Organizatorja sta bila Zveza slovenskih društev v Bosni in Hercegovini Evropa zdaj in Slovensko kulturno društvo Cankar, pri pripravi programa je sodelovala Mateja Kregar, učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine v Sarajevu, Kaknju in Zenici. Zbrali so se učenci iz Sarajeva, Banjaluke, Slatine, Prijedora, Teslića, Tuzle, Zenice in Kaknja, pridružili so se nam tudi člani Društva Slovencev Kredarica iz Novega Sada.

V hotelu Saraj je bilo dovolj prostora za sproščeno druženje, za izvedbo delavnic in tudi za večerno zabavo v disku. Z oken sob je bil prelep pogled na reko Miljacko in na mestno hišo Vijećnico, v kateri je Narodna in univerzitetna knjižnica.

Sarajevo je dom številnih Slovencev in pridne članice Društva so vodile likovno-ustvarjalno delavnico in delavnico ličenja. Učenci so se lahko udeležili še glasbeno-plesne delavnice, vodila jo je Davorka Drijenčić-Špringer, predsednica Slovenskega združenja meščanov Jožef Špringer Kakanj, in dramske delavnice, ki jo je vodil Pavel Ocepek, lektor za slovenščino na sarajevski Filozofski fakulteti. Največ učencev si je izbralo likovno-ustvarjalno delavnico, izdelovali so škatle za nakit. Zaradi mokre stene je žal odpadlo plezanje, učenci so si ogledali le filme o plezanju in spoznali športno opremo. Vsaka skupina je še pred večerjo predstavila svoje delo.

V soboto so se učenci družili v hotelu, v nedeljo smo si ogledali mesto. Ena glavnih sarajevskih znamenitosti je Baščaršija, obiskali smo tipične prodajalne, pred odhodom pa smo imeli še kosilo – čevapčiče. Gostitelji so za vse goste pripravili obeske - zlate ribice. Morda nam bodo uresničile tri želje ali pa nas bodo le spominjale na srečanje v Sarajevu.

Barbara Hanuš

SUSRET UČENIKA DODATNE NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA

U Sarajevu je 13. i 14. maja 2017. organizovan susret učenika dodatne nastave slovenačkog jezika i kulture.

Susreti učenika, koji u Bosni i Hercegovini uče slovenački jezik, su tradicionalni, a ove godine su se održali 18. put. Organizatori su bili Savez slovenačkih društava u Bosni i Hercegovini Evropa sad i Slovensko kulturno društvo Cankar, a u pripremi programa je učestvovala Mateja Kregar, učiteljica dodatne nastave slovenačkog jezika u Sarajevu, Kaknju i Zenici. Okupili su se učenici iz Sarajeva, Banjaluke, Slatine, Prijedora, Teslića, Tuzle, Zenice i Kaknja, a pridružili su nam se i članovi Udruženja Slovenaca Kredarica iz Novog Sada.

U hotelu Saraj je bilo dovoljno prostora za opuštenu druženje, za radionice a i za večernju zabavu u disku. Iz soba je bio prelijep pogled na rijeku Miljacku i na Vijećnicu, u kojoj se nalazi Narodna i univerzitetska biblioteka.

Sarajevo je dom brojnih Slovenaca i vrijedne članice Društva su vodile likovno-stvaralačku radionicu i radionice bojenja. Učenici su mogli učestvovati i na muzičko-plesnoj radionici, a vodila ju je Davorka Drijenčić- Špringer, predsjednica Slovenačkog udruženja građana Jožef Špringer Kakanj, i dramskoj radionici, koju je vodio Pavel Ocep, lektor za slovenački jezik na sarajevskom Filozofskom fakultetu. Najviše učenika je izabralo likovno-stvaralačku radionicu, izrađivali su kutije za nakit. Zbog mokrog zida, penjanje je, nažalost, otpalo, ali učenici su gledali filmove o penjanju i upoznali sportsku opremu. Svaka grupa je pred večeru predstavila svoj rad.

U subotu su se učenici družili u hotelu, a u nedjelju smo obišli grad. Jedna od glavnih sarajevskih znamenitosti je Bašaršija, posjetili smo tipične prodavnice, a prije odlaska smo imali još ručak – čevape. Domaćini su za sve goste pripremili privjeske - zlatne ribice. Možda će nam se ostvariti tri želje ili će nas samo podsjećati na susrete u Sarajevu.

Prevod Ana Marjanovic

PRIPRAVE NA OBISK SAŠE PAVČEK

16. in 17. junija nas je obiskala slovenska dramska igralka in pisateljica Saša Pavček. Pri dopolnilnem pouku slovenščine smo se pripravljali na njen obisk. Odrasli so brali intervjuje in poslušali njeno interpretacijo lastnih pesmi, ki so posnete na zgoščenci Obleci me v poljub. Najmlajši so spoznali njeno pravljico Zakaj je polje jezero. Osnovnošolci in srednješolci so pripravili plakate, ki izražajo njihov pogled na ustvarjalnost Saše Pavček. Pregledali so njene knjige in intervjuje, potem pa so pisali, risali, barvali, rezali, lepili ... Plakati so v soboto umetnico pričakali v Klubu narodnih manjšin.

Barbara Hanuš

PRIPREME ZA POSJETU SAŠE PAVČEK

16. i 17. juna nas je posjetila slovenačka dramska glumica i književnica Saša Pavček.

Na dodatnoj nastavi slovenačkog jezika smo se pripremali za njenu posjetu. Odrasli su čitali intervjuje i slušali njenu interpretaciju vlastitih pjesama, koje su snimljene na CD Ogrni me poljupcem. Najmlađi su se upoznali sa njenom bajkom Zašto je polje jezero. Osnovci i srednjoškolci su pripremili plakate, koji izražavaju njihov pogled na stvaralaštvo Saše Pavček. Pregledali su njene knjige i intervjuje, a zatim su pisali, crtali, bojili, rezali, ljepili ... Plakati će u subotu umjetnicu čekati u Klubu nacionalnih manjina, a na fotografijama možete pogledati utiske rada učenika.

Prevod Ana Marjanović

ZAKLJUČEK POUKA ZA OSNOVNOŠOLCE

V soboto, 17. junija, so se učenci dopolnilnega pouka slovenščine zbrali v Klubu narodnih manjšin, kjer jih je pozdravila slovenska igralka in pisateljica Saša Pavček. Povedala jim je nekaj o svojem otroštvu, izvedeli so, katera je bila njena prva domača žival in kako težko se je naučila brati.

Saša Pavček poučuje na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, učencem je nazorno predstavila svoje pedagoško delo. Spregovorila je še o svojem pisanju, potem pa je bil že čas za podelitev potrdil. Najmlajši učenci so si prislužili posebne pohvale za redno obiskovanje pouka in za pridno učenje. Tudi mladostnikom smo podelili tri pohvale za prisotnost: Aleksandra Špehar in Elena Lunić nista v vsem šolskem letu manjkali niti enkrat, med fanti pa je bil največkrat pri pouku Viktor Perušič. Bralno značko sta letos osvojila Nikša Perušič in Aleksandra Špehar, dobila sta priznanje in knjigo. Nikša Perušič in Jelena Sibinović sta prejela priznanje in knjižno nagrado Mestne knjižnice Ljubljana, ker sta bili njuni likovni deli na natečaju Podvodni svet izbrani med deset najboljših.

Vsak zaključek šolskega leta je priložnost, da se ozremo na prehojeno pot, takrat se zahvalimo tudi staršem, ki otroke spodbujajo pri učenju. Naši učenci so zelo ustvarjalni in prav vsem smo iskreno zaploskali za vse, kar so letos ustvarili. Sodelovali so na številnih prireditvah in kvizih, pokazali so svoje znanje in domišljijo. Albert Einstein je rekel, da je domišljija pomembnejša od znanja. Znanje ima meje, domišljija pa ne. Z domišljijo lahko premikamo meje znanja, zato želimo našim osnovnošolcem, da bi jim domišljija dala krila in da bi še naprej bogatili svoje znanje. V znanju je moč in tudi znanje slovenskega jezika in poznavanje slovenske kulture lahko odpreta vrata v prihodnost.

Barbara Hanuš

KRAJ NASTAVE ZA OSNOVCE

U subotu, 17. juna, učenci dodatne nastave slovenačkog jezika su se okupili u Klubu nacionalnih manjina, gdje ih je pozdravila slovenačka glumica i pisac Saša Pavček.

Ispricala im je nešto o svom djetinjstvu, a saznali su i koja je bila njena prva domaća životinja i kako teško je naučila čitati.

Saša Pavček predaje na Akademiji za pozorište, radio, film i televiziju, a učenicima je jasno predstavila svoj pedagoški rad. Pričala je i o svom pisanju, a zatim je bilo vrijeme za podjelu potvrda. Najmlađi učenici su zaslužili posebne pohvale za redovno pohađanje nastave i za vrijedno učenje. I mladima smo podijelili tri pohvale za prisustvo: Aleksandra Špehar i Elena Lunić nisu tokom cijele godine izostale nijedan čas, a među momcima je najčešće na nastavi

bio Viktor Perušič. Čitalačku značku su ove godine dobili Nikša Perušič i Aleksandra Špehar, a dobili su priznanje i knjigu. Nikša Perušič i Jelena Sibinović su dobili priznanje i knjižnu nagradu Gradske biblioteke Ljubljana, gdje su njihovi likovni radovi na konkursu Podvodni svijet izabrani među deset najboljih.

Svaki kraj školske godine je mogućnost da se osvrnemo na pređeni put, a tada se zahvalimo i roditeljima koji djecu podstiču pri učenju. Naši učenici su vrlo stvaralački usmjereni i baš svima smo zapljeskali za sve što su ove godine stvorili. Učestvovali su na brojnim događajima i kvizovima, a pokazali su svoje znanje i maštu. Albert Einstein je rekao da je mašta važnija od znanja. Znanje ima granice, a mašta ne. Uz maštu možemo pomjerati granice znanja, zato želimo našim osnovcima da im mašta da krila i neka i dalje bogate svoje znanje. U znanju je moć tako da i znanje slovenačkog jezika i poznavanje slovenačke kulture mogu otvoriti vrata u budućnost.

Prevod Ana Marjanović

ŠOLSKO LETO SE JE IZTEKLO

Zaključna prireditev ob izteku šolskega leta za odrasle in srednješolce je bila v Banjaluki letos povezana z literarnim večerom in srečanjem z vsestransko slovensko umetnico Sašo Pavček.

Po predstavitvi njene dvojezične knjige *V srčnem žepu / U srčanom džepu*, ki jo je izdalo Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka, je bila v petek, 16. junija, v Banskem dvoru podelitev potrdil in bralnih priznanj. Pouk je redno obiskovalo 40 odraslih in 16 srednješolcev. Med učenkami so tudi pridne bralke, ki vsako leto sodelujejo pri branju za bralno značko in v projektu Knjižnica – veselje zakladov, ki ga izvajamo v sodelovanju s Knjižnico Antona Tomaža Linharta iz Radovljice. Bralke so prejele priznanja in knjižne nagrade, iz Radovljice pa so za vse učence poslali knjige za poletno branje. Vsak učenec je prejel tudi bilten *To smo mi*, v katerem so opisane dejavnosti, ki so zaznamovale to šolsko leto. Veliko je bilo zanimivih prireditev, veliko pa je bilo tudi drobnih dogodkov, ki ostanejo v lepem spominu.

Barbara Hanuš

ŠKOLSKA GODINA JE GOTOVA

Završni događaj povodom kraja školske godine za odrasle i srednjoškolce je u Banjaluci ove godine bio povezan sa literarnom večeri i susretom sa svestranom slovenačkom umjetnicom Sašom Pavček.

Nakon predstavljanja njene dvojezične knjige *V srčnem žepu / U srčanom džepu*, koju je izdalo Udruženje Slovenaca RS Triglav Banjaluka, u petak, 16. juna, je u Banskem dvoru organizovana podjela potvrda i čitalačkih priznanja. Nastavu je redovno pohađalo 40 odraslih i 16 srednjoškolaca. Među učenicima su bili vrijedni i čitaoci, koji svake godine učestvuju u čitanju za čitalačku značku i u projektu Biblioteka – vasiona blaga, koji provodimo u saradnji sa Bibliotekom Antona Tomaža Linharta iz Radovljice. Čitaoci su dobili priznanja i knjižne nagrade, a iz Radovljice su za sve učenike poslali knjige za čitanje tokom ljeta. Svaki učenik je dobio i bilten *To smo mi* u kojem su opisane aktivnosti, koje su obilježile ovu školsku godinu. Mnogo je bilo zanimljivih događaja, a mnogo je bilo i manjih događaja, koji ostaju u lijepom sjećanju.

Prevod Ana Marjanović

NA POLETNIH ŠOLAH SLOVENŠČINE

Za mladostnike slovenskega porekla, ki živijo v tujini, je v Sloveniji organiziranih šest poletnih šol ali taborov, nekateri so enotedenski, drugi dvotedenski, prav z vseh pa se učenci vračajo polni lepih spominov in novih prijateljev. Seveda pa tudi z boljšim znanjem slovenščine.

Na 12. Mladinski poletni šoli slovenskega jezika v Ljubljani, ki jo organizira Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, je bilo pet učencev dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke. Pouk je potekal vsak dan dopoldan, popoldan in zvečer pa so imeli učenci veliko možnosti za zabavo, za spoznavanje slovenskih znamenitosti in za obisk kulturnih prireditev. Učenci so si ogledali Ljubljano, obiskali so Parlament, Narodno galerijo in Botanični vrt, povzpeli so se na Šmarno goro, šli so na Bled, na Roglo, v jamo Vilenico in na Primorsko, gledali so slovenski film *Pojdi z mano* in gledališko predstavo *Rokova modrina*, sodelovali so na ustvarjalnih delavnicah in pri športnih igrah, zaplavali so v Atlantisu, v Blejskem jezeru in v morju.

Tudi učencem, ki so se udeležili poletne šole slovenščine, ki sta jo v Bohinju za otroke in mladostnike slovenskega porekla, ki živijo v tujini, organizirala Zavod RS za šolstvo in Center šolskih in obšolskih dejavnosti, ni bilo dolgčas. Dopoldan so se učili, popoldan so spoznavali bližnjo okolico, konec tedna so šli na izlet v Postojnsko jamo in Ljubljano. Z njimi so bili tudi mladi iz Slovenije, ki so v tem času preživljali aktivne počitnice.

Tri naše učenke so bile na poletni šoli slovenščine v Koprju. Poletno šolo Halo, tukaj slovenski Mediteran organizira Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem. Namenjena je vsem, ki bi radi spoznali Slovenijo in njene prebivalce, njihov jezik in kulturo, hkrati pa preživeli dva lepa počitniška tedna ob morju. Tečaj jezika so na Obali pripravili že štiriindvajsetič.

Pobudniki poletne šole Slovenščina malo drugače so na Slovenski izseljenski matici. Značilnost te šole je, da ni poudarek le na učenju slovenščine, ampak tudi na likovnem ustvarjanju. Letošnja šola je potekala v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti Gorenje pri Zrečah, v idilčni vasici na nadmorski višini 760 m. Zbralo se je 14 učencev iz Anglije, Italije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in Črne Gore. Med njimi so bile tudi tri naše učenke, ki so že pred tem v istem domu preživele en počitniški teden. Tako so dobro spoznale okoliške kraje in se veliko naučile.

Barbara Hanuš

SLOVENŠČINA V OTROŠKI KNJIŽNICI BORIK V BANJALUKI

Z evropskim dnevom jezikov vsako leto 26. septembra obeležimo bogato jezikovno različnost Evrope. V Evropski Uniji je 24 uradnih jezikov, poleg teh pa še veliko drugih in v vsaki državi so tudi številni govorniki z drugih delov Evrope in sveta.

Ta dan je priložnost za osveščanje o raznovrstnosti jezikov in za spodbujanje ljudi vseh starosti k učenju jezikov. Znanje tujih jezikov posameznikom ponuja več možnosti pri povezovanju z ljudmi in iskanju zaposlitve, podjetjem pa pri širjenju poslovanja.

Evropski dan jezikov vsako leto praznujejo tudi v Narodni in univerzitetni knjižnici v Banjaluki, tokrat smo ga z učenci dopolnilnega pouka slovenščine obeležili v Otroški knjižnici Borik. Učenci slovenščine so učencem 6. razreda Osnovne šole Branko Čopić predstavili pesmi slovenskih pesnikov Anje Štefan in Andreja Rozmana Roze. Po recitacijah so se obiskovalci razdelili v skupine, vsaka skupina je imela "pouk" z učenci, ki se že nekaj let učijo slovenščino. Razložili so jim pomen pesmi, predstavili so jim slovensko abecedo, naučili pa so jih tudi nekaj slovenskih besed. Prijetno druženje smo zaključili s pesmijo Oče škrat, ki jo je napisal Andrej Adamek. Učenci so se posladkali z bonboni in s tradicionalno slovensko slaščico – potico.

Barbara Hanuš

SLOVENAČKI JEZIK U DJEČIJOJ BIBLIOTECI BORIK U BANJALUCI

Evropskim danom jezika svake godine 26. septembra obilježimo bogatu jezičku različnost Evrope. U Evropskoj uniji postoje 24 radna jezika, a pored toga ima i mnogo drugih i u svakoj državi su takođe brojni oni koji govore jezike iz drugih dijelova Evrope i svijeta.

Taj dan je mogućnost za podizanje svijesti o raznovrstnosti jezika i za podsticanje ljudi svih starosnih doba da uče jezike. Znanje stranih jezika pojedincima nudi više mogućnosti pri povezivanju sa ljudima i traženju posla, a preduzećima pri širenju poslovanja.

Evropski dan jezika svake godine obilježavaju i u Narodnoj i univerzitetnoj biblioteci u Banjaluci, a ove godine smo ga sa učenicima dodatne nastave slovenačkog jezika obilježili u Dječijoj biblioteci Borik. Učenci slovenačkog jezika su učenicima 6. razreda Osnovne škole Branko Čopić predstavili pjesme slovenačkih pjesnika Anje Štefan i Andreja Rozmana Roze. Nakon recitacija, posjetioci su se podijelili u grupe, a svaka grupa je imala "nastavu" sa učenicima koji već nekoliko godina uče slovenački jezik. Objasnili su im značenje pjesama, predstavili im slovenačku abecedu, a naučili su ih i nekoliko slovenačkih riječi. Prijatno druženje smo zaključili pjesmom Oče škrat koju je napisao Andrej Adamek. Učenci su se zaslادili bombonima i tradicionalnim slovenačkim slatkišom – poticom.

Prevod Ana Marjanovic

OBISK MARIBORSKIH OSNOVNOŠOLCEV IN DIJAKOV

Na ekskurzijo v Banjaluko so prišli učenci OŠ bratov Polančičev in dijaki Prve gimnazije Maribor s profesorji.

Učence in dijake so v petek, 6. oktobra, sprejeli učenci dopolnilnega pouka slovenščine, ki so bili aprila njihovi gostje. Na spomladanski ekskurziji smo si mi ogledali Maribor in okolico, zdaj je bil čas, da novim prijateljem pokažemo Banjaluko.

Poleg profesorjev, ki so spremljali učence, je prišel še Dušan Tomažič, novinar z mariborske televizije, ki je v Mariboru poskrbel, da smo videli veliko zanimivega. Društvo Slovencev Triglav Banjaluka je v soboto za otroke, mladostnike in odrasle organiziralo izlet v Slatino. Učenci turističnega krožka OŠ Holandija Slatina, ki jih vodi Oksana Lunič, so predstavili ta zdraviliški kraj. Pot smo nadaljevali do bližnjega kraja, kjer so urejena igrišča za športne igre in prostori za druženje. Tam so nas lepo pogostili.

V petek in v soboto zvečer so mladi želeli svojim vrstnikom pokazati, kje se najraje zabavajo, v nedeljo, 7. oktobra, pa je bil dopoldan še čas za sprehod po Banjaluki. Profesorji so si jo ogledali skupaj s člani Društva Slovencev Triglav, mladi pa z gostitelji. Popoldan so se Mariborčani odpeljali domov, stikov pa ob pomoči sodobnih tehnologij ne bo težko ohranjati.

Barbara Hanuš

POSJETA MARIBORSKIH OSNOVACA I SREDNJOŠKOLACA

Na ekskurziju u Banjaluku su došli učenici OŠ bratov Polančičev i učenici Prve gimnazije Maribor sa profesorima.

Učenike su u petak, 6. oktobra, primili učenici dodatne nastave slovenačkog jezika, koji su u aprilu bili njihovi gosti. Na proljetnoj ekskurziji smo mi posjetili Maribor i okolinu, a sad je došlo vrijeme da novim prijateljima pokažemo Banjaluku.

Pored profesora koji su pratili učenike došao je i Dušan Tomažič, novinar mariborske televizije, koji se u Mariboru potrudio da nam pokaže mnogo zanimljivih stvari. Udruženje Slovencev Triglav Banjaluka je u subotu organizovalo izlet u Slatinu za djecu, mlade i odrasle. Učenici turističke grupe OŠ Holandija Slatina, koju vodi Oksana Lunič, predstavili su taj kraj. Put smo nastavili do obližnjeg mjesta gdje su uređena igrališta za sportske igre i prostori za druženje. Tamo su nas lijepo ugoštili.

U petak i u subotu naveče su mladi željeli svojim vršnjacima pokazati gdje se najradije zabavljaju, a u nedjelju, 8. oktobra, su prijepodne prošetali po Banjaluci. Profesori su u obilazak išli zajedno sa članovima Udruženja, a mladi sa svojim domaćinima. Popodne su Mariborčani otišli kući, a vezu sa njima neće biti teško očuvati uz pomoć modernih tehnologija.

Prevod Ana Marjanovic

DRUŽENJE UČENCEV IZ BANJALUKE IN KRANJA

Banjaluški osnovnošolci in dijaki so bili maja v Kranju. Uživali so ob druženju z vrstniki, zdaj pa so jim vrstniki iz Kranja obisk vrnili.

V izmenjavi učencev sta sodelovali Osnovna šola Franceta Prešerna in Gimnazija Franceta Prešerna Kranj. V petek, 20. oktobra, so se mladi in njihovi spremljevalci že zgodaj odpeljali iz Kranja. V Banjaluki so jih pričakali člani Društva Slovencev Triglav. Sončno popoldne je bilo namenjeno ogledu Banjaluke in okolice. Odpeljali so se v kanjon reke Vrbas, kjer je ena najlepših rafting prog v Evropi. Turistični vodič jim je povedal številne zanimivosti o reki ter o zgodovini teh krajev. Osnovnošolci so skupaj s profesorji obiskali Osnovno šolo Ivo Andrić, gimnazijci pa Gimnazijo Banjaluka. V soboto dopoldan so se gostje in gostitelji udeležili kviza za Slovence v Bosni in Hercegovini, prosti čas do nedeljskega odhoda avtobusa pa so z novimi prijatelji preživeli tako, da nikomur ni bilo dolgčas.

Mladi iz Slovenije so se lahko prepričali, da je Banjaluka je mesto mladosti, športa in zelenja. Znana je po odlični hrani, slaščicah, dobri zabavi in prijaznih domačinih.

Barbara Hanuš

DRUŽENJE UČENIKA IZ BANJALUKE I KRANJA

Banjalučki osnovci i srednjoškolci su u maju bili u Kranju. Uživali su u druženju sa vršnjacima, a sada su im vršnjaci iz Kranja uzvratili posjetu.

U razmjeni učenika su učestvovali Osnovna škola France Prešern i Gimnazija France Prešern Kranj. U petak, 20. oktobra, mladi i njihovi pratioci su rano krenuli iz Kranja. U Banjaluci su ih dočekali članovi Udruženja Slovenaca Triglav. Sunčano popodne je bilo namijenjeno obilasku Banjaluke i okoline. Odvezli su se do kanjona rijeke Vrbas, gdje je jedna od najljepših rafting staza u Evropi. Turistički vodič im je iznio brojne zanimljivosti o rijeci i istoriji tih krajeva. Osnovci su zajedno sa profesorima posjetili Osnovnu školu Ivo Andrić, a gimnazijalci Gimnaziju Banjaluka. U subotu prijepodne su gosti i domaćini učestvovali na kvizu za Slovence u Bosni i Hercegovini, a slobodno vrijeme do odlaska u nedjelju su sa novim prijateljima proveli na način da nikome nije bilo dosadno.

Mladi iz Slovenije su se mogli uvjeriti da je Banjaluka grad mladosti, sporta i zelenila. Poznata je po odličnoj hrani, poslasticama, dobroj zabavi i prijatnim domaćinima..

Prevod Ana Marjanović

KAJ VEMO O SLOVENIJI?

Na kvizu, ki je bil v soboto, 21. oktobra, v Židovskem centru v Banjaluki, smo se lahko naučili marsikaj o Sloveniji: o njenih mestih, gorah, jezerih, znamenitostih, običajih in hrani. Kviz je organiziralo Društvo Slovencev Triglav, pripravila in vodila sta ga Darko Hederih in Pavle Ravnohrib.

To je bil že peti kviz za Slovence v Bosni in Hercegovini, v prejšnjih so tekmovalci odgovarjali na vprašanja o živalih, športu, hrani in vodi. Kvizi so priložnost, da učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz vse Bosne in Hercegovine pokažejo svoje znanje, poudarek pa je tudi na prijetnem druženju. Ekipe so bile iz Tuzle, Kaknja, Zenice, Sarajeva, Teslića, Prijedora, Banjaluke in Slatine, pridružili so se nam tudi gostje iz Srbije – iz Niša in Novega Sada. Najboljše znanje so pokazale učenke Društva Slovencev Lipa Prijedor, drugi so bili mladi člani Združenja meščanov slovenskega porekla iz Tuzle, tretji pa so bili domačini – člani Društva Slovencev Triglav Banjaluka. Poslušalci, ki so uživali ob zanimivem tekmovanju, so zaploskali prav vsem, saj so vsi učenci pokazali, da o Sloveniji veliko vedo, pa čeprav imajo nekateri le redko priložnost, da jo obišejo.

Barbara Hanuš

ŠTA ZNAMO O SLOVENIJI?

Na kvizu, koji se održao u subotu, 21. oktobra, u Jevrejskom centru u Banjaluci, mogli smo svašta naučiti o Sloveniji: o njenim gradovima, planinama, jezerima, znamenitostima, običajima i hrani. Kviz je organizovalo Udruženje Slovenaca Triglav, a pripremili i vodili su ga Darko Hederih i Pavle Ravnohrib.

To je bio već peti kviz za Slovence u Bosni i Hercegovini, a u prethodnim su takmičari odgovarali na pitanja o životinjama, sportu, hrani i vodi. Kvizovi su mogućnost da učenici dodatne nastave slovenačkog jezika iz cijele Bosne i Hercegovine pokažu svoje znanje, a naglasak je i na prijatnom druženju. Ekipe su bile iz Tuzle, Kaknja, Zenice, Sarajeva, Teslića, Prijedora, Banjaluke i Slatine, a pridružili su nam se i gosti iz Srbije – iz Niša i Novog Sada. Najbolje znanje su pokazale učenice Udruženja Slovenaca Lipa Prijedor, drugi su bili mladi članovi Udruženja građana slovenačkog porijekla iz Tuzle, a treći su bili domačini – članovi Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka. Slušaoci, koji su uživali u zanimljivom takmičenju, aplaudirali su svima jer su svi učenici pokazali da o Sloveniji mnogo znaju iako neki od njih rijetko imaju priliku da je posjete.

Prevod Ana Marjanović

LIKOVNA DELAVNICA Z ILUSTRATORJEM PETROM ŠKERLOM

Na urah slovenskega jezika v Banjaluki ni nikoli dolgčas, povedo otroci, ki že vrsto let spoznavajo besede za besedami. Ob mnogih šolskih obveznosti in športnih udeleževanjih najdejo čas za ure z Barbaro Hanuš, dolgoletno učiteljico slovenskega jezika v Društvu Slovencev Triglav. Na njenih urah je poleg besede nemalokrat prisotna tudi slikanica, saj gredo preko slik besede lažje v spomin.

Tako se je na zadnje sobotno oktobrsko dopoldne udeležila želja učiteljice slovenskega jezika Barbare Hanuš, da v klub nacionalnih manjšin Banjaluka pride na obisk priznani slovenski ilustrator Peter Škerl. Z njim sodeluje vrsto let kot urednica otroške revije Ciciban. Nemalokrat se srečata na knjižnih sejmih in tiskovnih konferencah v Sloveniji in tujini. Pisateljsko in ilustratorsko moč pa sta združila pri dveh slikanicah o zajcu in mucu.

Že takoj ob prihodu v klub je bil Peter pozitivno presenečen, saj je bil prostor dobresedno preplavljen s slikovnim in knjižnim gradivom. Poleg razstavljenih ilustracij Živalske farme z dogodka v klubu dan prej so na stenah viseli plakati o Petrovem ustvarjanju, miza ob razstavi pa se je šibila z različnimi knjigami, za katere je prispeval ilustracije. Barbara Hanuš je svoje slušatelje namreč na srečanje z ilustratorjem temeljito pripravila na urah slovenskega jezika.

Po uvodni predstavitvi avtorja je potekala abecedna likovna delavnica pod njegovim mentorstvom. Okoli petnajst otrok različne starosti je s temperami slikalo črke slovenske abecede. K črki so dodali motive na izbrano črko. Ob tem so poskušali ustvariti slikovno zgodbo na temo jeseni. Pri ustvarjanju so se gali po Petrovih slikanicah, ki so se izkazale kot odlični pripomoček pri iskanju besed in motivov. Nastale so zanimive slike, kot na primer grad z grbom stoji ob gozdu, v katerem raste polno gob ali coprnica hodi v copatih po cesti. Vzdušje na delavnici je bilo čudovito, mentor je za vsakega mladega ustvarjalca našel spodbudno besedo. Kar nekaj talentov je prepoznal v skupini. Predvsem ga je presenetila prijetna klima v skupini z močno prijateljsko vezjo. Slikovne abecedne zgodbe bodo razstavljene na letošnjem prazniku martinovanja v Banjaluki.

Zahvala k podpori delavnice gre poleg Barbare Hanuš tudi Mariji Grbić in Branki Bukovec.

Branka Škerl (JSKD, OI Novo mesto)

LIKOVNA RADIONICA SA ILUSTRATOROM PETROM ŠKERLOM

Na časovima slovenačkog jezika u Banjaluci nikada nije dosadno, kažu djeca koja već niz godina uče razne riječi. Uz mnogo školskih obaveza i sportskih aktivnosti nađu vrijeme za časove sa Barbarom Hanuš, dugogodišnjom učiteljicom slovenačkog jezika u Udruženju Slovenaca Triglav. Na njenim časovima je pored riječi često prisutna i slikovnica, jer se riječi brže pamte preko slika.

Tako se, zadnje subotnje oktobarsko dopodne, ostvarila želja učiteljice slovenačkog jezika Barbare Hanuš da u Klub nacionalnih manjina Banjaluka u posjetu dođe poznati slovenački ilustrator Peter Škerl. Sa njim saraduje niz godina kao urednica dječije revije Ciciban. Često se susreću na sajmovima knjiga i konferencijama za štampu u Sloveniji i inostranstvu. Spisateljsku i ilustratorsku moć su združili pri dvije slikovnice o zecu i maci.

Odmah pri dolasku je Peter bio pozitivno iznenađen, jer je prostor doslovno bio preplavljen slikovnim i knjižnim gradivom. Pored izloženih ilustracija Životinjske farme sa događaja u Klubu dan prije, na zidu su visili plakati o Petrovom stvaralaštvu, a sto je bio pun različitih knjiga za koje je uradio ilustracije. Naime, Barbara Hanuš je svoje slušaocce na susret sa ilustratorom temeljito pripremila na časovima slovenačkog jezika.

Nakon uvodnog predstavljanja autora uslijedila je abecedna likovna radionica pod njegovim mentorstvom. Oko petnaestoro djece različite starosti je temperama slikalo slova slovenačke abecede. Slovima su dodali motive na izabrano slovo. Tom prilikom su pokušali stvoriti slikovnu priču na temu jeseni. Pri tome su uzimali Petrove slikovnice, koje su se pokazale kao odlična pomoć pri traženju riječi i motiva. Nastale su zanimljive slike, kao na primjer tvrđava sa grbom stoji u šumi, u kojoj raste puno gljiva ili vještica koja u papučama ide po cesti. Atmosfera na radionici je bila divna, mentor je za svakog mladog stvaraoca našao ohrabrujuću riječ. Dosta talenata je prepoznao u grupi. Prvenstveno ga je iznenadila prijatna klima u grupi sa jakom prijateljskom vezom. Slikovne abecedne priče će biti izložene na ovogodišnjem prazniku Martinovanje u Banjaluci.

Zahvala za podršku radionici pored Barbare Hanuš ide i Mariji Grbić i Branki Bukovec.

Prevod Ana Marjanović

PRAZNIČNE DELAVNICE

31. oktobar, dan reformacije, smo praznovali z dvema likovnim delavnicama: 28. oktobra je bil z nami ilustrator Peter Škerl, 4. novembra pa prof. likovne in glasbene vzgoje Natalija Veselič Martinjak.

Profesorica Natalija Veselič Martinjak nas je že večkrat obiskala, učenci, ki so se lani in letos udeležili poletne šole Slovenščina malo drugače, ki jo pripravlja Slovenska izseljenska matica, pa so z njo ustvarjali tudi ob Kolpi in na Rogli. V soboto, 4. novembra, je v Klubu narodnih manjšin v Banjaluci predstavila zanimivo tehniko slikanja na rižev papir, slikali pa smo tudi akvarele. Ko so se naše slike posušile, smo jih nalepili na karton in nastale so lepe voščilnice. Leto 2017 se bo kmalu izteklo, izdelava voščilnic je bila del predprazničnega dogajanja. Učenci so uživali ob slikanju, nekateri so na voščilnice že zapisali voščilo v slovenščini.

“Slikanje je eden od načinov za ‘pisanje’ dnevnika,” je misel Pabla Picassa. Tudi pri dopolnilnem pouku slovenščine se učenci izražajo z besedo in s sliko. Vincent van Gogh je rekel: “Če v vas slišite glas, ki vam govori ‘ne znate slikati’, potem na vsak način slikajte, in glas bo utišán.” Natalija Veselič Martinjak je delavnico izvedla še v Slatini in v Prijedoru, delavnice v Banjaluki pa sta se udeležili tudi učenki iz Teslića.

Barbara Hanuš

SLOVENCİ, SPOZNAJMO SE

Skupni projekt Zveze slovenskih društev v Bosni in Hercegovini Evropa zdaj je bil v prostorih Doma za ostarele v Zenici uspešno izpeljan v soboto, 10. decembra 2016.

Prisotnih je bilo 170 članov društev Slovencev iz Sarajeva, Breze, Kaknja, Tuzle, Banjaluke in Zenice. Domačin in organizator je bilo društvo Encijan iz Zenice.

Dragan Gačnik, predsednik Encijana, je predstavil likovna dela slovenskih umetnikov s treh likovnih kolonij v Tuzli in sam tudi odprl razstavo. Prisotni so bili tudi likovni ustvarjalci, ki so sodelovali na kolonijah. Zabavno kulturni program se je začel z nastopom ženskega pevskega zbora Slovenčice iz Tuzle, prisotne je nagovoril predsednik Zveze Darko Mijatović, nastopila je folklorna skupina mladih iz Kaknja, zabaval pa nas je ansambel iz Kaknja.

Najstarejši Slovenci, ki že dolgo živijo v Bosni in Hercegovini ali pa so celo rojeni tukaj, so se prvič srečali na enem mestu. Srečanje je bilo namenjeno ravno njim, bili so navdušeni, kar so tudi pokazali ob slovenski pesmi, polki in valčku.

Darko Mijatović

SLOVENCİ, UPOZNAJMO SE

Zajednički projekat Saveza slovenačkih društava u Bosni i Hercegovini „Evropa sad“ je bio uspješno realizovan u subotu, 10. 12. 2016. u Zenici, u prostorijama Doma za stare.

Prisutno je bilo 170 članova udruženja Slovenaca iz Sarajeva, Breze, Kaknja, Tuzle, Banje Luke i Zenice. Domačin i organizator je bilo udruženje Encijan iz Zenice.

Dragan Gačnik, predsjednik Encijana je predstavio likovna djela slovenačkih umjetnika sa tri likovne kolonije u Tuzli te otvorio izložbu. Prisutni su bili i likovni stvaraoci, koji su učestvovali na kolonijama.

Zabavno-kulturni program je počeo nastupom ženskog hora „Slovenčice“ iz Tuzle, a prisutne je pozdravio predsjednik Saveza Darko Mijatović. Nastupila je i folklorna grupa mladih iz Kaknja, a zabavljao nas je ansambl, takođe iz Kaknja.

Najstariji Slovenci, koji već dugo žive u Bosni i Hercegovini, ili su rođeni tu, su se prvi put sreli na jednom mjestu. Susret je i bio namijenjen njima, bili su oduševljeni, što su i pokazali uz slovenačku pjesmu, polku i valcer.

Prevod Ana Marjanović

XVIII. MARTINOVANJE BANJALUŠKIH SLOVENCEV

Sobota, 19. november 2016, je dan, na katerega se banjaluški Slovenci vsako leto kar nekaj mesecev pripravljamo. Slovenci, ki živimo zunaj naše matične domovine, nismo pozabili maternega jezika, nismo pozabili naše kulture, nismo pozabili običajev, tistih starih, o katerih so nam pripovedovali naši starši ali babice, dedki. Osemnajst let praznujemo ta praznik, osemnajst let se veselimo skupaj z našimi prijatelji. Prijateljstvo se je rojevalo ob skupnem delu, ob projektih, ki jih letno uspešno realiziramo, s povezovanjem in izmenjavami učencev iz slovenskih šol, s kulturnimi ustanovami z vseh področij umetnosti, z rojaki širom Slovenije, s slovenskimi društvi, ki delujejo v BiH, z društvi iz ostalih držav, z društvi nacionalnih manjšin, ki delujejo v Banjaluki. To je bogastvo, ki se gradi in tudi ostane.

V restavraciji Valentin smo tako kot prejšnja leta proslavili krst vina. Prišlo je veliko gostov. Z nami so bili predstavniki iz veleposlaništva Republike Slovenije v BiH, namestnik veleposlanika gospod Aljaž Zupan, konzul v Banjaluki Marjan Ristič, svetovalec Marjan Cukrov iz Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, predstavnici Ministrstva za šolstvo in kulturo Republike Srbske, minister znanosti in tehnologije Jasmin Komić in predstavnici mestne uprave. Bili so tudi predstavniki Slovenske izseljenske matice, Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracijo, Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Gimnazije Ledina iz Ljubljane, knjižnice A.T. Linhart iz Radovljice, Kulturnega centra Banski dvor iz Banjaluke, predstavniki nacionalnih manjšin, predstavniki slovenskih društev v BiH, srbskih društev iz Slovenije in ostalih kulturno umetniških društev ter člani našega društva.

Veliko povabljenih, veliko gostov, izjemni povezovalci Tilen Turk, humor sv. Martina v izvedbi Janeza Čateža, nastop otroških folkloristov, pesmi, ki jih je pel MePZ Davorin Jenko, dobra postrežba odlične hrane in pijače osebja Valentin in nikoli utrujeni glasbeniki iz Novega mesta, so našemu martinovanju dali dostojanstveno, veselo smo praznovali star slovenski običaj, krst mladega vina.

Martinovanje je uspelo, vendar za uspeh nismo zaslužni zgolj člani društva, temveč mnogi pokrovitelji, katerim dolgujemo posebno zahvalo.

Nataša Kajmaković

XVIII MARTINOVANJE BANJALUČKIH SLOVENACA

Slovenci koji žive van matične domovine nisu zaboravili maternji jezik, nisu zaboravili svoju kulturu, nisu zaboravili običaje, one stare o kojima su im pričali roditelji ili bake, dede. Osamnaest godina obilježavamo taj praznik, osamnaest godina se veselimo zajedno sa prijateljima. Prijateljstvo se rađalo kroz zajednički rad, kroz mnoge projekte, koje godinama uspješno realizujemo, povezivanjem i međusobnim razmjenama učenika iz slovenačkih škola, kulturnim ustanovama iz svih grana umjetnosti, sa rođacima širom Slovenije, slovenačkim udruženjima, koji deluju u BiH, udruženjima iz ostalih država, udruženjima nacionalnih manjina, koji deluju u Banjaluci, i to je bogatstvo koje se gradi i ostaje.

U restoranu Valentin smo, kao i proteklih godina, proslavili krštenje vina. Sa nama je, kao i uvijek, bilo mnogo gostiju: predstavnici Ambasade Republike Slovenije u BiH, zamjenik ambasadora Aljaž Zupan, konzul u Banjaluci, Marjan Ristič, savjetnik Marjan Cukrov iz Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu, predstavnici Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, ministar nauke i tehnologije Jasmin Komić i predstavnici gradske uprave. Bili su tu i predstavnici Slovenačke iseljeničke matice, Instituta za slovenačko iseljeničtvo i migracije, Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, Gimnazije Ledina iz Ljubljane, biblioteke A. T. Linhart iz Radovljice,

Kulturnog centra Banski dvor iz Banjaluke, predstavnici nacionalnih manjina, predstavnici iz slovenačkih udruženja u BiH, srpskih udruženja iz Slovenije i ostalih kulturno umjetničkih udruženja te članovi našeg udruženja.

Mnogo pozvanih, mnogo gostiju, odličan voditelj Tilen Turk, humor sv. Martina u izvedbi Janeza Čateža, nastup dječije folklorne grupe, pjesme koje je pjevao hor Davorin Jenko, dobra posluga odlične hrane i pića osoblja Valentin te nikad umorni muzičari iz Novog mesta su našem Martinovanju omogućili dostojanstvenu i veselu proslavu starog slovenačkog običaja, krštenje mladog vina.

Martinovanje je uspelo, mada za uspjeh nisu zaslužni samo članovi Udruženja, već i mnogi pokrovitelji, kojima dugujemo posebnu zahvalnost.

Prevod Ana Marjanović

NASTUP POVODOM DANA REPUBLIKE SRPSKE

Povodom Dana Republike Srpske, 9. januara, pod nazivom "25 godina Republike Srpske", u Banjaluci su održane brojne manifestacije.

Kulturno-umjetnički program počeo je nastupom kulturno-umjetničkih društava na Trgu Krajine u 14 časova. Nastupili su: Ansambl narodnih igara i pjesama "Veselin Masleša", Radničko kulturno-sportsko društvo "Pelagić", Kulturno-umjetničko društvo "Sveti Sava", KUD "Čajavec", Kulturno-prosvjetno udruženje Ukrajinaca "Taras Ševčenko", Udruženje Slovenaca Republike Srpske "Triglav".

Članovi našeg hora Davorin Jenko i dječje folklorne grupe Triglav bili su dio ove svečanosti, te pjesmom i igrom dali kulturni doprinos ovoj manifestaciji.

Kulturno-umjetnička društva su čuvari kulture i tradicije jednog naroda, te ova manifestacija ne može proći bez tog segmenta

Ana Marjanović

NASTUP OB DNEVU REPUBLIKE SRBSKE

Na proslavi Dneva Republike Srpske, ki so jo naslovili 25 let Republike Srpske, so se 9. januarja v Banjaluki vrstile številne manifestacije.

Program se je začel z nastopi kulturno-umetniških društev na Trgu Krajine ob 14. uri. Nastopili so Ansambel narodnih plesov in pesmi Veselin Masleša, Delavsko kulturno-športno društvo Pelagić, kulturno-umetniško društvo Sveti Sava, KUD Čajavec, Kulturno-prosvetno društvo Ukrajincev Taras Ševčenko in Društvo Slovencev Republike Srpske Triglav.

Člani našega MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina Triglav so bili del tega svečanega dogodka in so s pesmijo in plesom dali svoj prispevek kulturnemu programu.

Kulturno-umetniška društva so čuvarji kulture in tradicije naroda in brez njih ta dogodek ne bi bil tako svečan.

Prevod: Nataša Kajmaković

KONCERT S PESMIJO OD ŠENTVIDA DO BANJALUKE

Mesec februar, mesec kulturnih dogodkov, posvečen spominu na pesnika Franceta Prešerna. 18. februarja 2017 so bili gosti Društva Slovencev Triglav pevci z Dolenjske. Koncert, ki ga je organiziralo naše društvo, je bil v mali dvorani Kulturnega centra Banski dvor v Banjaluki. Med številnimi obiskovalci je bil tudi pooblaščen minister Veleposlaništva RS – vodja Konzularne pisarne v Banjaluki Marijan Ristič.

Moški pevski zbor KUD Vidovo in ženski pevski zbor KUD Vidovo iz Šentvida pri Stični ter MePZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav so imeli prvič skupni nastop. To je bil enourni koncert, na katerem so zapeli pesmi slovenskih skladateljev. Naši gosti iz Slovenije so za zaključek zapeli umetno pesem, katero poznajo tudi tisti prebivalci Banjaluke, ki niso Slovenci, teh pa je bilo poleg Slovencev, ki živimo v Banjaluki, na koncertu veliko.

Pesem ne pozna meja, ona spaja in utrjuje prijateljstvo in prav to prijateljstvo, ki je bilo rojeno med MePZ Davorin Jenko in pevci iz Šentvida na Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, se vsa leta nadaljuje.

Nataša Kajmaković

KONCERT S PJESMOM OD ŠENTVIDA DO BANJALUKE

Mjesec februar, mjesec kulturnih događaja, posvećen je sjećanju na pjesnika Franca Prešerna. 18. februara 2017. gosti Udruženja Slovenaca Triglav su bili pjevači iz Dolenjske.

Koncert, koji je organizovalo naše udruženje, održan je u vijećnici Kulturnog centra Banski dvor u Banjaluci. Među brojnim posjetiocima je bio i opunomoćeni ministar Ambasade Republike Slovenije – šef Konzularne kancelarije u Banjaluci Marjan Ristič.

Muški hor KUD Vidovo i Ženski hor KUD Vidovo iz Šentvida pri Stični te Mješoviti hor Davorin Jenko Udruženja Slovenaca Triglav su prvi put nastupali zajedno. Bio je to jednočasovni koncert na kojem su zapjevali pjesme slovenačkih kompozitora. Naši gosti iz Slovenije su za kraj zapjevali umjetničku pjesmu, koju poznaju i oni stanovnici Banjaluke, koji nisu Slovenci, a tih je pored Slovenaca koji žive u Banjaluci na koncertu bilo mnogo.

Pjesma ne poznaje granice, ona spaja i utvrđuje prijateljstvo i baš to prijateljstvo, koje je nastalo između Mješovitog hora Davorin Jenko i pjevača iz Šentvida na Susretu slovenačkih horova u Šentvidu pri Stični, se sve ove godine nastavlja.

Prevod Ana Marjanović

SLOVENSKI CITRARSKI KVARTET V BANJALUKI

Petkov večer 4. marca 2017 je bil poseben za mnoge Banjalučane, pa tudi za ostale ljubitelje glasbene umetnosti, ki so se udeležili koncerta Slovenskega citrarskega kvarteta iz Slovenije. Koncert sta organizirala Slovenska izseljenska matica in Društvo Slovencev Triglav Banjaluka.

Mala dvorana kulturnega centra Banskega dvora je pravo mesto za tovrstne prireditve. V tem prostornem ambijentu sta se tokrat srečali dve umetnosti, arhitektura dvajsetega stoletja in glasba, ki je bila popularna v istem obdobju. Citre, za mnoge nepoznano glasbilo, inštrument alpskega področja, je občinstvu natančno predstavil vodja skupine Peter Napret. Med koncertom je profesor Napret, ne samo kot odličan violinist in citrar, temveč tudi kot voditelj, povezoval prireditev in seznanjal publiko z vsebino izvedenih pesmi. Jezikovnih ovir ni bilo, presegla jih je čudovita glasba.

Štirje enkratni mladi umetniki Peter Napret, Anita Veršec, Janja Brlec, Tomaž Plahutnik, citrarji, so na tem nežnem in tihem inštrumentu igrali slovenske ljudske in umetne pesmi, glasbo iz znanih filmov, popularno glasbo, jazz glasbo in glasbo sodobnih skladateljev. Mojstrsko so priredili note za različne glasbene smeri, ki jih lahko izvajajo na citrah.

Citre, star inštrument, so končno zaživele in zavzele mesto, ki jim od nekdanj pripada. Osvojile so srca mnogih ljudi in mednje sodimo tudi mi, banjaluški Slovenci, in vsi ljubitelji glasbe.

Nataša Kajmaković

SLOVENAČKI CITRAŠKI KVARTET U BANJALUCI

Petak naveče 6. 3. 2017. je bio poseban za mnoge Banjalučane, pa i za ostale ljubitelje muzičke umjetnosti, koji su prisustvovali koncertu Slovenačkog citraškog kvarteta iz Slovenije. Koncert su organizovali Slovenačka iseljenička matica i Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka.

Mala dvorana Kulturnog centra Banski dvor je pravo mjesto za takve priredbe. U tom prostornom ambijentu su se ovaj put susrele dvije umjetnosti, arhitektura dvadesetog vijeka i muzika koja je bila popularna u istom periodu. Citru, za mnoge nepoznat instrument, porijeklom iz alpskog područja, je publici detaljno predstavio vođa grupe Peter Napret. Tokom koncerta je profesor Napret, ne samo kao odličan violinist i citraš, već i kao voditelj, vodio priredbu i upoznao publiku sa sadržajem izvedenih pjesama. Jezičkih prepreka nije bilo, nadvladala ih je divna muzika.

Četiri jedinstvena mlada umjetnika Peter Napret, Anita Veršec, Janja Brlec i Tomaž Plahutnik, citraši, su na tom nježnom i tihom instrumentu svirali slovenačke narodne i umjetničke pjesme, muziku iz poznatih filmova, popularnu muziku, jazz muziku i muziku modernih kompozitora. Majstorski su priredili note za različite muzičke smjerove, koje mogu izvesti na citri.

Citra, stari instrument, je konačno zaživio i zauzeo mjesto, koje joj odavno pripada. Osvojila je srca mnogih ljudi a među njima smo i mi, banjalučki Slovenci, i svi ljubitelji muzike.

Prevod Ana Marjanović

MEPZ DAVORIN JENKO GOST NA KONCERTU VEČE UZ PRIM

Kultura, da, kultura je tista, ki ima moč povezovanja literarne ustvarjalnosti, glasbe, plesa, kulturnega bogastva različnih narodov, pri tem pa spoznava in gradi prijateljstva. Ta se rojevajo na domačih tleh in širom sveta.

Že nekaj let MePZ Društva Slovencev Triglav nastopa kot gost Ansambla Zdravko Čosić na koncertih Veče uz prim. Tudi letos je dobil povabilo za nastop na njihovem koncertu.

Kot vedno je bil koncert v mali dvorani kulturnega centra Banski dvor. Kljub slabemu vremenu je bila 6. marca 2017 dvorana polna obiskovalcev. Ansambel Zdravko Čosić ima mesečne koncerte in v programu so vedno zastopane nove pesmi, novi gosti z različnih kulturnih področji. MePZ Davorin Jenko je za nastop pripravil tri pesmi, dve pesmi slovenskih avtorjev in ljudsko tradicionalno pesem, ki je znana na področju BiH.

Radovan Gobec – *Mravlja je mlin pelela*, Anton Petel – *Tam sem jaz doma* in *Ajde Jano* - ljudska pesem, za zbor jo je priredil prof. Dušan Urošević.

Po prejetem aplavzu sodeč je publika nastop MePZ Davorin Jenko z navdušenjem sprejela.

Zadovoljstvo pevcev, zadovoljstvo njihove dirigentke mag. Vanje Topić je spodbuda in dodaten elan za novi program, ki ga pevski zbor pripravlja za nastope, ki jih načrtuje v letošnjem letu.

Nataša Kajmaković

HOR DAVORIN JENKO GOST NA KONCERTU "VEČE UZ PRIM"

Već nekoliko godina Mješoviti hor Udruženja Slovenaca Triglav nastupa kao gost Ansambla Zdravka Čosića na koncertima Veče uz prim. I ove godine je dobio poziv za nastup na njihovom koncertu. Kao i uvijek, koncert je održan u maloj dvorani Kulturnog centra Banski dvor. Uprkos lošem vremenu dvorana je 6. marta 2017. bila puna posjetilaca. Ansambel Zdravka Čosića ima mjesečne koncerte i u programu su uvijek zastupljene nove pjesme, a pridruže mu se novi gosti iz različitih kulturnih područja. Hor Davorin Jenko je za nastup pripremio tri pjesme - dve pjesme slovenačkih autora (Radovan Gobec - *Mravlja je v mlin pelala*, Anton Petel - *Tam sem jaz doma*) i narodnu tradicionalnu pjesmu koja je poznata na području BiH (*Ajde Jano* - za hor je priredio profesor Dušan Urošević).

Sudeći po aplauzu, publika je nastup hora Davorin Jenko primila sa oduševljenjem.

Zadovoljstvo pjevača, zadovoljstvo njihove dirigentice mag. Vanje Topić je podsticaj i dodatni elan za novi program, koji hor priprema za nastupe planirane za ovu godinu.

Prevod Ana Marjanović

ODPRTJE RAZSTAVE JSKD, OI NM: KULTURNA DEDIŠČINA - DETALJ

Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije je v začetku šolskega leta k razpisu povabil vse osnovne šole, ki delujejo na območju novomeške izpostave (MO Novo mesto in občine Dolenjske Toplice, Straža, Šentjernej, Škočjan, Šmarješke Toplice, Mirna Peč in Žužemberk).

Na razpis so prejeli več kot 100 likovnih del. Dela je pregledala in ocenila tričlanska strokovna komisija.

Dne 11. aprila je bil v avli in mali dvorani KC Janeza Trdine odprtje velike likovne razstave likovnih del dvainsedemdesetih mladih likovnikov, ki so sodelovali na 2. likovnem natečaju Kulturna dediščina - detajl. Na odprtju je strokovna komisija podelila sedem posebnih nagrad in tri velike nagrade. Vsi izbrani avtorji so prejeli priznanja za sodelovanje Lamutovo likovno paletu.

Gostje drugega likovnega natečaja so bili mladi likovni ustvarjalci Društva Slovencev RS Triglav iz Banjaluke. Priznanja so dobili naši člani Mihaela Lunić, Viktor Perušič, Ana Katalina in Elena Lunić.

Ana Marjanović

OTVARANJE IZLOŽBE: KULTURNO NASLJEĐE - DETALJ

Javni fond za kulturne djelatnosti Republike Slovenije je početkom školske godine pozvao sve osnovne škole, koje djeluju na teritoriji djelovanja ispostave Novo mesto (MO Novo mesto i opštine Dolenjske Toplice, Straža, Šentjernej, Škočjan, Šmarješke Toplice, Mirna Peč i Žužemberk) na likovni konkurs.

Na konkurs su primili više od 100 likovnih djela. Djela je pregledala i ocijenila tročlana stručna komisija.

Dana 11.4. je u holu i maloj dvorani KC Janeza Trdine bila otvorena velika likovna izložba djela 72 mladih umjetnika, koji su učestvovali na 2. likovnom konkursu KULTURNO NASLJEĐE – DETALJ.

Na otvorenju je stručna komisija podijelila sedam posebnih nagrada i tri velike nagrade. Svi izabrani autori su dobili priznanja za učestvovanje - LAMUTOVU LIKOVNU PALETU.

Gosti 2. likovnog konkursa su bili mladi likovni stvaraoci Udruženja Slovenaca RS Triglav iz Banjaluke. Priznanja su dobili naši članovi Mihaela Lunić, Viktor Perušič, Ana Katalina i Elena Lunić.

Prevod Ana Marjanović

PREDSTAVLJANJE UDRUŽENJA NACIONALNIH MANJINA POVODOM DANA GRADA

Grad Banja Luka je ove godine pripremio niz kulturnih događaja kojima će obilježiti Dan Grada. Jedan od događaja je bio i predstavljanje rada i kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina Grada Banja Luka.

U parku Bana Milosavljevića je 18.4.2017. godine sve bilo pripremljeno da se nacionalne manjine predstave svojim sugrađanima. Sedam nacionalnih manjina (Kulturno-prosvjetno udruženje Ukrajinaca "Taras Ševčenko", Udruženje Slovenaca Republike Srpske, „Triglav“, Udruženje Italijana Banja Luka, Udruženje Čeha „Česka beseda“, Kulturno društvo Makedonaca „Vardar“, Udruženje Jevreja Banjaluka i Udruženje Crnogoraca i prijatelja Crne Gore) je predstavilo svoj rad i kulinariku na štandovima. Štandove su obišli gradonačelnik Igor Radojčić, načelnik Odjeljenja za kulturu, turizam i socijalnu politiku Natalija Trivić i odbornik ispred reda nacionalnih manjina u Skupštini Grada Banja Luka Saša Čudić. "Za nacionalne manjine se kaže da su bogatstvo i most prema matičnim zemljama, a sa druge strane one svojom raznolikošću običaja, folkloru, kuhinje i tradicije obogaćuju svako mjesto u kojem se nalaze", rekao je gradonačelnik Radojčić, tokom obilaska prezentacije.

Iako je bio planiran sadržajan kulturni program, hladno vrijeme i kiša su to onemogućili. Sigurni smo da će biti još prilika za predstavljanje našeg rada.

Ana Marjanović

PREDSTAVITEV DRUŠTEV NACIONALNIH MANJŠIN OB DNEVU MESTA

Mesto Bnjaluka je letos pripravilo niz kulturnih dogodtkov, ki predstavljajo Dan mesta Banjaluka. Eden od teh dogodtkov je bil predstavitev del in kulturne ustvarjalnosti manjšin mesta Banjaluke.

V parku Bana Milosavljevića je bilo 18. aprila 2017 vse pripravljeno za predstavitev nacionalnih manjšin. Sedem nacionalnih manjšin - Kulturno - prosvetno društvo Ukrajincev Taras Ševčenko, Društvo Slovencev RS Triglav, Društvo Italijanov Banjaluka, Društvo Čehov Češka beseda, Kulturno društvo Makedoncev Vardar, Društvo Židov Banjaluka in Društvo Crnogorcev in prijateljev Črne Gore, je na stojnicah predstavilo svoje delo in kulinariko.

Stojnice so obiskali in pogledali župan Igor Radojčić, vodja Oddelka za kulturo, turizem in socialno politiko Natalija Trivić in predstavnik oddelka za nacionalne manjšine v skupščini mesta Banjaluka Saša Čudić.

„Za nacionalne manjšine pravijo, da so bogastvo in most matičnih držav na eni strain, a na drugi strani s svojimi običaji, folkloro in tradicijo bogate vsako mesto, v katerem živijo,“ je dejal župan Igor Radojčić .

Kljub slabemu, hladnemu vremenu je predstavitev nacionalnih manjšin lepo potekala.

Prevod Nataša Kajmaković

NOČ KNJIGE

Na praznični 27. april smo v Banjaluki pripravili Noč knjige. Z njo smo se spomnili tudi drugih praznikov, povezanih s knjigo. 23. april je svetovni dan knjige, 2. april, Andersenov rojstni dan, pa je mednarodni dan knjig za otroke. Poslanico ob 2. aprilu je pripravila Ruska sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost. Pisatelj Sergej Mahotin jo je naslovil Rastimo s knjigo. Besedilo smo prebrali za uvod v Noč knjige. Dogodek smo si zamislili kot medgeneracijsko branje, najmlajši bralec je bil osnovnošolec, najstarejša bralka upokojenka. Učenci so dobili razrezane pesmi Saše Vegri, v skupinah so iskali prave naslove pesmim in jih sestavljali v celoto. V zbirki pesmi Naročje kamenčkov so izbrali pesmi, ki so se jih ob prvem branju najbolj dotaknile – nekatere zaradi sporočila, druge zaradi humorja, besednih iger in nežnosti. Vsak se je odločil za eno in jo predstavil. Pesmi Saše Vegri nagovarjajo bralce različnih starosti, zato so bile odlična izbira za medgeneracijsko branje. Hvala društvu Bralna značka Slovenija, ki nam je knjige Naročje kamenčkov podarilo. Tako bodo učenci dopolnilnega pouka slovenščine še naprej lahko uživali ob dobri poeziji.

Barbara Hanuš

NOČ KNJIGE 2017

Na praznični 27. april smo u Banjaluci organizovali Noč knjige. Prisjetili smo se i drugih praznika povezanih s knjigom. 23. april je Svjetski dan knjige, 2. april, Andersenov rođendan i Međunarodni dan knjiga za djecu. Poslanicu povodom 2. aprila je pripremila Ruska sekcija Međunarodnog saveza za omladinsku književnost. Pisac Sergej Mahotin ju je naslovio Rastimo s knjigom. Poslanicu smo pročitali za uvod u Noč knjige. Događaj smo zamislili kao međugeneracijsko čitanje, najmlađi čitalac je bio osnovac, a najstarija čitateljka penzionerka. Učenci su dobili prerezane pjesme Saše Vegri, a u grupama su tražili prave naslove pjesama i sastavljali ih u cjelinu. U zbirki pjesama Nuručje kamenčića su izabrali pjesme, koje su ih se pri prvom čitanju najviše dojmile – neke zbog poruke koje nose, druge zbog humora,

igre riječi i nježnosti. Svako se odlučio za jednu i predstavio je. Pjesme Saše Vegri se obraćaju čitaocima različitih starosti, zato su bile odličan izbor za međugeneracijsko čitanje. Hvala udruženju Čitalačka značka Slovenije, koje nam je poklonilo knjige Nuručje kamenčića. Tako će učenci dodatne nastave slovenačkog jezika i dalje moći uživati uz dobru poeziju.

Prevod Ana Marjanović

POT OB ŽICI

Pot spominov in tovarištva ali Pot ob žici je 32,5 km dolga pot okoli Ljubljane.

Med drugo svetovno vojno je bila od 23. februarja 1942 do 26. maja 1945. leta Ljubljana ograjena z bodečo žico. Žico so postavili italijanski okupatorji, vendar so kljub temu ranjenici, partizani in prebivalci, ki niso imeli pravih dokumentov, po skritih poteh našli izhode. Po končani vojni je prav zaradi tega postala ta z žico ograjena pot simbol kljubovanja in maščevanja okupatorju.

Letos je potekal 61. pohod Pot ob žici. Ob 8. uri zjutraj je iz osmih kontrolnih točk odšlo na pot mnogo tistih, ki so s prehojeno daljšo ali krajšo razdaljo želeli biti del te enkratne prireditve.

Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka je v letošnji program svojih dejavnosti vključilo tudi aktivno sodelovanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine in starejših članov Društva na tem tradicionalnem pohodu.

Članice Društva Gospava Tomašević, Nada Vatovec in Marija Petković so za prehojenih 5 km dobile značke, Jana Petković in Goran Petković sta za 32,5 prehojenih km dobila medalji.

Lep majski dan in še lepše izkušnje smo ponesli s seboj v Banjaluko.

Prevod Nataša Kajmaković

PUT PO ŽICI

Put sjećanja i drugarstva ili Put po žici je 32,5 km dug put oko Ljubljane. U Drugom svjetskom ratu, Ljubljana je od 23. februara 1942. do 26. maja 1945. godine bila ograjena bodljikavom žicom. Žicu su postavili italijanski okupatori, ali uprkos tome po tajnim putevima ispod žice prolazili su ranjenici, partizani i stanovnici koji nisu imali odgovarajuće dozvole. Zato je žica poslije rata postala simbol prkosa i osvete okupatoru.

Ove godine se obilježavala 61. godišnjica ovog događaja. U 8 sati ujutro, sa 8 kontrolnih tačaka na put po žici stupilo je mnogo onih koji su pređenom dužom ili kraćom dionicom željeli dati svoj doprinos ovoj jedinstvenoj manifestaciji.

Udruženje Slovenaca RS Triglav Banja Luka je ove godine u projekte svojih aktivnosti uključilo i aktivno učestvovalo na ovoj manifestaciji, učenici dodatne nastave slovenačkog jezika i članovi Društva.

Članice Udruženja Gospava Tomašević, Nada Vatovec i Marija Petković su za pređenih 5 km dobile značke, a za pređenih svih 32,5 km Jana i Goran Petković dobili su medalje.

Jedan lijepi majski dan i još ljepše iskustvo ponijeli smo na put u Banju Luku.

Marija Petković

KONCERT PRIMORSKEGA AKADEMSKEGA ZBORA VINKO VODOPIVEC

Društvo Slovencev Triglav Banjaluka je 15. maja 2017 v mali dvorani Banskega Dvora organiziralo koncert Primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec. Zbor sestavljajo primorski študentje, ki študirajo v okviru Univerze v Ljubljani. Mladi fantje so amaterji in že 64 let nadaljujejo tradicijo zborovskega petja primorskih študentov. Njihov repertoar zajema vse, kar je od moške zborovske zakladnice sprejemljivo za študentsko zasedbo, ki vsako leto zamenja približno tretjino pevcev.

Precej obiskovalcev, med njimi je bil tudi konzul konzularne pisarne Republike Slovenije Marijan Ristič, je v ponedeljkovem večeru poslušalo petje tridesetih fantov, študentov, amaterjev, ki so zahteven program pod skrbnim vodenjem dirigenta Iztoka Kocena mojstrsko izvedli. Študentje različnih študijev, vendar nihče od njih ni študent glasbenih smeri. Mladost, ljubezen do petja, velik elan mladega dirigenta so dokazi kvalitetno izvedenega koncerta.

Nataša Kajmaković

KONCERT PRIMORSKOG AKADEMSKOG HORA VINKO VODOPIVEC

Udruženje Slovenaca RS Triglav Banjaluka je 15. maja 2017. u dvorani Banskog dvora organizovalo koncert Primorskog akademskog hora Vinko Vodopivec.

Hor se sastoji od primorskih studenata koji studiraju na Univerzitetu u Ljubljani. Mladi momci su amateri i nastavljaju tradiciju horskog pjevanja primorskih studenata koja traje već 64 godine. Njihov repertoar obuhvata sve što je od muškog horskog fonda primjereno za studentski sastav, koji svake godine promijeni približno trećinu pjevača.

Veći broj publike, među njima i konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije Marjan Ristič, je u ponedjeljak naveče slušao pjevanje trideset mladića, studenata, amatera koji su pod brižnim vodstvom dirigenta Iztoka Kocena majstorski izveli zahtjevan program. Oni su studenti različitih smjerova, a ipak niko od njih nije student muzike. Mladost, ljubav prema pjevanju, veliki elan mladog dirigenta su dokazi kvalitetnog koncerta.

Prevod Ana Marjanovic

PREDSTAVITEV SLOVENSKE KULINARIKE NA FILOLOŠKI FAKULTETI V BANJALUKI

Na Filološki fakulteti v Banjaluki so praznovali Dan fakultete. Pripravili so značilne jedi držav, katerih jezike poučujejo. Med kulinaricnimi specialitetami so bile tudi slovenske miške in teranov liker.

Slovensko hrano sta pripravili Biljana in Anđela Babić. Profesorica dr. Biljana Babić je predavateljica na Filološki in Filozofski fakulteti, predava zgodovino srbskega jezika in tudi predmet Srbsko-slovenske jezikovne vzporednice. Anđela Babić je maturantka, že drugo leto obiskuje dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture. Lansko poletje sta se udeležili poletne šole Halo, slovenski Mediteran, ki jo pripravlja Univerza na Primorskem. Med popoldanskimi dejavnostmi je bila tudi kuharska delavnica in Anđela se je naučila pripravljati miške, zato sta to priljubljeno jed, ki jo poznajo v različnih slovenskih pokrajinah, pripravili za Dan fakultete. Na bogato obloženih mizah so bile poleg mišk in teranovega likerja še ruske kape, češki zavitki, bolgarska hladna juha, dunajski zrezki in druge jedi, ki so predstavile kulturo narodov, katerih jezike poučujejo.

Barbara Hanuš

PREDSTAVLJANJE SLOVENAČKE KULINARIKE NA FILOLOŠKOM FAKULTETU U BANJALUCI

Na Filološkem fakultetu u Banjaluci je obilježen Dan fakulteta, 24.maj. Pripravili su značajna jela država, čije jezike podučavaju. Među kulinarskim specijalitetima su bili slovenačke "miške" i teranov liker.

Slovenačku hrano su pripravile Biljana i Anđela Babić. Profesorica dr. Biljana Babić predaje na Filološkom i Filozofskom fakultetu, predaje istoriju srpskog jezika kao i predmet Srpsko-slovenačke jezičke paralele. Anđela Babić je maturant, a već drugu godinu pohađa dodatnu nastavu slovenačkog jezika i kulture. Prošlog ljeta su bile na ljetnoj školi Halo, slovenski Mediteran, koju je organizovao Univerzitet na Primorskoj. Tokom popodnevnihi aktivnosti je bila i kulinarska radionica gdje je Anđela naučila spremati "miške", pa su zato to omiljeno jelo, koje je poznato u različitim slovenačkim krajevima, spremili za Dan fakulteta. Na bogato ukrašenim stolovima su, pored "miški" i teranovog likera bile i ruske kape, češki smotuljci, bugarska hladna supa, bečki odrezak i druga jela, koja su predstavila kulturu naroda, čije jezike podučavaju..

Prevod Ana Marjanovic

LIKOVNA DELA NAŠIH UČENCEV NA RAZSTAVI V LJUBLJANI

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so sodelovali pri reševanju slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza.

Kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja, organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana. Tema kviza je bila morje, del dejavnosti pa je bil tudi likovni natečaj Podvodna pokrajina.

Komisija v sestavi Ivan Mitrevski, ilustrator in stripovski avtor, Katarina Škofic, profesorica likovne umetnosti, in Kristina Picco, nosilka MEGA kviza, je nagradila deset likovnih del. Med nagrajenimi avtorji sta tudi Nikša Perušič in Jelena Sibinović iz Banjaluke, med deli, ki bodo do začetka prihodnjega šolskega leta razstavljena v Mestni knjižnici Ljubljana, na mladinskem oddelku Knjižnice Otona Župančiča, pa so risbe, ki so jih ustvarili Mihaela Lunič, Martina Tavčar, Gabrijela Tavčar in Stefan Kuprešak iz Slatine, Emilija Šurlan in Ivana Šurlan iz Novega Grada in Luka Derkuća iz Prijedora.

Čestitamo mladim ustvarjalcem!

Barbara Hanuš

LIKOVNA DJELA NAŠIH UČENIKA NA IZLOŽBI U LJUBLJANI

Učenci dodatne nastave slovenačkok jezika su učestvovali u rješavanju slovenačkok bibliotekarsko-muzejskog MEGA kviza.

Kviz je moderni oblik bibliotekarsko-informacijskog opismenjavanja, a organizacijsko i stručno ga vodi Gradska biblioteka Ljubljana. Tema kviza je bila more, a dio aktivnosti je bio i likovni konkurs Podvodni pejzaži.

Komisija u sastavu Ivan Mitrevski, ilustrator i autor stripova, Katarina Škofic, profesorica likovne umjetnosti, i Kristina Picco, nosilac MEGA kviza, je nagradila deset likovnih djela. Među nagrađenim autorima su i Nikša Perušič i Jelena Sibinović iz Banjaluke, a među djelima, koja će do početka naredne školske godine izložena u Gradskoj biblioteci Ljubljana, na omladinskom dijelu Biblioteke Otona Župančiča, su crteži, koje su napravili Mihaela Lunič, Martina Tavčar, Gabrijela Tavčar i Stefan Kuprešak iz Slatine, Emilija Šurlan i Ivana Šurlan iz Novog Grada i Luka Derkuća iz Prijedora.

Čestitamo mladim stvaracima!

Prevod Ana Marjanović

Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

DOPOLNILNI POUK SLOVENŠČINE V BIH

Ljubljana, 14. junij 2017

Spoštovani!

NIKŠA PERUŠIČ in **JELENA SIBINOVIĆ**, učenca dopolnilnega pouka slovenščine v BIH, sta v okviru Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza 2016/2017 (*Naše malo veliko morje*) sodelovala na likovnem natečaju *Podvodna pokrajina*. Njuna izdelka sta bila uvrščena med deset najboljših.

Utemeljitev komisije v sestavi Ivan Mitrevski, ilustrator in stripovski avtor, Katarina Škofic, profesorica likovne umetnosti, in Kristina Picco, nosilka MEGA kviza:

Nikša Perušič, mentorica Barbara Hanuš, likovno delo v tehniki barvni svinčniki in flomastri.

Nikša je pri svoji risbi uporabil veliko domišljije, vsak izmed upodobljenih likov ima raznolike elemente fantastičnih in nadnaravnih bitij. Dogajanje je postavljeno pod morskou gladino, na zgornji rob formata je Nikša umestil ladjo in s tem še utrdil gledalčevu prepričanje, da se vse te fantastične stvari dogajajo v podmorski pokrajini.

Jelena Sibinović, mentorica Barbara Hanuš, likovno delo v tehniki barvni svinčniki.

Prav lahko si predstavljamo, da je delo nastalo pri učenju jezika. Jelena je v morskou pokrajino umestila razne pošasti in vesoljeje v različnih podvodnih glovilih. Upodobljeni so, kot da med sabo komunicirajo s črtami. Kaj si imajo povedati, pa komisija ni uspela razvozlati.

Iskrene čestitke!

Prisrčen pozdrav,
Kristina Picco

ODMEVNA PREDSTAVITEV KNJIGE SAŠE PAVČEK V SRČNEM ŽEPU

V petek, 16. junija, je v Banskem dvoru v Banjaluki gostovala slovenska dramska igralka, pisateljica in profesorica na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo Saša Pavček. Udeležila se je predstavitve knjige *V srčnem žepu / U srčanom džepu*. Dvojezično knjigo njene poezije, proze in dramatike je izdalo Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka.

Literarni večer je vodila Ana Marjanović, sodelovali so avtorica Saša Pavček, prevajalec Željko Perović, lektorica Nataša Kecman in literarni kritik Miljko Šindić. V knjigi *V srčnem žepu / U srčanom džepu* so zbrani eseji o gledališču, ljubezenske pesmi in drama *Al' en al' dva*. Monodrama *Al' en al' dva* je bila osrednja tema večera. Saša Pavček je uvodoma odigrala odlomek, prevajalec Željko Perović pa je pojasnil, katere dileme je imel pri prevajanju. Naslov drame *Al' en al' dva*? nakaže njeno temo. Gostilničar Alen ima brata dvojčka,

s katerim pa nikoli nista živela skupaj. Njegova mama je z bratom odšla v Nemčijo, on pa je odraščal z očetom. Je na odru en ali sta dva? Ime Alen prevajalec prevede z Ilija, naslov drame v srbsčini je Ilija ili dva? Tudi lektorica Nataša Kecman je pojasnila nekaj jezikovnih zadreg, saj je drama napisana v narečju. Monodrama je bila v Sloveniji večkrat uprizorjena, želja avtorice je, da bi videla tudi uprizoritev srbskega prevoda. Zanimivo interpretacijo besedila je pripravil profesor doktor Miljko Šindić. Pritegnila ga je simbolika modre in rdeče barve, v avtoričini poetiki pa je posebej izpostavil ljubezen, ki je temeljni kamen njenega ustvarjanja in zaznamuje tudi pesmi, objavljene v knjigi. Poezijo smo slišali v slovenščini in v srbskem prevodu.

Poslušalci, ki so povsem napolnili dvorano Viječnico v Banskem dvoru, so pozorno poslušali razpravo, ki je odprla vprašanja identitete, jezika in sporazumevanja med narodi. Poseben čar je prireditvi dal avtoričin nastop, saj zna že s svojimi glasom in mimiko očarati poslušalce. Saša Pavček se je Društvu Slovencev RS Triglav zahvalila za izid knjige, Nataša Kajmaković, podpredsednica Društva Triglav, pa se je v imenu Društva avtorici zahvalila za lep večer.

Barbara Hanuš

INTERESANTNO PREDSTAVLJANJE KNJIGE SAŠE PAVČEK "U SRČANOM DŽEPU"

U petak, 16. juna, u Banskem dvoru u Banjaluci gostovala je slovenačka dramska glumica, pisac i profesorica na Akademiji za pozorište, radio, film i televiziju Saša Pavček.

Učestvovala je na predstavljanju knjige *V srčnem žepu / U srčanom džepu*. Dvojezičnu knjigo njene poezije, proze i dramatike je izdalo Udruženje Slovenaca RS Triglav Banjaluka. Literarno večer je vodila Ana Marjanović, a učestvovali su au-

torica Saša Pavček, prevodilac Željko Perović, lektor Nataša Kecman i književni kritičar Miljko Šindić.

U knjizi *V srčnem žepu / U srčanom džepu* su eseji o pozorištu, ljubavne pjesme i drama *Al' en al' dva*. Monodrama *Al' en al' dva* je bila centralna tema večeri. Saša Pavček je u uvodu odigrala odlomak, a prevodilac Željko Perović je pojasnio kakve dileme je imao pri prevođenju. Naslov drame *Al' en al' dva*? ukazuje na njenu temu. Gostioničar Alen ima brata blizanca sa kojim nikada nije živio zajedno. Njegova mama je brata odvela u Njemačku, a on je odrastao sa ocem. Da li je na pozornici jedan ili su dva? Ime Alen prevodilac je preveo kao Ilija, a naslov drame na srpskom jeziku je Ili ja ili dva? I lektor Nataša Kecman je pojasnila nekoliko jezikovnih dilema, jer je drama napisana u narječju. Monodrama je u Sloveniji nekoliko puta prikazana, a želja autorice je da bude prikazana na srpskom jeziku. Zanimljivu interpretaciju teksta je pripremio profesor doktor Miljko Šindić. Privukla ga je simbolika plave i crvene boje, a u

poeziji autorice je posebno naveo ljubav, koja je osnov njenog stvaralaštva i sadrži i pjesme objavljene u knjizi. Poeziju smo čuli na slovenačkom jeziku i u srpskom prevodu.

Slušaoci, koji su napunili Vijećnicu u Banskom dvoru, pozorno su slušali raspravu koja je otvorila pitanja identiteta, jezika i sporazumijevanja među narodima. Poseban čar je predstavljaju dao autoričin nastup, jer ona zna već svojim glasom i mimikom očarati slušaoce. Saša Pavček se Udruženju Slovenaca RS Triglav zahvalila za izdavanje knjige, a Nataša Kajmaković, potpredsjednica Udruženja Triglav, se u ime Udruženja autorici zahvalila za lijepo večer.

Prevod Ana Marjanović

48. TABOR SLOVENSKIH PEVSKIH ZBOROV

Naš MePZ Davorin Jenko je tudi letos sodeloval na dveh prireditvah v Šentvidu pri Stični: na sobotnem koncertu slovenskih zborov iz drugih držav in na 48. Taboru slovenskih pevskih zborov.

Sobotni koncert je bil 17. junija 2017 v avli OŠ Ferdo Vesel. Na koncertu so nastopili slovenski zbori iz tujine - z Madžarske, Hrvaške, Srbije, Italije in BiH).

Moto 48. Tabora slovenskih pevskih zborov ostaja jasno: Pojo naj ljudje! Vse izbrane pesmi za 48. Tabor so bile na temo Veselje je pri nas.

Pred osrednjo nedeljsko prireditvijo se je ob 12. uri v Šentvidu pri Stični zvrstila povorka sodelujočih pevskih zborov, mešanih, ženskih in moških. Sledil je slavnostni nagovor direktorja republiškega javnega sklada za kulturne dejavnosti Marka Repnika. Ob 13.15 pa je pod vodstvom dirigenta Igorja Švare skupaj zapelo več kot 1.500 pevcev.

Ana Marjanović

48. SUSRETI SLOVENAČKIH HOROVA.

Naš Mješoviti hor Davorin Jenko je i ove godine učestvovao na dvije priredbe u Šentvidu pri Stični: na subotnjem koncertu slovenačkih horova iz drugih država i na 48. Susretu slovenačkih horova.

Subotnji koncert je bio 17. juna 2017. u holu OŠ Ferdo Vesel. Na koncertu su nastupili slovenački horovi iz inostranstva (Mađarska, Hrvatska, Srbija, Italija i BiH).

Moto 48. Susreta slovenačkih horova ostaje jasno: Neka pjevaju ljudi! Sve izabrane pjesme za 48. Susret su bile na temu "VESELJE JE KOD NAS".

Prije centralne nedeljne priredbe u 12 sati se u Šentvidu pri Stični napravila povorka učesnika, mještana, žena i muškaraca. Slijedio je svečani govor direktora republičkog javnog fonda za kulturne djelatnosti Marka Repnika. U 13.15 je zajedno zapjevalo više od 1.500 pjevača pod vođstvom dirigenta Igora Švare.

Prevod Ana Marjanovic

STROKOVNO PREDAVANJE JOŽE PLEČNIK IN LJUBLJANA

Leta 2017 je minilo 60 let od smrti znamenitega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika, ki je umrl 7. januarja 1957 v svojem ljubljanskem domu.

Jože Plečnik je bil rojen 23. januarja 1872 v obrtniški družini očeta Andreja in matere Helene. Poleg Jožeta so bili v družini še trije otroci, starejša sestra Marija in brat Andrej, ter mlajši brat Janez. Otroci so bili vzgajani v strogem katoliškem duhu in čut za disciplino, ki ga je bodoči arhitekt pridobil v otroštvu, ga bo močno zaznamoval tako v osebnem kot tudi v strokovnem življenju. S šolanjem je pričel v rodni Ljubljani, nadaljeval ga je pa v Gradcu, kamor ga je učna pot odpeljala na Oddelek stavbnega mizarstva pri Državni obrtni šoli, kjer se je razvil v izjemnega risarja. Diplomiral je leta 1898 na Oddeleku za arhitekturo na dunajski akademiji pri slavnemu Ottu Wagnerju. Stik z oblikovanjem in obrtniško filozofijo, ki ga je pridobil v očetovi mizarški delavnici, mu je v kasnejšem ustvarjalnem življenju omogočil, da skozi svojo arhitekturo ustvari izredno simbiozo obrti in umetnosti. Njegov opus je zaznamoval tri evropske prestolnice – Ljubljano, Dunaj in Prago. V vsakem od mest se je naučil nekaj novega in to prenesel v naslednje mesto, tako da tudi danes le-ta ostajajo med seboj neločljivo povezana. Dunaj je zaznamoval s svojimi prvimi velikimi projekti, Prago pa predvsem s prenovo Praškega gradu.

Ljubljana, mesto kateremu danas pogosto dodamo naziv 'Plečnikova', je svojoj identitetu dobila prav zahvaljujuć arhitektovi kreativni viziji. Mesto zaznamujeta dve Plečnikovi osi, kopenska in vodna. Takoimenovana kulturna pot vodi od arhitektove hiše v ljubljanskem naselju Trnovo in se zaključí na glavnom mestnem Kongresnem trgu. Vodna pot predstavlja ureditev bregov rek Ljubljanice in Gradaščice. Velikost mesta ne predstavljajo le fizični parametri, ti imaju prepoznavne identitete, Ljubljana svojo pridobljeno podobo uspešno goji in nadaljuje skozi generacije izjernih arhitektova. Letošnja obletnica je v mestne ulice, galerije, parke in odprta razstavišća še bolj vratila duh njenega kreativnoga očeta. Prizadevanje številnih institucij, pa ne le v letu 2017, je s pomoćjo Plečnikovega ustvarjalnoga dela v zavest ljubljanaćanov vratilo zavest o arhitektu kot umetniku in ustvarjalcu prostora.

Banjaluka je mesto, ki z Ljubljano deli določene morfološke podobnosti in bi slednje lahko predstavljalo uspešen vzorec mestnoga razvoja tudi za naše mesto, ki v povojnih desetletjih prestaja obdobje precejšnje kulturne in

prostorske degradacije. Zato si v Društvu Triglav želimo bolj aktivno predstavljati samo mesto Ljubljana in njene uspešne prakse ter na ta način pokazati na pozitivno smer nadaljnjega urbanega razvoja.

V petek, 23. junija 2017, smo v Vijećnici kulturnega centra Banski dvor v Banjaluci organizirali strokovno predavanje na temu Plečnikove Ljubljane. O Plečniku je spregovorila gospa Ana Porok, svetovalka in kustosinja ljubljanskega muzeja Plečnikova hiša. Obiskovalcem smo predstavili še nekatere ljubljanske projekte, ki se ne nahajajo v samem centru mesta in jih povabili k obisku glavnega slovenskega mesta. Zelo smo veseli, da se je predavanja udeležilo večje število mladih študentov arhitekture z banjaluške Fakultete za arhitekturo.

Plečnikovo leto je ponudilo izjemno priložnost za začetek edukativne poti, ki jo nameravamo nadaljevati tudi v naslednjem obdobju.

Jana Petković

STRUČNO PREDAVANJE „JOŽE PLEČNIK I LJUBLJANA“

Godine 2017. se navršava 60 godina od smrti znamenitog slovenačkog arhitekta Jože Plečnika, koji je umro 7. januara 1957. godine u svom ljubljanskom domu.

Jože Plečnik je rođen 23. januara 1872. godine, u obrtničkoj porodici oca Andreja i majke Helene. Pored Jože je u porodici bilo još troje djece, starija sestra Marija i brat Andrej, te mlađi brat Janez. Djeca su bila odgojena u strogom katoličkom duhu i osjećaj za disciplinu, koji je budući arhitekta dobio u djetinjstvu, će ga snažno označiti kako u ličnom tako i u stručnom životu. Školovanje je započeo u rodnoj Ljubljani, a nastavio u Gracu, gdje ga je put dalje odveo na Odsjek za stolarstvo na Državnoj obrtnoj školi, gdje se razvio u izuzetnog crtača. Diplomirao je 1898. godine na Odsjeku za arhitekturu na bečkoj akademiji kod slavnog Otta Wagnera. Njegov opus se sastojao od tri evropska glavna grada – Ljubljana, Beč i Prag. U svakom od gradova je naučio nešto novo i to prenio u sljedeći grad, tako da i danas ona ostaju međusobno povezana. Beč je označio svojim prvim velikim projektima, a Prag prvenstveno obnovom Praške tvrđave.

Ljubljana, grad kojem danas često dodjemo naziv 'Plečnikova', je svoj identitet dobila upravo zahvaljujući arhitektovoj kreativnoj viziji. Grad označavaju dvije Plečnikove ose, kopnena i vodena. Takozvani kulturni put vodi od arhitektove kuće u ljubljanskom naselju Trnovo i završava na glavnom gradskom Kongresnom trgu. Vodeni put predstavlja uređenje obala rijeka Ljubljanice i Gradaščice. Veličinu grada ne predstavljaju samo fizički parametri, oni imaju identitete po kojima se prepoznaju, Ljubljana svoj uspješno gradi i nastavlja kroz generacije izuzetnih arhitekata. Ova godišnjica je u gradske ulice, galerije, parkove i izložbe na otvorenom još više vratila duh svog kreativnog oca. Brojne institucije se nadaju, ne samo u 2017. godini, da će uz pomoć Plečnikovog stvaralačkog rada vratiti svijest Ljubljančana o arhitekti kao umjetniku i stvaraocu prostora.

Banja Luka je grad koji sa Ljubljanom dijeli određene morfološke karakteristike, a Ljubljana bi mogla predstavljati uspješan uzor gradskog razvoja i za naš grad, koji u poslijeratnim dekadama predstavlja period znatne kulturne i prostorne degradacije. Zato u Udruženju Triglav želimo aktivnije predstavljati sam grad Ljubljanu i njene uspješne prakse te na taj način ukazati na pozitivan smjer daljeg urbanog razvoja.

U petak, 23. juna 2017. godine smo u Vijećnici Kulturnog centra Banski dvor u Banjaluci organizovali stručno predavanje na temu Plečnikove Ljubljane. O Plečniku je govorila Ana Porok, savjetnik i kustos ljubljanskog muzeja Plečnikova kuća. Posjetiocima smo predstavili još neke ljubljanske projekte, koji se ne nalaze u centru grada, i pozvali ih da posjete glavni grad Slovenije. Drago nam je da je na predavanju bio veliki broj mladih studenata arhitekture sa banjalučkog Arhitektonskog fakulteta.

Plečnikova godina je ponudila izuzetnu mogućnost za početak edukativnog puta koji namjeravamo nastaviti i u narednom periodu.

Prevod Ana Marjanović

VIII. SLOVENSKI DAN V SLATINI

V soboto 24. junija 2017, je Društvo Slovencev Triglav Banjaluka praznovalo VIII. Slovenski dan. Bil je vroč poletni dan, vendar številnih obiskovalcev to ni motilo. Prišli so, da skupaj s člani slovenskega Društva proslavijo spomin na mnoge slovenske priseljence, ki so se v različnih obdobjih doseljevali in si ustvarjali nov dom v Slatini in njeni okolici. Vredno je hraniti spomin na preteklost, vredno ga je prenesti potomcem.

Spet so bile tu stojnice, ki so predstavljale kulturno bogastvo različnih manjšin. Naše Društvo je predstavilo stojnico svojega kulturnega ustvarjanja, imeli smo nazoren zemljevid Slovenije ter kviz o Sloveniji, ki ga je pripravila učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine mag. Barbara Hanuš.

V programu so sodelovali : Brkinska godba 2000, Vokalna skupina Urban Maribor, glasbena skupina Efekt Novo mesto, MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav. Program je vodila članica Društva Ana Marjanović.

Začetek prazničnega dne je bil vesel, kajti Brkinska godba 2000 je praznik najavila z defilejem skozi Slatino. Vse prisotne je pozdravil krajan, član našega Društva Mladen Lunić. Sledila sta govora predstavnika občine Laktaši in konzula konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki Marijana Ristića. Konzul je pozdravil vse navzoče, jim zaželel prijeten dan in državljanom Slovenije čestital dan državnosti .

VIII. Slovenski dan je bil kot vedno prazničen, vesel, poln dobrot, pijače in kljub peklenski vročini čudovit.

Nataša Kajmaković

VIII SLOVENAČKI DAN U SLATINI

U subotu, 24. juna 2017.godine, Udruženje Slovenaca "Triglav" Banjaluka je proslavilo VIII Slovenački dan. Bio je vruć ljetni dan, iako to nije smetalo brojnim posjetiocima. Došli su da, zajedno sa članovima Udruženja, proslave sjećanje na mnoge slovenačke doseljenike, koji su se u različitim razdobljima doseljavali i stvarali novi dom u Slatini i njenoj okolini. Vrijedi čuvati sjećanje na prošlost, a vrijedi ga prenositi i potomcima.

Opet su tu bili štandovi, na kojima je predstavljeno kulturno bogatstvo različitih manjina, ali i nekih proizvoda iz Laktaša. Naše Udruženje je predstavilo svoje kulturno stvaralaštvo, imali smo ilustriranu kartu Slovenije te kviz o Sloveniji, koji je pripremila učiteljica dodatne nastave slovenačkog jezika Barbara Hanuš.

U programu su učestvovali: Brkinska godba 2000, Vokalna grupa Urban Maribor, muzička grupa Efekt Novo mesto, Mješoviti hor Davorin Jenko i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav. Program je vodila članica Udruženja Ana Marjanović.

Početak prazničnog dana je bio veseo, jer je Brkinska godba 2000 praznik najavila defilejom kroz Slatinu. Sve prisutne je pozdravio mještatin, član našeg Udruženja Mladen Lunić. Uslijedili su govori načelnika Opštine Laktaši Ranka Karapetrovića i konzula Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci Marjana Ristića. Konzul je pozdravio sve prisutne, zaželeo im prijatan dan a državljanima Slovenije čestitao Dan državnosti. VIII Slovenački dan je, kao i uvijek, bio prazničan i veseo, a uprkos paklenoj vrućini divan.

Prevod Ana Marjanovic

BRKINSKA GODBA 2000 V BANJALUKI

V soboto, 25. junija 2017, je Brkinska godba 2000 občine Hrpelje Kozina, gost Društva Slovencev Triglav Banjaluka na VIII. Slovenskem dnevu v Slatini, nastopila v parku Petar Kočić. Za mnoge mimoidoče je bilo igranje pihalne godbe nekaj nevsakdanjega, nekaj, kar se v Banjaluki redko sliši, še posebno v dopoldanskem času.

Mladost ne pozna utrujenosti, mladosti je važno, da je vedno igriva, razposajena, včasih neposlušna, vendar tudi odgovorna.

Mladost in ljubezen do glasbe sta tokrat na kratek koncert, ki so ga priredili glasbeniki pihalne godbe iz Brkinov, privabili številne poslušalce, ki so zagotovo uživali v njihovi glasbi.

Nataša Kajmaković

BRKINSKA GODBA 2000 U BANJALUCI

U nedjelju, 25. juna 2017. godine, u parku Petar Kočić nastupila je Brkinska godba 2000 iz opštine Hrpelje Kozina.

Bili su gosti Udruženja Slovenaca "Triglav" Banjaluka na VIII Slovenačkom danu u Slatini. Za mnoge prolaznike je sviranje duvačkog sastava bilo nešto nesvakidašnje, nešto što se u Banjaluci rijetko sluša, a posebno prijepodne.

Mladost ne poznaje umor, mladosti je važno da je uvijek razigrana, raspojasana, a ponekad i neposlušna, mada i odgovorna. Mladost i ljubav prema muzici je ovaj put u kratkom koncertu, koji su priredili muzičari duvačkog sastava iz Brkina, privukla brojne slušaoce, koji su sigurno uživali u njihovoj muzici.

Prevod Ana Marjanovic

DOBRODOŠLI DOMA

„Dobrodošli, dobrodošli doma, vsem, ki ste prišli v Prekmurje, Mursko Soboto in Rakičan na tradicionalno srečanje Slovencev iz zamejstva in celega sveta,“ so bile besede dobrodošlice povezovalca.

Od 7. do 9. julija sta bila Murska Sobota in Rakičan mesti, kjer so se odvijali številni kulturni dogodki. Glavna prireditev je bila 8. julija v dvorcu in njegovem čudovitem parku v Rakičanu. Prisotne sta pozdravila župan Mestne občine Boštjan Jevšek in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

Kljub vročem poletnem dnevu, ko so mogočne krošnje dreves in razpeti šotori blažili sončno pripeko in so na številnih stojnicah gostitelji nudili bogato in inovativno prekmursko kulinariko in osvežujoče napitke, so se na dveh odrih vrstili nastopi pevskih in folklornih skupin, ki so prišle s Hrvaške, BiH, Srbije, Madžarske, Avstrije, Nemčije, Kanade, Argentine, in Švedske. Nastopile so tudi znane skupine, kot so Hišni ansabel Avsenik, Vlado Kreslin z Malimi bogovi in Beltinško bando in drugi.

Društvo Slovencev Triglav Banjaluka že vrsto let sodeluje na srečanju. Letos je Me PZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav Banjaluka nastopil prvi. Zapel je tri pesmi. Nastopili so tudi mladi folkoristi s slovenskim narodnim plesom. Temperamentni ples, njihova mladost in buren aplavz publike so se kazale na rdečih in nasmejanih otroških obrazih. To so potomci, bližji ali daljni, in v njih je obujeno in ohranjeno čutenje njihove pripadnosti.

Lepo je bilo v Prekmurju, med gostoljubnimi, preprostimi in dobrimi ljudmi, takšnimi, kot jih je opisal Miško Kranjec v knjigi Povesti o dobrih ljudeh.

Nataša Kajmaković

DOBRODOŠLI DOMA 2017

„Dobrodošli, dobrodošli doma, svima koji ste došli u Prekmurje, Mursku Sobotu i Rakičan na tradicionalni susret Slovenaca iz cijeloga svijeta“, bile su riječi dobrodošlice voditelja.

Od 7. do 9. jula su Murska Sobotu i Rakičan bili mjesta gdje su se odvijali brojni kulturni događaji. Glavna priredba je bila 8. jula u dvorcu i njegovom divnom parku u Rakičanu. Prisutne su pozdravili načelnik opštine Boštjan Jevšek i ministar za Slovence po svijetu Gorazd Žmavc.

Uprkos vrućem ljetnom danu, gdje su krošnje drveća i razpeti šatori ublažavali sjaj sunca a na brojnim štandovima domaćini nudili bogatu i inovativnu prekmursku kuhinju i osvježavajuće napitke, na dvije bine su se nizali nastupi vokalnih i folklornih grupa, koje su došle iz Hrvatske, BiH, Srbije, Mađarske, Austrije, Njemačke, Kanade, Argentine, Švedske, kao i poznatih grupa (Hišni ansambel Avsenik, Vlado Kreslin z Malimi bogovi in Beltinško bando, itd.)

Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka već niz godina učestvuje na susretima. Ove godine je hor Davorin Jenko Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka nastupao prvi. Zapjevali su tri pjesme. Nastupili su i mladi folklorasi sa slovenačkim narodnim plesom. Temperamentni ples, njihova mladost i buran aplauz publike su bili izraženi na rumenim i nasmijanim dječijim obrazima. Iako su potomci, bliži ili dalji, u njih je ugrađen i očuvan osjećaj njihove pripadnosti.

Lijepo je bilo u Prekmurju, među gostoprимljivim i dobrim ljudima, onakvima kakve ih je opisao Miško Kranjec u knjizi Istorija o dobrim ljudima.

Prevod Ana Marjanović

KOZARA ETNO 2017.

U subotu 1. jula u potkozarskom selu Piskavica, otvoren je tradicionalni 13. etno festival, Kozara etno 2017.

Na festivalu su se predstavili učesnici iz 8 zemalja: Slovenije, Srbije, BiH, Bjelorusije, Bugarske, Grčke i Etiopije. Nastupili su u različitim umjetničkim kategorijama, i to kao: svirači na tradicionalnim instrumentima, kao ženske i muške vokalne grupe ili kao folklorni ansambli. Posjetioци festivala mogli su razgledati brojne izložbeno - prodajne štandove na kojima su bile predstavljene rukotvorine i kuhinjske potkozarskog kraja.

Udruženje Slovenaca RS Triglav iz Banjaluke, zajedno sa Društvom za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto predstavilo se sa prepoznatljivom kuhinjom i vinom iz

Bele Krajine kao i sa najnovijim biltenima Udruženja. Zainteresovanost posjetilaca festivala za ovaj štand bila je velika, jer kako su rekli, mnogi od njih su znatan dio života proveli u Sloveniji i od tamo nose samo lijepe uspomene.

Marija Petković

KOZARA ETNO 2017

V soboto, 1. julija, je bil v potkozarski vasi Piskavici tradicionalni 13. Etno festival Kozara etno 2017.

Na festivalu so sodelovali predstavniki osmih držav sveta: Slovenije, Srbije, Bolgarije, Grčije in Etiopije. Nastopali so v različnih umetniških koreografijah: kot instrumentalisti na tradicionalnih glasbilih, kot ženske in moške vokalne skupine in kot folklorni ansambli.

Obiskovalci festivala so si lahko ogledali številne razstavno-prodajne stojnice, na katerih so bila predstavljena rokodelska dela in kulinarika potkozarskega kraja.

Društvo Slovencev RS Triglav iz Banjaluke je skupaj z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto predstavilo svojo kulinariko, vina iz Bele Krajine in novejšje biltene Društva Triglav. Zanimanje obiskovalcev za to stojnico je bilo veliko, saj, kot so dejali, so mnogi velik del svojega življenja živeli v Sloveniji, na katero ohranjajo samo lepe spomine.

Prevod Nataša Kajmaković

ČETVRTA LIKOVNA KOLONIJA "SLOVENCİ U TUZLI" 2017

Savez slovenačkih društava u BiH „Evropa sad“ i Udruženje građana slovenačkog porijekla Tuzla, od ponedjeljka 14.08. do subote 19.08.2017.godine organizovali su 4. Regionalnu likovnu koloniju „Slovenci u Tuzli 2017“.

Po četvrti put su umjetnici slovenačkog porijekla iz cijele zemlje i regiona imali priliku da stvaraju u predivnom ambijentu Kuće plamena mira u Tuzli. Likovna kolonija je okupila umjetnike iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Slovenije, Kanade i Srbije. Učestvovalo je sedamnaest akademskih i slobodnih umjetnika, koji su porijeklom Slovenci, a dolaze nam iz svijeta i cijele bivše Jugoslavije, među kojima je bila članica našeg Udruženja Tatjana Ratković Bosnić.

U sklopu 4. Regionalne likovne kolonije održana je radionica za djecu, na kojoj su učestvovali mladi umjetnici, učenici Osnovnih škola iz Tuzle. Zadnja dva dana, od 17.08. do 18.08. 2017. godine, pridružili su se umjetnicima na koloniji, te zajedno sa njima slikali, učili od njih, te razmjenjivali iskustva i ideje za svoja djela.

Završnica kolonije bila je izložba slika gdje se djelima predstavilo sedamnaest umjetnika, koji su u prethodnih šest dana inspirisani Tuzlom stvarali umjetnička djela. U kulturnom programu učestvovao je Ženski hor „Slovenčice“ iz Tuzle. Izložbu je otvorio gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović.

Tatjana Ratković Bosnić

ČETRTA LIKOVNA KOLONIJA SLOVENCİ V TUZLI 2017

Zveza slovenskih društev v BiH Evropa zdaj in Društvo meščanov slovenskega porekla Tuzla sta od ponedeljka, 14. avgusta, do sobote, 19. avgusta 2017, organizirala 4. Regionalno likovno kolonijo Slovenci v Tuzli 2017.

Že četrtrič so imeli umetniki slovenskega porekla iz celega sveta in regije priložnost, da ustvarjajo v čudovitem okolju Hiše plameni mira v Tuzli. Likovne kolonije so se udeležili umetniki iz BiH, Hrvaške, Slovenije, Kanade in Srbije. Sodelovalo je sedemnajst akademskih in svobodnih umetnikov, ki so po poreklu Slovenci, a prihajajo k nam iz sveta in cele bivše Jugoslavije. Med njimi je bila članica našega Društva Tatjana Ratković Bosnić.

Del 4. Regionalne likovne kolonije je bila tudi delavnica za otroke, na kateri so sodelovali mladi umetniki Osnovne šole iz Tuzle. Zadnja dva dneva, 17. in 18. avgusta, so se pridružili umetnikom kolonije in skupaj z njimi risali, se učili od njih ter izmenjevali izkušnje in ideje za svoja dela.

Na koncu kolonije je bila razstava slik, na kateri se je s svojimi deli predstavilo sedemnajst umetnikov, ki so v predhodnih šestih dneh, navdihnjeni s Tuzlo, ustvarjali umetniška dela. V kulturnem programu je sodeloval Ženski pevski zbor Slovenčice iz Tuzle. Razstavo je odprl župan Tuzle Jasmin Imamović.

Prevod Nataša Kajmaković

REVIJA NARODNIH MANJŠIN V PRNJAVORU

Občina Prnjavor spada med manjše občine. Njena posebnost je sestava prebivalcev, od nekdanj so se tu naseljevali predstavniki različnih evropskih narodov. Kulturna in etnična različnost sta dali temu področju poseben pečat.

16. septembra 2017 je bila v Osnovni šoli Nikola Tesla v Prnjavoru predstavitev narodnih manjšin tega področja. Kot obiskovalci so na reviji sodelovali tudi predstavniki narodnih manjšin iz ostalih mest Republike Srbske. Prisotne so pozdravili predsednik Zveze nacionalnih manjšin Franjo Rover, župan Prnjavora Darko Tomaš in minister Zlatan Klokić. V bogatem kulturnem programu sta sodelovala tudi MePZ Davorin Jenko in otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav Banjaluka. Bil je to večer različnosti narodnega bogastva, besede, petja, plesa in stojnic, na katerih so se šibile izbrane kulinarčne dobrote.

Multikulturalnost je bogastvo ne le na tem področju, temveč na vseh področjih širom sveta, je vez miru in čvrstega sožitja.

Nataša Kajmaković

SMOTRA NACIONALNIH MANJINA U PRNJAVORU

Opština Prnjavor spada među manje opštine. Njena posebnost je sastav stanovništva koje živi na području opštine Prnjavor. Od davnina su se tu naseljavale različite narodne grupacije iz Evrope. Kulturna i etnička različitost su tom području dali poseban pečat.

Nacionalne manjine tog područja su se predstavile 16. septembra 2017. u Osnovnoj školi Nikola Tesla u Prnjavoru. Na smotri su učestvovali i predstavnici nacionalnih manjina iz ostalih mjesta Republike Srpske. Prisutne su pozdravili predsjednik Saveza nacionalnih manjina Franjo Rover, načelnik opštine Prnjavor Darko Tomaš i ministar ekonomskih odnosa i regionalne saradnje RS Zlatan Klokić. U bogatom kulturnom programu su učestvovali i Mješoviti hor Davorin Jenko i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka. Bila je to večer različitosti narodnog bogatstva, riječi, pjesme, plesa i štandova, na kojima su se nalazile izabrane kulinarske delicije naroda.

Multikulturalnost je bogatstvo ne samo na tom području, već i na svim područjima širom svijeta, ona je veza mira i suživota.

Prevod Ana Marjanovic

14. REVIJA KULTURNE USTVARJALNOSTI NARODNIH MANJŠIN V BANJALUKI

30. septembra 2017 je bila v športni dvorani Obilićevo revija narodnega bogatstva nacionalnih manjšin.

Sodelovalo je sedemnajst nacionalnih manjšin. Dogodek je s svojim prihodom počastil predsednik Republike Srpske Milorad Dodik, ki je vse prisotne pozdravil ter zaželel pripadnikom nacionalnih manjšin tudi v bodoče uspešno sodelovanje in medsebojno razumevanje. V imenu Zveze nacionalnih manjšin je prisotne pozdravil predsednik zveze Franjo Rover. Zaradi odsotnosti župana Igorja Radojičića je imel uvodni govor podpredsednik skupščine Saša Čudić. Poleg številnih obiskovalcev so bili prisotni tudi veleposlaniki in konzularni predstavniki držav, katerih inštitucije delujejo v Banjaluki.

V kulturnem programu sta prva nastopila MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav Banjaluka. Sledili so nastopi ostalih pripadnikov nacionalnih manjšin, ki so predstavili svoje kulturno bogatstvo z glasbenimi, recitatorskimi in folklornimi točkami.

Po bogatem kulturnem programu so si obiskovalci lahko ogledali stojnice s kulinaričnimi dobrotami, razstavljeni so bili tudi predmeti, ki jih lahko vidimo v domovinah manjšin in so tudi v sedanji domovini del njih.

Nataša Kajmaković

14. SMOTRA KULTURNOG STVARALAŠTVA NACIONALNIH MANJINA

30. septembra 2017. je u sportskoj dvorani Obilićevo održana 14. Smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina.

Učestvovalo je sedemnaest nacionalnih manjina. Događaj je svojim dolaskom počastio predsjednik Republike

Srpske Milorad Dodik, koji je sve prisutne pozdravio i želio pripadnicima nacionalnih manjina uspješnu saradnju i međusobno razumijevanje i u budućnosti. U ime Saveza nacionalnih manjina prisutne je pozdravio predsjednik saveza Franjo Rover. Zbog odsutnosti gradonačelnika Igora Radojičića uvodni govor je održao potpredsjednik skupštine Saša Čudić. Pored brojnih posjetilaca, prisutni su bili i ambasadori i konzularni predstavnici država čije institucije djeluju u Banjaluci.

U kulturnom programu su prvi nastupili Mješoviti hor Davorin Jenko i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka. Uslijedili su nastupi ostalih pripadnika nacionalnih manjina, koji su predstavili svoje kulturno bogatstvo muzičkim, recitatorskim i folklornim tačkama.

Nakon bogatog kulturnog programa posjetioci su mogli posjetiti štandove sa kulinarskim specijalitetima, a izloženi su bili i predmeti, koje možemo vidjeti u domovinama manjina i koji su i u sadašnjoj domovini dio njih.

Prevod Ana Marjanovic

KONCERT SLOVENSkih ZBOROV V BANJALUKI

V soboto, 14. oktobra 2017, je bila Koncertna dvorana Banskega dvora mesto, kjer se je slišala slovenska pesem. Zveza slovenskih društev v BiH Evropa zdaj je bila organizator koncerta slovenskih zborov, gostitelj je bilo Društvo Slovencev Triglav Banjaluka. Na začetku je vse prisotne pozdravil Darko Mijatović, predsednik Zveze. Številna publika je imela priložnost poslušati Ženski pevski zbor Rože iz Nove Gorice, Moški zbor Pivka iz Pivke, Mešani pevski zbor KPD Bazovica iz Reke, Mešani pevski zbor Camerata Slovenica iz Sarajeva, Ženski zbor Slovenčice iz Tuzle in Mešani pevski zbor Davorin Jenko iz Banjaluke.

V programu, ki je trajal skoraj dve uri, smo uživali v kratki predstavitvi vsakega zbora in njihovi zanimivi izvedbi znanih slovenskih narodnih pesmi. Zbori so pokazali svoje pevske sposobnosti in z njimi izpolnili vsa pričakovanja publike. Po koncertu je sledilo druženje članov vseh zborov in ob tej priložnosti je Zveza slovenskih društev Evropa zdaj podelila predstavnikom vseh sodelujočih zborov zahvalo za sodelovanje.

Nataša Kajmaković

KONCERT SLOVENAČKIH HOROVA U BANJALUCI

U subotu 14.10.2017. godine Koncertna dvorana Banškog dvora u Banjaluci je bila mjesto sa kog se čula slovenačka pjesma. Savez slovenačkih društava u BiH "Evropa sad" bio je organizator koncerta slovenačkih horova, a domaćin je bilo Udruženje Slovenaca RS "Triglav".

Na početku je prisutne pozdravio Darko Mijatović, predsjednik Saveza. Brojna publika je, zatim, imala priliku čuti Ženski hor "Rože" iz Nove Gorice, Muški hor "Pivka" iz Pivke, Mješoviti hor "KPD Bazovica" iz Rijeke, Mješoviti hor "Camerata Slovenica" iz Sarajeva, Ženski hor "Slovenčice" iz Tuzle i Mješoviti hor „Davorin Jenko“ iz Banjaluke. U programu koji je trajao skoro dva sata uživali smo u kratkom predstavljanju svakog od horova i njihovom zanimljivom izvođenju poznatih slovenačkih narodnih pjesama. Horovi su pokazali svoje pjevačke mogućnosti i ispunili sva očekivanja publike. Nakon koncerta, uslijedilo je druženje članova svih horova i tom prilikom je Savez slovenačkih društava „Evropa sad“ podijelio zahvalnice za učešće predstavnicima svih horova.

Prevod Ana Marjanović

POSJETA UČENIKA GIMNAZIJE FRANCE PREŠEREN I UČENIKA OŠ FRANCE PREŠEREN IZ KRANJA

U sklopu projekta razmjene učenika dodatne nastave slovenačkog jezika sa učenicima iz Slovenije, u petak 20.10. 2017, u Banja Luku su u uzvratnu posjetu, doputovali u pratnji svojih profesora, učenici Gimnazije France Prešeren i učenici Osnovne Škole France Prešeren iz Kranja.

Učenici iz Slovenije bili su smješteni kod svojih vršnjaka, tako da njihovo poznanstvo iz maja ove godine, ne bi trebalo da ostane samo na nivou poznanstva, već da se ovom posjetom izgrade konkretnije međusobne veze.

Pored profesora, koji su bili u pratnji svojih učenika, iz Kranja su u Banja Luku doputovali i članovi Centra Korak Kranj, te članovi Krajevne skupnosti Zlato polje Kranj.

U petak poslije podne , za sve goste iz Kranja, organizovano je razgledanje grada, kanjona Vrbasa i bliže okoline sa turističkim vodičem. Na profesionalan , zanimljiv način predstavljena im je Banja Luka, njena istorija, geografski položaj, kultura, sport, kulinarika. Vrijeme predviđeno za turistički obilazak je brzo proteklo, a mnoga pitanja upućena vodiču, pokazala su koliko su gosti bili zainteresovani i oduševljeni ovim razgledanjem.

Poslije turističkog obilaska Banja Luke, profesori i učenici Gimnazije France Prešeren otišli su u dogovorene posjetue banjalučkoj Gimnaziji, a profesori i učenici OŠ France Prešeren u OŠ Ivo Andrić.

Rad , nastavni program, sličnosti i razlike obe osnovne škole , izložili su direktor OŠ France Prešeren, Aleš Žitnik, a OŠ Ivo Andrić pedagog škole, Saška Jovović. Jedna od najvećih razlika između škola je svakako u smjenskoj nastavi. Dok se u Sloveniji nastava odvija samo u jednoj, dopodnevnoj smjeni, u školi Ivo Andrić, postoje čak četiri smjene, prijedpodnevna, poslijepodnevna i dvije međusmjene. Zajednička karakteristika je predanost i posvećenost radu sa učenicima, bez obzira na okolnosti koje su manje ili više izražene.

Ova posjeta, omogućila je da se ostvare kontakti za neku buduću saradnju ove dvije škole do koje bi moglo doći već naredne godine.

Zbog odlaska na Sajam knjiga u Beogradu, nije bilo

nastave u banjalučkoj Gimnaziji, ali su goste u istorijat i trenutne kapacitete, kao i osobine škole uputili Neđo Macanović, profesor fizičkog vaspitanja, i Lidija Aničić profesorica srpskog jezika i književnosti u nacionalnom i međunarodnom programu. Budući da Gimnazija France Prešeren ima sportski odsjek, gosti su podijelili svoja, vrlo korisna, iskustva o organizaciji ovoga vida školovanja, i predložili dalju saradnju na ovom polju. Sa druge strane, upoznali su se sa stodvadesetdvo godišnjom istorijom banjalučke Gimnazije, koja, uz njegovanje tradicije, ide i u korak sa savremenim tokovima obrazovanja, pa tako uz opšti, društveno-jezički i matematički smjer, ima i novi informatičko-računarski smjer u nacionalnom programu, te poseban međunarodni program-Internacional Baccalaureate Diploma Programme, koji se sa zapaženim rezultatima provodi od 2006 godine.

Udruženje Slovenaca Triglav iz Banja Luke , organizovalo je u subotu 21.10.2017, kviz na temu Slovenija, za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika iz BiH, a učenici iz Kranja su ovaj put bili samo zainteresovani posmatrači.

U subotu poslije podne profesori i gosti iz Kranja posjetili su u Trapistima samostan Mariju Zvijezdu, i rehabilitacioni centar dr. Miroslav Zotović , a u Slatini banjnsko rehabilitacioni kompleks .

Večernjim druženjima u restoranima, Mala Skadarlija i Zlatna Krigla, te neizostavnom nedeljnom posjetom banjalučkoj Tržnici, zaokružena je posjeta profesora i gostiju iz Kranja.

U nedelju u 14 sati autobus sa učenicima, profesorima i gostima iz Kranja otputovao je iz Banja Luke u Sloveniju.

Marija Petković

OBISK UČENCEV GIMNAZIJE FRANCE PREŠEREN IN UČENCEV OŠ FRANCE PREŠEREN IZ KRANJA

V okviru projekta izmenjave učenecv dopolnilnega pouka slovenščine in učenecv iz Slovenije so v petek, 20. oktobra 2017, v Banjaluko v spremstvu svojih profesorjev dopotovali dijaki Gimnazije France Prešeren in učenci OŠ France Prešeren iz Kranja.

Učenci iz Slovenije so bili gosti svojih vrstnikov, tako da njihovo poznanstvo, ki so ga sklenili maja, ne bi ostalo le na ravni poznanstva, temveč bi s tem obiskom zgradili čvrste medsebojne vezi. Poleg profesorjev, ki so bili spremljevalci svojih učenecv, so iz Kranja v Banjaluko pripotovali tudi člani Centra Korak Kranj in člani Krajevne skupnosti Zlato polje Kranj.

V petek popoldne je bil za vse goste iz Kranja organiziran ogled mesta, kanjona reke Vrba in bližnje okolice. Turistični vodič je profesionalno na zanimiv način gostom predstavil Banjaluko, njeno zgodovino, zemljepisni položaj, kulturo, šport in kulinariko. Čas, predviden za turistični ogled, je hitro minil. Mnoga vprašanja vodiču so pokazala, kako veliko je bilo zanimanje in navdušenje gostov. Po turističnem ogledu Banjaluke so profesorji in učenci Gimnazije France Prešeren odšli na že prej dogovorjeni obisk banjaluške Gimnazije, a profesorji in učenci OŠ France Prešeren so odšli na prav tako dogovorjeni obisk v OŠ Ivo Andrić.

Delo, učni program, podobnost in različnost obeh šol sta predstavila direktor OŠ France Prešeren Aleš Žitnik in pedagoginja OŠ Ivo Andrić Saška Jovović. Med drugim je ena od večjih razlik med šolama vsekakor pouk v dveh izmenah. Medtem ko v Sloveniji poteka pouk samo v dopoldanskem času, se pouk v OŠ Ivo Andrić odvija celo v štirih izmenah in to dopoldne, popoldne in v dveh medizmenah. Skupna pa je predanost in posvečenost delu z učenci ne glede na okoliščine.

Ta obisk je omogočil vzpostavitev stikov za bodoče sodelovanje obeh šol, do katerega bi lahko prišlo že naslednje leto. Zaradi odhoda na sejem knjig v Beograd ni bilo pouka v banjaluški Gimnaziji, vendar sta gostom zgodovino, sedanjo zmogljivost in posebnost Gimnazije predstavila Neđo Macanović, profesor športne vzgoje, in Lidija Aničić, profesorica srbskega jezika in književnosti v nacionalnem in mednarodnem programu. Gimnazija France Prešeren je predstavila poleg osnovnega oddelka tudi svoj športni oddelek. Tu so gosti imeli možnost izmenjati svoje koristne izkušnje pri organizaciji te oblike šolanja ter predlagati tudi možnost bodočega sodelovanja na tem področju. Profesorja banjaluške Gimnazije sta gostom predstavila sto dvajsetletno zgodovino banjaluške Gimnazije, ki skrbi za ohranjanje tradicije in sledi sodobnim tokovom izobraževanja. Tako ima poleg splošne, družbeno-jezikovne in matematične smeri novo informacijsko-računalniško smer v nacionalnem programu ter posebni mednarodni program Internacional Baccalaureate Diploma Programme, katerega rezultate spremljajo že od leta 2006.

Društvo Slovencev Triglav iz Banjaluke, je v soboto 21. oktobra 2017, organiziralo za učence dopolnilnega pouka slovenščine iz BiH kviz na temo Slovenija, medtem, ko so učenci iz Kranja bili samo prisotni gosti.

V soboto popoldne so profesorji in gosti iz Kranja obiskali samostan Trapistov Marija Zvezda, center za rehabilitacijo dr. Miroslav Zotović in kompleks termalnega zdravilišča v Slatini.

Z večernim druženju v restavracijah, Mala Skadarlija in Zlata Krigla, je v nedeljo sledil neizbežen obisk banjaluške tržnice. Ob 14 uri so učenci, profesorji in gosti iz Kranja odpotovali iz Banjaluke nazaj v Slovenijo.

Prevod Nataša Kajmaković

tekajo med mestoma Banjaluko in Novim mestom.

Naši skupni medkulturni večeri, v katerih so do sedaj sodelovala tako slovenska pa tudi srbska kulturna društva in posamezniki, temeljijo predvsem na umetniškem programu, bodisi ljubiteljskem ali akademskem, zato ker je umetnost prostor, v katerem se srečujemo skozi besedišče vseh barv, ritmov in zvokov, ki ujamejo bistvo človeškega bitja, njegove občutke ter medkulturni dialog, ki je ključen za medsebojno spoznavanje, spoštovanje in utrjevanje našega prijateljstva. Pesniki, pisatelji, likovniki, glasbeniki ... širijo brezčasna sporočila in so včasih vzvodi in priče pomembnim družbenim in zgodovinskim spremembam, včasih pa nam njihov umetniški izraz pomaga pri iskanju duševnega miru in lastnega bistva. Včasih nas umetnost predrami iz vsakdanjika in nas opomni na lepoto, ki nas obdaja, in na trdoživost človeškega duha.

V pogovoru z obema avtorjema smo se tako seznanili s poezijo in proznim ustvarjanjem Sama Dražumeriča in slikovitim opusom večkrat nagrajenega ilustratorja Petra Škerla. V manjši razpravi, ki se je ob tem razvila, smo se pogovarjali o pomenu slovenskega jezika, njegovi vlogi danes in skrbi zanj. V prostoru kluba so bile na ogled tudi črno-bele ilustracije Petra Škerla, nastale po romanu Geoga Orwella *Živalska farma*. Močne in zgovorne podobe, s katerimi je ilustrator odlično upodobil satirično alegorijo enega najpomembnejših družbenih vizionarjev 20. stoletja.

Pozdravne besede je gostom namenila Marija Petković, članica slovenskega društva Triglav. Ob zaključku večera je zbrane nagovoril in odprl razstavo Marjan Ristić, pooblaščen minister, vodja konzularne pisarne v Banjaluki.

Klavdija Kotar

U LITERATURI I ILUSTRACIJI

Krajem oktobra, tačnije 27.10., u Klubu nacionalnih manjina je održano večer koje smo nazvali U LITERATURI I ILUSTRACIJI. Gosti su bili Samo Dražumerič, pjesnik i pisac i Peter Škerl, ilustrator, oba iz Dolenjske.

Veče su organizovali Udruženje Slovenaca „Triglav“ Republike Srpske, Banja Luka i Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog mesta, dugogodišnji partneri u različitim kulturnim i obrazovnim razmjenama, koje se održavaju između gradova Banja Luka i Novo mesto.

U razgovoru sa oba autora smo se upoznali sa poezijom i proznim stvaralaštvom Sama Dražumeriča i slikovitim opusom višestruko nagrađivanog ilustratora Petra Škerla. U kraćoj diskusiji koja se tim povodom razvila govorili smo o važnosti slovenačkog jezika, njegovoj ulozi

danas i brizi za njega. U prostorijama Kluba su bile postavljene crno-bijele ilustracije Petra Škerla nastale po romanu Geoga Orwella *Životinjska farma*. To su snažne i rječite slike kojima je ilustrator odlično uprizorio satiričnu alegoriju jednog od najvažnijih društvenih vizionara 20. vijeka.

Pozdravne riječi je gostima namijenila Marija Petković, članica Udruženja Triglav. Na kraju večeri je okupljene pozdravio i izložbu otvorio Marjan Ristić, opunomoćeni ministar, šef Konzularne kancelarije u Banjaluci.

Prevod Ana Marjanović

MERCATOR PONOVO V BANJALUKI

V Banjaluki je bil po večletni odsotnosti 31. oktobra 2017 odprt trgovski center Mercator. Slovenski Mercator je mnogim potrošnikom v Banjaluki in okolici znan že od prej, zato ni čudno, da je bilo na odprtju novega Mercatorja veliko obiskovalcev.

Pred odprtjem je bil kulturni program, na katerem sta sodelovali folklorni skupini iz Ljubljane. Brez plesa, petja in dobre hrane ob takšnih dogodkih ne gre. Slovensko kulinariko so pripravili in predstavili člani slovenskega društva Triglav Banjaluka. Obiskovalci so poskušali specialitete dobre, a za mnoge manj znane slovenske kuhinje. Posebnosti vsake hrane so skrite v dodatkih in te dodatke bodo potrošniki lahko dobili v Mercatorju.

Mercator, uspešen trgovski center, je Banjalučanom namenil tudi večerni folklorni nastop v Narodnem gledališču Republike Srbije. Plesali so folkloristi Srbskega kulturno-umetniškega društva Mladost iz Ljubljane, folkloristi KUD Pelagić iz Banjaluke in otroška folklorna skupina Društva Slovencev RS Triglav Banjaluka.

Nataša Kajmaković

MERCATOR PONOVO U BANJALUCI

U Banjaluci je, nakon višegodišnjeg odsustvovanja, 31. oktobra 2017. otvoren poznati trgovački market MERCATOR. Slovenački Mercator je mnogim potrošačima u Banjaluci i okolini poznat još od ranije, zato nije čudno da je na otvaranju novog Mercatora bilo prisutno mnogo posjetilaca.

Prije otvaranja je izveden kulturni program na kojem su učestvovalе folklorne grupe iz Ljubljane. Takvi događaji ne mogu proći bez plesa, pjevanja i dobre hrane. Slovenačku kulinariku su pripremili i predstavili članovi slovenačkog udruženja Triglav Banjaluka. Posjetioci su probali specijalitete dobre, a za mnoge manje poznate, slovenačke kuhinje. Posebnost svake kuhinje je skrivena u dodacima i te dodatke će potrošači moći dobiti u Mercatoru.

Mercator, uspješni trgovački centar, je počastio Banjalučane i večernjim folklornim nastupom, koji je bio u Narodnom pozorištu Republike Srbije. Plesali su folkloriši Srpskog kulturno-umjetničkog društva Mladost iz Ljubljane, folkloriši KUD Pelagić iz Banjaluke i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca RS Triglav Banjaluka.

Prevod Ana Marjanović

EKSKURZIJA KRANJ

Kranj, obasjan popodnevnim majskim sonce, sav mirisan od rascvjetalih jorgovana, nezaboravaka i još ponegdje nekog tulipana, probudio je u meni sjetna sjećanja. Sjećanja na kišom okupan Kranj, sjećanja na Brunu Ukmara, na prijatelja čije su dosjetke i šale uljepšavale sva naša putovanja, a danas ih se možemo sjećati samo sa sjetom.

Ove godine iz Kranja sam ponijela uspomenu na posjetu Parku Brdo. Ovaj Park je nevjerovatna riznica aristokratske istorije. Slušajući turističkog vodiča, dok je govorio o istorijatu nadaleko poznate vile – rezidencije, kao i o životu njenih samo privremenih vlasnika, razmišljala

sam o prolaznosti vremena, jedinoj konstanti naših života. Priroda je ta koja ostaje da svedoči o proteklom vremenu. Ostala je više vjekovna lipa, ostale su aleje platana, graba i lipa, tise i šume rododendrona. Jedanaest jezera svako s asvojom pričom, labudovi patke, ptice upotpunjuju ljepotu parka Brdo, a moderno zdanje kongresnog centra ne narušava izgled ove čarobne prirode.

Da bi se razgledao cijeli park nije dovoljno ni par dana, a ne samo par sati, ali u sjećanju će ostati mnogo, mnogo duže. Bar meni, u to sam sigurna.

Prevod Marija Petković

EKSKURZIJA KRANJ

Mesto Kranj, v luči majskega sonca obdano z vonjem cvetočih jorgovanov, spominčič in še kakšnega tulipana, je v meni prebudil otožen občutek. Sledi mi spomin na deževno Prešernovo mesto in Bruna Ukmara, prijatelja čigave so domislice in šale polepšale vsa naša potepanja po slovenskih krajih in katerih se danes spominjamo z nostalgijo.

Letos je obisk Kranju v meni zapustil spomina na Park Brdo, ki predstavlja neverjeten zaklad aristokratske zgodovine. Ob posluhu vodiča, ki nam je razlagal zgodovinsko zgodbo znane vile in rezidence, ter o življenju njenih, čeprav le začasnih, lastnikov premišljevala sem o minljivosti časa, tej edini življenski stalnici. Narava je le tista, ki ostaja kot priča preteklemu času. Ostala je stoletna lipa, aleje platan, gabrov in lip, slovanskih tis in gozdovi rodonedrona. Enajst jezer, vsako z lastno zgodovino, labodi, race in ptiči dopolnjujejo lepoto Brda, čigav del je tudi sodobni kongresni center, ki s svojimi modernimi potezami zaokroža lepoto čarobne narave.

Obiskovalec bi potreboval več dni da si lahko ogleda vse lepote, ki jih skriva ta izjemne kraj, ampak tudi par ur je bilo dovolj da v mojem spominu ostane za zmeraj.

Marija Petković

NISMO JIH POZABILI

Kaže se, da je svakome njegova bolest najteža, ma kako ona bila laka i ma kako ona kratko trajala. Nažalost, ima bolesti koje su teške i koje traju i traju. Sa jednom takvom bolešću, već neko vrijeme suočen je Stanko Prosen, dugogodišnji član Udruženja Slovenaca Triglav i osnivač MpZ Davorin Jenko. Za požrtvovan rad u horu i doprinos širenju slovenačke pjesme i kulture odlikovan je 2016. god zlatnom Gallusovom plaketom koju dodjeljuje Javni fond Republike Slovenije za kulturne djelatnosti. Uvijek vedar, nasmijan i na usluzi svim članovima našeg Udruženja, kao i članovima svih ostalih Udruženja, bio je konstanta Kluba nacionalnih manjina. Poznao je skoro sve starije članove, njihova imena, adrese i telefonske brojeve, njihove porodične prilike i interesovanja za kulturne ili društvene događaje koje je Udruženje organizovalo. Nisu mu trebali moderni elektronski spiskovi, pamtio ih je i po liku i nekom svom papiriću, kojeg smo nažalost zagubili. Sada nam jako nedostaje.

Kada smo god bili u posjeti kod Stanka, dočeka nas je sa osmjehom, sa nekom šalom i iskreno se obradovao što smo došli, da mu malo prekratimo vrijeme. U hladno proljetno jutro grijala nas je toplina njegovog doma, a u toplim ljetnim jutrima uživali smo u mirisu bezbrojnih ruža iz njegovog vrta koje je do nedavno sam njegovao. Vrijeme za posjete, kako god dugo trajalo, brzo prođe uz prisjećanje na zajednička druženja, putovanja i mnogobrojne radne obaveze u Udruženju.

Uvijek kada nas je ispraćao, a oko nogu mu se vrtio mali crni pas, zahvalio bi se na posjeti, na tome što smo došli i što ga nismo zaboravili.

A, kako bi ga i zaboravili, pa to je STANKO!

Marija Petković

KRHKI FLANCATI

Sastojci:

30 dag brašna, 5 žumanjaka, 7 kašika bijelog vina, malo soli, 2 - 3 kašike kiselog vrhnja, 2 kašike ruma, sok od limuna (1 kašika)

Postupak:

U posudu stavite brašno, žumanjke, bijelo vino, sol, 2 kašike kiselog vrhnja, rum i sok od limuna. Sve skupa izmiješamo da dobijemo glatko tijesto a po potrebi dodamo malo kiselog vrhnja. Razvaljamo tijesto i izrežemo na kvadrate. Svaki kvadrat 2 - 3 zarežemo. Kvadrate stavljamo u vrelo ulje i brzo pečemo. Pečene posipamo šećerom u prahu.

KORISTNI NASVETI

Moč dobre in okusne hrane je odvisna od dobro izbranih dodatkov, te pa nam dajo dišavnice. Dišavnici, kot sta rožmarin in sivka, imata poseben pomen tudi v zdravilstvu.

Sivka – lavanda: Vonj sivke deluje pomirjujoče na živčni sistem, zato je idealen zaveznik mirnega sna. Prav zato so naše babice cvetove sivke dajale v blazine.

Rožmarin - ruzmarin: Rožmarin ni zgolj za spomin, kot govori pesem, on ima posebno moč spodbuditve naših možganov. Ob umskih naporih koncentracija včasih pade na nezavidljivo raven. V takšnih trenutkih lahko iščemo pomoč med začimbami. Če imamo rožmarin v steklenički, to odpremo in nekajkrat globoko vdihnemo njegov vonj. V kolikor imamo rožmarin v lončku in nam krasi del našega stanovanja, si utrgamo par listov rožmarina, ki jih stremo med prsti in udahnemo vonj. Občutili bomo, da je naša koncentracija boljša, pa tudi hitrost in natančnost naših misli je boljša.

Poprovka – peperomia: Ta ne sodi med dišavnice, je pa čudovita in močno koristna sobna lončnica. V današnjem tempu življenja, ko so računalniki najpomembnejši del vsakdanjosti, nam bo v veliko pomoč. Škodljivo sevanje računalnika ustreza nekaterim rastlinam. Poprovki ustreza, saj ga vpijaja in pretvarja v kemično energijo, ki jo uporablja za presnovo in rast. Postavite poprovko, rastlino z zanimivimi zelenimi listi, ob zaslon računalnika. Več kot bo ob njej sevanja, bujnejša bo, mi pa bomo zaščiteni pred škodljivim sevanjem.

Nataša Kajmaković

TOKRAT IN ŠE VEČKRAT, SAŠA PAVČEK

Saša Pavček, dobitnica največjega priznanja Borštnikov prstan na področju gledališke ustvarjalnosti. Nje ni potrebno posebej predstavljati. Ona je vsem Slovencem, tudi Slovincem, ki živimo izven matične domovine, dobro poznana. Prvakinja slovenskega gledališča je vsestranska. Niso ji potrebne posebne nagrade, njej je dovolj aplavz in zadovoljna publika. Skromnost je njena vrlina.

Njeno delo se ne zaznava zgolj na gledaliških deskah, znana je po številnih prozih in pesniških delih. In ker je beseda o poeziji, mislim, da ne bom zgrešila, da predstavim Sašo Pavček kot pesnico.

Piše zase, piše za vse ljubitelje poezije.

POLJUB KOSTUM

Obleci me v poljub,
ko grem s korakom trudnim
spet zvečer na oder.

Ne reci mi,
naj se držim,
ne pljuvaj mi za vrat,

ne drži fig za srečo,
samo poljubi me
in me pusti samo.

Obleci me v poljub
in ne sprašuj,
če me kaj greje.

Ne glej me v hrbèt,
ko drsim v soj luči
pred sabo,

obrni se in vedi,
da tvoj poljub
me stiska

in me osvobaja,
da to, kar sem in bom
nocoj na odru,
uglašuje v skladje
protislovja.

Oder, ti prazna dlan,
naj ti narišem črto preživetja!
Naj jočem, naj se smejem, naj udari noga ritem!

Naj srce zaledeni, naj radostno se vžiga,
naj se čuti podvojijo,
naj seme počí,
naj ljubim, naj mrzim, naj bom neodločna,
naj glasba me znori,
naj plešem, naj mi veter roke dviga,
naj mi angel boke ziba,
naj smrt počaka, zamudi, odide ...

Obleci me v poljub
in ne sprašuj,
če me kaj greje.

Društvo Slovencev Republike Srbije "TRIGLAV",
8000 Banja Luka, Cara Lazara 20; tel/fax +387 51 461 068;
e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com